

**T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI**

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

KUR'AN-I KERİM DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI
(HAZIRLIK, 9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR)

**TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ**

2026

İÇİNDEKİLER

1. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI	4
1.1. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ TEMEL YAKLAŞIMI	4
1.2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ VİZYONU	4
1.3. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI	4
2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN-I KERİM DERSİ (HAZIRLIK, 9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI	5
2.1. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN-I KERİM DERSİ (HAZIRLIK, 9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI	5
2.2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN-I KERİM DERSİ (HAZIRLIK, 9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	6
2.3. TEMA, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU	12
2.4. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN-I KERİM DERSİ (HAZIRLIK, 9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) KİTAP FORMA SAYISI VE KİTAP EBATLARI	14
2.5. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN-I KERİM DERSİ (HAZIRLIK, 9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	15
3. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN-I KERİM DERSİ (HAZIRLIK, 9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR	16
HAZIRLIK SINIFI	16
9. SINIF	34
10. SINIF	53
11. SINIF	71
12. SINIF	85
EK-1	99

1. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI

1.1. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ TEMEL YAKLAŞIMI

Anadolu imam hatip lisesi meslek dersleri öğretim programları, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni esas alınarak hazırlanmıştır. Bu modelde yer alan beceri, eğilim ve değerler; soyut fikir ve karmaşık süreçleri eyleme dönüştürürken gerçekleştirilen zihinsel faaliyetlerle bireyin kendisi ve çevresiyle olumlu ilişkiler kurabilmesi, duygularını yönetebilmesi ve sağlıklı bir benlik geliştirebilmesi için gerekli olan yeterlilikleri ifade eder. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, ülkemizin eğitim sisteminde önemli değişiklikler yapmayı hedefleyen bir dönüşüm programıdır. Anadolu imam hatip lisesi meslek dersleri öğretim programlarının da bu dönüşüme uyum sağlaması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda Anadolu imam hatip lisesi meslek dersleri öğretim programlarının temel yaklaşımı, bu modelin temel ilkelerine uygun olarak şekillenmektedir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni'ne göre geliştirilen Anadolu imam hatip lisesi meslek dersleri öğretim programları öğrencilerin

- Bütüncül öğrenme yaklaşımı içerisinde dinî bilgileri öğrenmenin yanında mesleki beceriler, sosyal sorumluluk bilinci, millî ve kültürel değerlere bağlılık ile çağın gerektirdiği bilgi ve becerileri kazanmalarını;
- İslam'ın adalet, saygı, sorumluluk, merhamet gibi temel değerlerini esas alarak bu değerlere bağlı ve topluma faydalı bireyler olarak yetişmelerini;
- Mesleki hayata ve yükseköğretime en iyi şekilde hazırlanmalarını sağlayacak bilgi ve becerileri kazanmalarını;
- İlmî düşüncüyü benimsemelerini, araştırma yapma becerilerini geliştirmelerini ve doğru bilgiye ulaşma yollarını öğrenmelerini;
- Günümüz teknolojilerini etkin ve doğru bir şekilde kullanabilen, sistem okuryazarlığı düşüncesini benimsemiş bireyler olarak yetişmelerini;
- Millî birlik ve beraberlik duygusunu güçlendirerek vatan sevgisi ve millet bilincini haiz, manevi değerlere bağlı bireyler olarak yetişmelerini hedefler.

Yukarıda belirtilen hususların somut olarak ortaya çıkması için öğretim programlarında

- Kur'an-ı Kerim, hadis, fıkıh, tefsir, kelam, akaid, siyer gibi temel İslam bilimlerine ait bilgilerin kavramsal beceriler ve alan becerilerinin sunduğu imkânlar ölçüsünde incelenmesi ve araştırılması;
- Dinler tarihi, İslam kültür ve medeniyeti gibi sosyal bilimler alanına giren konuların Türkiye Cumhuriyeti ve İslam âlemi bağlamında irdelenmesi;
- Arapçanın hem dinî metinleri anlama hem de iletişim kurma aracı olarak kullanılabilmesi;
- Öğrencilere mesleki alanda gerekli olan bilgi ve becerilerin yanı sıra problem çözme, iletişim, ekip çalışması gibi yetkinliklerin kazandırılmasını sağlayacak yaklaşımlara ağırlık verilmektedir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni'ne göre hazırlanan Anadolu imam hatip lisesi meslek dersleri öğretim programları; öğrencilerin hem dinî bilgi ve değerlere hem de çağın gerektirdiği bilgi ve becerilere sahip, topluma faydalı bireyler olarak yetişmelerini hedeflemektedir. Bu sayede öğrenciler, dinî ve mesleki hayatlarının yanı sıra yükseköğretimde de başarılı olabileceklerdir.

1.2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ VİZYONU

Mesleki din eğitiminin vizyonu; Anadolu imam hatip lisesi mezunlarının yükseköğretim süreçlerine katılmaya hazır, dinî görevleri ifa edebilecek yeterliliğe sahip, "yetkin ve erdemli insan" olma yolunda gelişimlerini sürdüren öğrenciler olarak yetişmelerini sağlamaktır.

1.3. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI

Anadolu imam hatip lisesi meslek dersleri öğretim programlarının amacı, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde belirtilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve 32. maddesinde belirtilen imam hatip liselerinin tanımı ile Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne uygun olarak

- İslam dininin inanç, ibadet, muamelat ve ahlak esaslarını içselleştiren;
- İslam'ın temel kaynaklarını tanıyan;
- İslam dinine mensup olmanın huzur ve mutluluğunu hisseden;
- Dini doğru anlayan ve dinî meselelerde İslam'ın temel kaynaklarına başvurabilen;
- Hz. Muhammed'i (sav) örnek alan;
- İbadetlerle ilgili uygulama becerisine ve alışkanlığına sahip;
- Dünya-ahiret dengesini kurabilen;
- Ahlaki olgunluğa erişmiş;
- İnceleyen, araştıran, analitik düşünen ve edindiği bilgiler vasıtasıyla akli ve naklî delilleri kullanarak problemlere çözüm üretebilen;
- Din hizmetleri uygulama becerisi kazanan;
- Toplumu din konusunda aydınlatan ve dinî bilgi ihtiyaçlarına cevap verebilen bireyler yetiştirmektir.

2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN-I KERİM DERSİ (HAZIRLIK, 9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI

2.1. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN-I KERİM DERSİ (HAZIRLIK, 9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI

Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an-ı Kerim Dersi (Hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı'nda "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli" kapsamında değişikliğe gidilmiş ve yeni öğretim programı beceri temelli anlayış doğrultusunda Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni esas alınarak hazırlanmıştır. Programın çatısı oluşturulurken beceri setlerindeki alan becerileri, kavramsal beceriler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler ve okuryazarlık becerilerinin yanı sıra eğilimlerden faydalanılmıştır. Programda belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak için gerekli beceri, değer, eğilim, ölçme ve değerlendirme uygulamalarının birbirleriyle nasıl ilişkilendirileceği öğrenme-öğretme yaşantıları ile somutlaştırılmıştır. *Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an-ı Kerim Dersi (Hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı*, öğrencilerin öğrenme süreçlerine aktif katılımı ile bilgi ve beceri edinmelerinin amaçlandığı bir yaklaşımı benimser. Programda yer alan temalara ait konular işlenirken uygulamaya dönük olarak öğrencilerin din eğitimi ve öğretimi alan becerilerinden (DAB) Kur'an-ı Kerim meallerine başvurma, dinî kavramları ayırt etme, müşahade etme, dinî meseleleri anlama, telaffuz etme, yüzünden okuma, ezbere okuma, tilavet, tatbik; kavramsal becerilerden (KB1, KB2) bulma, özetleme, çözümleme, yapılandırma, yorumlama, karşılaştırma, sınıflandırma, sorgulama gibi becerileri kazanmaları amaçlanır.

Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an-ı Kerim Dersi (Hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin temel bileşenlerinden biri olan Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi ile uyumlu olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede öğrencilerin yalnızca bilgi edinmeleri değil millî ve manevî değerler doğrultusunda duygu, düşünce ve davranış bütünlüğü geliştirmeleri hedeflenmektedir. Değerlerin bireyin hayatında eyleme dönüşmesi esas alınarak öğrencilerin öğrendiklerini günlük yaşamla ilişkilendirmeleri ve davranışlarına yansıtmaları amaçlanmıştır.

Kur'an-ı Kerim, Allah (cc) kelamı olup vahye dayanır. İnsanları dünyada ve ahirette mutluluğa götüren ilkeler içeren kitaptır. İslam'ın temel kaynağı olması itibarıyla Müslümanların başucu kitabıdır. Müslümanlar; hayatı anlamlandırmada, inanç ve ibadetlerinde, ahlaki davranışlarında ve gündelik yaşamlarında Kur'an-ı Kerim'deki ilkeleri esas alırlar. Müslümanlar onu hem kendi varoluşlarını konumlandırmada hem de toplumsal değerler dünyasını şekillendirmede referans olarak kabul ederler. Müslümanlar; Kur'an-ı Kerim'i tilavet etme, tefekkürle anlamlandırma ve hayatlarına tatbik etme sorumluluğuyla yükümlüdürler. Kur'an-ı Kerim'in tanınması ve öğrenilmesi, her Müslüman için vazgeçilmez bir farz ve dinî bir vecibe mahiyetindedir.

Kur'an-ı Kerim, okunması ibadet olan bir kitaptır. Namaz ibadeti başta olmak üzere birçok ibadette ve kültürel merasimde Kur'an-ı Kerim okunur. Kur'an-ı Kerim'i aslına uygun ve doğru biçimde okuyabilmek, onun alfabesini ve ona özgü okuma yöntemi olan tecvit kurallarını bilmeyi gerekli kılar. Ayrıca bazı ibadetlerin yapılabilmesi ve çeşitli merasimlerin usulüne uygun yerine getirilebilmesi Kur'an-ı Kerim'in bazı sure ve ayetlerinin ezberlenmesine bağlıdır. Bu gereksinime bağlı olarak Anadolu imam hatip lisesi Kur'an-ı Kerim dersi temelde ilahi kitabın doğru biçimde tilavet edilmesi ve ezberlenmesi için gerekli olan bilgi ve becerileri öğrencilere kazandırmayı amaçlar.

Kur'an-ı Kerim okurken onun anlam içeriğinin öğrenilmesi ve verdiği mesajların kavranması gerekmektedir. Kur'an-ı Kerim ayetlerinin anlamlarının öğrenciler tarafından kavranması ve doğru bir Türkçe ile aktarılması Kur'an-ı Kerim okumayı tamamlayıcı bir unsur olarak bu dersin amaçları arasında yer almaktadır. *Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an-ı Kerim Dersi (Hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı*; Anadolu imam hatip liselerindeki öğrencilere Kur'an-ı Kerim'i tecvit kurallarına uygun olarak yüzünden okuma, içerik çerçevesinde verilen ayet ve sureleri tilavet etme ile anlama becerilerini kapsayacak şekilde yapılandırılmıştır.

Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an-ı Kerim Dersi (Hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı'nın temel amacı; öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i tanıma, okuma ve anlamalarına yardımcı olacak bilgi, beceri ve değerlerle donatılmasını sağlamaktır. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanan Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an-ı Kerim Dersi Öğretim Programı ile öğrencilerin

1. Kur'an-ı Kerim'i tanıyarak öğrenmenin ve öğretmenin, okumanın ve anlamamanın önemi ile onun gönderiliş amacını kavramaları,
2. Kur'an-ı Kerim'in yazılması ve korunması ile ilgili olguları/konuları anlamaları,
3. Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili kavramları ayırt etmeleri,
4. Kur'an-ı Kerim'i doğru ve güzel okumanın önemini fark etmeleri,
5. Kur'an-ı Kerim'i mahreç ve tecvit kurallarına uygun olarak tilavet etmeleri,
6. Kur'an-ı Kerim'den bazı ayet ve sureleri usulüne uygun olarak ezberden okumaları,
7. Kur'an-ı Kerim'in okuma şekillerini tatbik etmeleri,
8. Namazlarda okunan duaların anlamlarını yorumlamaları,
9. Kur'an-ı Kerim'den bazı ayet ve surelerin anlamları ile ilgili Kur'an-ı Kerim meallerine başvurmaları,
10. Kur'an-ı Kerim'in insan hayatındaki rehberliğini müşahade etmeleri,
11. Kur'an-ı Kerim'den öğrendikleri bilgileri davranışa dönüştürerek günlük hayatlarına yansıtma amaçları.

2.2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN-I KERİM DERSİ (HAZIRLIK, 9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

1. Bu öğretim programı Anadolu imam hatip liselerindeki tüm sınıf düzeylerinde (Hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. sınıflar) uygulanır.
2. *Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an-ı Kerim Dersi (Hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı*'nda eğitim ve öğretim süreçleri; Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile hedeflenen öğrenci profiline uygun, millî ve manevi değerlerimizi tanıyan, geçmiş ve bugün arasında bağlantı kurarak geleceğe yön veren yetkin ve erdemli öğrencilerin yetiştirilmesini sağlayacak şekilde planlanır ve yürütülür.
3. Öğretim programı beceri temelli olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede öğrenme-öğretme yaşantılarında programda yer verilen becerilerin ve süreç bileşenlerinin, değerlerin, eğilimlerin ve anahtar kavramların bütüncül bir şekilde kazandırılmasına özen gösterilir.
4. Öğretim programında "İçerik Çerçevesi" bölümünde konu başlıklarına yer verilmiştir. Konu alt başlıkları, "öğrenme çıktıları ve süreç bileşenleri" ve "öğrenme-öğretme yaşantıları" esas alınarak oluşturulabilir.
5. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin yapısı gereği "Temel Kabuller" bölümünde yer alan ifadeler açık, kesin ve bağlayıcı niteliktedir. Öğrenme çıktısına, içeriğe ve öğrenci özelliklerine göre yapılandırılmış olan ön değerlendirme, köprü kurma, öğrenme kanıtları ve öğrenme-öğretme uygulamaları bölümlerinde verilen öğretim yöntem ve teknikleri ile ölçme araçları ise Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin esnek yapısı gereği öneri niteliğindedir. Ancak bu bölümlerin hazırlanacak tüm öğretim materyallerinde yer alması ve öğretim sürecinde uygulanması zorunludur.

6. Zenginleştirme ve/veya destekleme uygulamaları, ihtiyaç hâlinde sınıftaki akademik olarak farklı seviyelerdeki öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde planlanır. Zenginleştirme ve/veya destekleme bölümündeki içeriklere ders kitaplarında yer verilmez, bu bölüm ihtiyaç duyulması hâlinde e-içerik olarak verilebilir.
7. Türkçenin doğru ve etkili kullanımına, öğrencilerin söz varlığının ve dil becerilerinin geliştirilmesine özen gösterilir.
8. Öğretim programında alana özgü kelime, kavram ve tamlamalar; Talim ve Terbiye Kurulu Mütalaası ile uygulamaya konulan "Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Kavramları Yazım Kılavuzu"na göre yazılır. İlgili kılavuz ve ekinde bulunmayan alana özgü kelime, kavram ve tamlamaların yazımında ise kılavuzda belirtilen ilke ve esaslara uyulur.
9. Programda her bir tema için kullanılacak süre ve temaların işleniş sırası belirlenmiştir. Bununla birlikte zümre öğretmenlerince öğrenci seviyesi ve çevre şartlarına uygun planlama yapılabilir.
10. Öğrenme-öğretme yaşantılarında çevre faktörlerine, eğitim ortamına, öğrencilerin gelişim düzeylerine, genel kültür ve dinî bilgi seviyelerine göre onları aktif kılan yöntem, teknik ve stratejiler kullanılabilir.
11. Harfleri telaffuz etme, Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma ve ezberleme becerisini kazanmada güçlük çeken öğrenciler; harfleri mahreçlerine uygun telaffuz etmeye, usulüne uygun olarak yüzünden ve ezberden okumaya zorlanmalıdır. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında öğrenme farklılıkları olan öğrencilere göre çeşitli ölçme araçları geliştirilir.
12. Programda öğrencilere kazandırılması hedeflenen becerilerin gerçekleşmesi için çevre şartları ve imkânları elverdiği ölçüde öğrencilerin camileri, tatbikat mescitlerini; dinî, tarihî ve kültürel mekânları yerinde tanımaları sağlanır.
13. Anadolu imam hatip liselerinin 9. sınıfına öğrenciler, Kur'an-ı Kerim dersi özelinde farklı hazır bulunuşluk düzeylerinde gelebilmektedir. Bu sebeple Anadolu İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi göz önünde bulundurularak okulun fiziki imkânları doğrultusunda öğrencilerin seviyelerine göre "Seviye 1" ve "Seviye 2" grupları oluşturulur ve eğitim-öğretim süreci bu gruplara göre planlanır. Programda "Seviye 1" grubu Ek-1'deki değerlendirme ölçütlerine göre ön koşul becerileri edinmemiş öğrencileri ifade ederken "Seviye 2" grubu ise bu ölçütlere göre ön koşul becerileri edinmiş öğrencileri ifade eder.
14. Hazırlık sınıfı bulunan Anadolu imam hatip liselerinde hazırlık sınıfı için tasarlanan program uygulanır. Hazırlık sınıfında öğrenim görmüş öğrencilerin 9. sınıftaki öğrenme süreci, Seviye 2 grupları için belirlenen öğrenme çıktıları esas alınarak planlanır.
15. Seviye tespit sınavı sonuçlarına göre oluşturulan sınıflarda öğrenme süreci farklılaştırılarak yapılandırılır. Seviye 1 gruplarında 9. sınıf öğretim programının tamamı esas alınarak öğretim planlaması yapılır. Seviye 2 gruplarında ise öğrenme süreci, aşağıdaki tabloda yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda yürütülür:

1. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ TANIMA	KK.9.1.3. Kur'an-ı Kerim'in yazılması ve korunması ile ilgili olguları/konuları anlayabilme
2. TEMA: TECVİT	KK.9.2.5. Tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili tecvit kurallarını telaffuz edebilme KK.9.2.6. İdgam çeşitlerini telaffuz edebilme
3. TEMA: YÜZÜNDEN OKUMA	KK.9.3.1. Fatiha, Bakara, Duha ile Hümeze surelerini usulüne uygun yüzünden okuyabilme*
4. TEMA: EZBERE OKUMA	KK.9.4.3. Fatiha ve Fil ile Nâs surelerini; Bakara suresinin 1-5, 255, 285-286 ve Haşr suresinin 21-24. ayetlerini anlamada Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme** KK.9.4.4. Fatiha ve Fil ile Nâs surelerini; Bakara suresinin 1-5, 255, 285-286 ve Haşr suresinin 21-24. ayetlerini tilavet edebilme**

* KK.9.3.1. öğrenme çıktısı Bakara suresinin 170. ayetinden itibaren başlatılır.

** KK.9.4.3. ve KK.9.4.4. öğrenme çıktılarında Bakara suresinin 1-5, 255, 285-286 ve Haşr suresinin 21-24. ayetleri uygulanır.

16. Hazırlık sınıfı bulunan Anadolu imam hatip liselerinde hazırlık sınıfı için tasarlanan program uygulanır. Hazırlık sınıfından 9. sınıfa geçen öğrencilere Seviye 2 grupları için belirlenen öğrenme çıktıları esas alınır.

17. Anadolu İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi'ne göre farklı program uygulayan okullarda tema süre tablosu zümre öğretmenler kurulunca düzenlenir. Öğretim programı bu okullarda öğrenim gören öğrencilerin ilgi, ihtiyaç, hazır bulunuşluk düzeyleri ve okul türlerinin özellikleri dikkate alınarak uygulanır. Öğretim programında yer alan özel amaç ve öğrenme çıktıları bu okul türleri için ortak olmakla birlikte öğrenme-öğretme süreçleri; etkinliklerin niteliği, kapsamı, derinliği ve süresi bakımından okul türlerine göre planlanabilir.
18. Kur'an-ı Kerim dersinin temaları birbirleriyle ilişkili olarak ele alınır. Bir haftalık ders planında "Tecvit" temasının öğrenme çıktıları ile "Yüzünden Okuma" temasının öğrenme çıktıları eş zamanlı işlenebilir. Yine yüzünden okuma veya ezber çalışması yapılırken aynı zamanda tecvit tahlilleri yapılır veya okunan yerlerin anlamı üzerinde durulur. Ancak öğrencilerin tüm becerileri kazanmasına özen gösterilir.
19. Tilavet becerisini uygulamada yetkin olan ve musiki alt yapısı bulunan öğrencilere kendilerini geliştirme konusunda rehberlik yapılabilir. Bu öğrenciler Kur'an-ı Kerim tilavetiyle ilgili özel eğitim almaya teşvik edilebilir.
20. Kur'an-ı Kerim dersinin daha verimli olması için imkân dâhilinde özel bir Kur'an-ı Kerim sınıfı tahsis edilebilir. Bu sınıfta Kur'an-ı Kerim ve tilaveti ile ilgili ayetlerin, hadislerin yazılı olduğu hat levhaları yine Kur'an-ı Kerim tarihi ve tecvit ile ilgili afişler, tecvit şemaları, kıraat imamlarının hayatlarının yazılı olduğu tablolar, meşhur karilerin ses kayıtlarının olduğu dijital materyaller bulundurulabilir.
21. Kur'an-ı Kerim dersi için hazırlık sınıfı ile 9, 10, 11 ve 12. sınıflara ayrı ayrı eğitim aracı/ders kitabı hazırlanır. Eğitim aracında, ders kitabında veya öğretim materyalinde programda yer alan yüzünden okunacak bölümlerin anlamlarına yer verilmez.
22. Programda yer alan sure ve ayetleri yüzünden ve ezberden okuma çalışmalarında Kur'an-ı Kerim okumaya istiaze (euzübesmele) ile başlamaya özen gösterilir. Kur'an-ı Kerim okumanın ibadet olduğu vurgulanarak öğrencilerin Kur'an-ı Kerim dersine abdestli olarak gelmeleri teşvik edilir.
23. Öğretim programı uygulanırken hafız öğrencilerin hıfz birikiminin korunmasına özen gösterilir. Bu kapsamda öğrenciler hıfz birikimlerini korumaya yönelik ders içinde görevlendirilir ve düzenli tekrar yapabilmeleri için gerekli zaman ayrılır. Kur'an-ı Kerim derslerinin uygulanmasında hafız öğrenciler için hıfzın korunması, doğru okuma ve tecvit kurallarını uygulama becerileri birlikte ele alınır. Öğrenme süreçleri bireyselleştirilmiş etkinliklerle desteklenir.
24. Anadolu imam hatip liselerinde Kur'an-ı Kerim derslerinin uygulanmasında öğrencilerin Kur'an-ı Kerim ile doğrudan ilişki kurmalarını desteklemek amacıyla Mushaf kullanımının esas alınmasına özen gösterilir. Öğretim sürecinde öğrencilerin basılı Mushaf üzerinden okuma, takip etme ve uygulama yapmaları teşvik edilir. Dijital araçlar, öğrenme sürecini destekleyici nitelikte ve gerektiğinde yardımcı materyal olarak kullanılabilir. Ayrıca öğrencilerin Kur'an-ı Kerim meallerinden yararlanma becerilerini geliştirmek için bu bölümlerin anlamı, mealler üzerinden incelenerek işlenir.
25. Braille alfabesini bilen görme engelli öğrenciler için Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Braille alfabesi ile hazırlanan elifba ve Kur'an-ı Kerim kullanılabilir.
26. Öğretmen; öğretim programında yer verilen bilgi, beceri ve değerleri öğrencilere kazandırabilmek için ders kitabının dışında Millî Eğitim Bakanlığının EBA vb. dijital öğrenme ortamlarında bulunan materyalleri kullanabilir ve yeni materyaller tasarlayabilir.
27. İçerik çerçevesinde ezberlenmesi istenen ayet ve sureler mealleriyle işlenir. Ayet ve surelerin anlamları verilirken Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından hazırlanan matbu/dijital materyallerden yararlanılabilir.
28. Kur'an-ı Kerim dersinde ölçme ve değerlendirme, uygulama esaslı ve süreç odaklı bir anlayışla yürütülür. Bu süreçte kullanılan yöntemler, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri dikkate alınarak yeteneklerine, ihtiyaçlarına ve özel durumlarına göre çeşitlendirilir. Bilgi ve becerilerin değerlendirilmesinde günlük yaşamla ilişkilendirilen, ilgi çekici görevlerden yararlanılır. Öğrencilere yargılayıcı olmayan, motive edici geri bildirimler sunulur ve dijital teknolojiler ile öğretim materyalleri etkin biçimde kullanılır.
29. Ölçme ve değerlendirme süreci, öğrencilerin yüzünden okuma ve tilavet becerileri, tecvit kurallarını doğru telaffuz edebilme ile Kur'an-ı Kerim meallerine başvurma ve anlamlandırma becerilerini kapsayan bütüncül bir yapı içinde planlanır. Öğrencilerin sınav ortamından veya topluluk karşısında Kur'an-ı Kerim okumaktan kaynaklanabilecek heyecan ve kaygı durumları bu süreçte gözetilir.

30. Uygulama sınavı temel ölçme aracı olarak esas alınmakla birlikte "Kur'an-ı Kerim'i Tanıma" ve "Ezbere Okuma" temalarında yer alan bazı becerilerin değerlendirilmesinde öğrenme çıktılarına uygun farklı ölçme araçlarından yararlanılabilir.

Programlar Arası Bileşenler

- *Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an-ı Kerim Dersi (Hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı*nda yer alan "sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler ve okuryazarlık becerileri" bütünlüklü bir şekilde kullanılmış, öğrenme-öğretme uygulamalarında bu unsurların öğretmenler tarafından nasıl kullanılacağına dair örneklerle yer verilmiştir.
- *Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an-ı Kerim Dersi (Hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı*nın yapılandırılmasında bütüncül eğitim yaklaşımı önemli bir rol oynamıştır. Program; temel bileşenleri aracılığıyla öğrencilerin akademik, mesleki, sosyal ve duygusal becerilerinin en üst düzeyde gelişimine vurgu yapmıştır. Ayrıca öğrencilerin tüm varlık unsurlarıyla maddi ve manevi açıdan bütüncül birer birey olarak yetiştirilmelerini hedeflemiştir. Bu sebeple programda öğrencilerin bilgi, beceri ve değer edinimleri ile öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirmeleri teşvik edilmiştir.

İçerik Çerçevesi

- *Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an-ı Kerim Dersi (Hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı*nın içerik çerçevesi oluşturulurken alana özgü geleneksel yaklaşımlar, öğrencilerin ihtiyaçları ve yeni gelişmeler temel alınmıştır. Konular, öğrencilerin gelişimsel özelliklerine de dikkat edilerek uygun yaş/kademelere göre ele alınmaya çalışılmıştır. Ayrıca aynı sınıf seviyesinde okutulacak olan temel dini bilgiler, siyer, fıkıh, hadis ve hitabet derslerinde ele alınan konularda tekrara düşülmemesine dikkat edilmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin dikkate alınması amacıyla bu programın içeriği oluşturulurken hem önceki kademelerdeki ders içerikleri hem de orta-öğretim kademesindeki diğer derslerin içerikleri göz önünde bulundurulmuştur.
- *Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an-ı Kerim Dersi (Hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı* her sınıf düzeyinde dört temadan oluşmaktadır.

Öğrenme Kanıtları

- *Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an-ı Kerim Dersi (Hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı*nın ölçme ve değerlendirme uygulamaları bölümünde ölçme amacına ve öğrenme çıktısına yönelik öğrenme kanıtları bulunmaktadır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları, öğrenme-öğretme sürecinin etkililiğinin anlaşılması için önemli bir rol oynamaktadır. Bu açıdan ölçme ve değerlendirme uygulamaları, öğrenme-öğretme sürecinde öğrenci gelişiminin takip edilmesi ve uygulanan öğretim yöntemlerinin etkililiğinin belirlenmesine rehberlik edecek şekilde tasarlanmıştır. Bireysel farklılıklar göz önünde bulundurulduğunda bütün öğrenciler için aynı derecede geçerli bir ölçme ve değerlendirme aracından söz etmek mümkün değildir. Bu nedenle öğrenci performansının belirlenmesi için çeşitli ölçme araç ve yöntemlerinden elde edilen birden fazla kanıtı ihtiyaç duyulmaktadır.
- Programda öğrencilerin performanslarını dikkate alan, öğrenme motivasyonunu destekleyen, öğrenme-öğretme kuram ve yaklaşımlarıyla uyumlu, zamana ve öğrenciye göre esneklik gösterebilen ölçme ve değerlendirme araçları kullanılmıştır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları yapılandırılırken bu uygulamaların programın tüm bileşenleriyle uyum sağlamasına dikkat edilmiştir.
- Programda verilen her öğrenme çıktısına ilişkin en az bir öğrenme kanıtının sunulmasına çalışılmıştır. Değerler, eğilimler, sosyal duygusal öğrenme ve okuryazarlık becerileri öğrenme-öğretme uygulamalarının bir parçası olduğu ve içeriğe dâhil edildiği için kanıtlar bölümünde bunlara ilişkin doğrudan ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerine yer verilmemiştir.
- Programda verilen ölçme ve değerlendirme araçları ve yöntemleri örnek niteliğindedir. Öğretmenler ölçme amacı ve öğrenme çıktısına uygun olmak koşuluyla farklı ölçme ve değerlendirme araçları kullanabilirler.

- Programda ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerinin çeşitliliğine önem verilmiş, bunlara yönelik önerilerde bulunulmuştur. Öte yandan öğretmenlerin öğrenme çıktıları, içerik ve öğrenme-öğretme uygulamaları doğrultusunda kendi yaklaşımlarını belirlemelerine olanak sağlanmıştır. Bu doğrultuda öğretmenler; ölçme ve değerlendirme uygulamalarında eşleştirme, boşluk doldurma, yapılandırılmış grid, tanılayıcı dallanmış ağaç, açık uçlu, kısa cevaplı, doğru-yanlış soru türleri, gözlem formları, kontrol listesi, dereceleme ölçekleri, dereceli puanlama anahtarları (rubrik), çalışma yaprakları gibi ölçme araçlarından yararlanabilir. Ayrıca öğrencilere duvar gazetesi hazırlama, blog yazısı yazma gibi performans görevleri verilebilir.
- Her temada en az bir performans görevi bulunmalıdır. Bu performans görevine öğrenme-öğretme uygulamalarında yer verilmelidir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

- *Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an-ı Kerim Dersi (Hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı'nın öğrenme-öğretme uygulamaları bölümünde Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli eğitim sisteminin hedeflediği "yetkin ve erdemli insan"ın yetiştirilmesine yönelik olarak tüm bileşenler sistematik ve bütüncül bir yapıda ele alınmıştır.*
- Öğrenme-öğretme uygulamalarında öğrencilerin hem bağımsız öğrenmelerine hem iş birliği içinde çalışmalarına imkân tanıyan öğretim stratejileri (sunuş, buluş ve araştırma-inceleme yoluyla öğretim vb.) kullanılmalıdır. Bu stratejiler kapsamında kullanılacak öğretim yöntem ve teknikleri (anlatım, tartışma, örnek olay, problem çözme, bireysel çalışma, grup çalışması, beyin fırtınası, gösteri, soru-cevap, benzetim, müze gezisi, proje vb.) kullanılabilir. Bu bağlamda öğretim programının öğrenme-öğretme yaşantıları bölümünde öğretmenlere örnek olması amacıyla çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerine de yer verilmiştir.
- Öğrenme ortamları ve öğretim yaklaşımlarıyla birlikte görsel, işitsel, görsel-işitsel ve teknoloji destekli vasıtalarla öğrencilerin ilgili becerileri kazanmaları sağlanmalıdır. Öte yandan öğrenme çıktılarıyla ilgili güncel konular farklı tartışma teknikleri kullanılarak problem çözme, kanıt kullanma, karar verme ve araştırma becerileri ile ilişkilendirilerek sınıfa taşınmalıdır.
- Öğrenme-öğretme uygulamaları, öğrencilerin çevreleriyle daha fazla etkileşime girerek zengin öğrenme yaşantıları edinmelerine olanak sağlayacak şekilde kurgulanmıştır. Bu süreçte okul içi öğrenme ortamlarının (sınıflar, okul kütüphaneleri, laboratuvarlar, beceri ve tasarım atölyeleri, okul bahçeleri vb.) yanı sıra okul dışı öğrenme ortamlarından da (dinî ve tarihî mekânlar, camiler, kütüphaneler, müzeler, millî parklar, kültür merkezleri, bilim ve sanat merkezleri, araştırma enstitüleri, resmî ve özel kurum ya da kuruluşlar, sergiler vb.) olabildiğince yararlanılmalıdır. Uygun okul içi veya okul dışı öğrenme ortamlarının oluşturulmasında öğrenme çıktısının kapsamı, öğrenci özellikleri, okul imkânları, ekonomik olma gibi belirleyici unsurlar göz önünde bulundurulmalıdır. Dijital öğrenme ortamları ve uygulamaları (EBA, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından geliştirilen dijital platformlar, akıllı telefon ve tablet uygulamaları, çevrim içi paylaşım platformları vb.) ile ulusal ve uluslararası projeler imkânlar çerçevesinde öğrenme-öğretme süreçlerine dâhil edilmelidir. Bununla birlikte millî ve dinî günler, bayramlar, önemli olaylar ile belirli gün ve haftalardan yararlanılarak öğrencilerin millî ve manevi bilinçleri geliştirilmelidir.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarında beceri edinimine önem verilmiştir. Öğrenme çıktıları, kavramsal ve alan becerileri temel alınarak değerler, okuryazarlık ile sosyal duygusal öğrenme becerileriyle bütünleşik biçimde yapılandırılır. Bu yapı, öğrenme sürecinde kullanılacak öğretim yaklaşımları ile ölçme ve değerlendirme araçlarının belirlenmesine yön verir. İçeriğin öğrenciler tarafından öğrenilmesi sırasında kullanılacak model, strateji, yöntem, teknik ve materyaller ile ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerinin belirlenmesinde önemli rol oynar. Örneğin sorgulama becerisinde kullanılacak ölçme değerlendirme araçları ile bilgi toplama becerisinde kullanılacak araçlar farklılık gösterecektir.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarında kavram öğretimine yönelik etkinlikler önemszenmiştir. Programda soyut içeriği somutlaştırmak, olası kavram yanılgısı ve kargaşasının önüne geçmek, üst düzey düşünme becerilerini kazandırmak, doğru anlama ve öğrenmeye yardımcı olmak gibi nedenlerle kavram öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanılması istenmektedir. Bu sebeple öğrenme-öğretme uygulamalarında öğrenme çıktılarına ve öğrenci özelliklerine uygun olarak kavram haritası, anlam çözümleme tablosu, Frayer diyagramı gibi yöntem ve tekniklere yer verilmesi önerilmiştir. Öğrenme-öğretme uygulamalarında değerler öğretimine yönelik önerilerde de bulunulmuştur.

Öğrenme-öğretme sürecinde değerlerin öğrencilere kazandırılması, uygun yer ve zamanda bu değerlerin edinilmesini sağlayacak yaşantıların oluşturulması ve öğrencilerin bu yaşantılara aktif olarak katılmasıyla gerçekleştirilmiştir. Öğretmenler; öğrenme çıktılarıyla ilişkilendirilen değerlerin yanı sıra örtük program aracılığıyla okulun toplumsal, kültürel ve öğrenci odaklı dinamiklerini dikkate alarak öğretim programındaki diğer değerlerin kazandırılmasına da öncülük etmelidir. Programdaki değerlere uygun öğrenme-öğretme uygulamaları oluşturmanın yanında öğrencilerde değerlerin içselleştirilmesine de dikkat edilmeli, değerler eğitiminde farklı yaklaşımlardan yararlanılmalıdır.

- Öğrenme-öğretme uygulamalarında öğretmenler gerektiğinde öğrencilere kaynaklık eden bir "uzman", öğrencilerin kendi öğrenmelerini izlemeye ve yönlendirmeye yardımcı bir "rehber" olmalı ve uygun öğrenme ortamlarını sağlamada etkin görev üstlenmelidir. Öğretmenler, öğrenme çıktısına uygun köprü kurmalı; öğretim kuram, model, strateji, yöntem ve tekniğini belirlerken hem öğrencilerin bütüncül gelişimlerini hem de öğrenmelerin kalıcı ve etkili bir şekilde gerçekleşmesini sağlamak amacıyla öğrenme-öğretme süreçlerini zenginleştirmelidir. Bu doğrultuda öğrenme çıktıları ve öğrencinin özellikleri göz önünde bulundurularak öğretmenlerin fotoğraf, musiki, hat gibi unsurlar ile geleneksel ve/veya modern sanat ürünlerinden yararlanmaları gerekir. Ayrıca öğretmenler öğrenme çıktılarına uygun olarak biyografi, hikâye, makale, mektup, şiir, deyiş gibi edebî türlerden faydalanmalıdır.
- Öğrenme sürecinin temel ilkeleri çerçevesinde öğrencilerin bilgi, beceri ve değerleri edinmeleri; geliştirmeleri ve uygulamalarında öğretim yöntem, teknik ve yaklaşımları çeşitlendirilmelidir. Bütüncül program anlayışı ve öğretim programının temel yaklaşımı ile uyumlu öğrenme yaklaşımları ve bu yaklaşımları besleyen öğretim yöntem ve teknikleri kullanılabilir.
- Türk dilinin doğru, etkili ve güzel kullanımı çerçevesinde ders içeriğine uygun kitap listeleri belirlenmeli; bu kitapların okunması konusunda öğrenciler özendirilmelidir.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarının gerçekleştirilmesinde temel dinî kaynakların kullanılması önemlidir. Bu bağlamda öğrenme-öğretme uygulamalarında içerik çerçevesinin daha iyi aktarımına imkân veren ayet meallerine ve hadislerle yer verilmelidir. Ayet, ayet mealleri ve hadis metinleri seçiminde Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından hazırlanan kaynaklar esas alınmalı, bunun yanı sıra literatürde kabul gören eserlere başvurulmalıdır. Ancak bu kaynaklar kullanılırken telif hakları ve etik kuralları göz önünde bulundurulmalıdır. Dijital kaynakların kullanımı hususunda Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen kurallara uyulmalıdır.

Farklılaştırma

- *Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an-ı Kerim Dersi (Hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı'nda* farklılaştırma bölümü, her öğrencinin kendine özgü ilgi ve yeteneği ile öğrenme stillerini tanıyarak kapsayıcı bir eğitim ortamı oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır. Bu bölüm ders kitaplarında yer almayacaktır. Bu bölümde öğrencilerin bireysel farklılıkları ile esnek gruplandırma, sürekli değerlendirme ve uyarılma yaklaşımlarının ön plana çıkarılması hedeflenmektedir.
- Program; okul içi ve okul dışı uygulamalarda öğrencilerin zihinsel, sosyal, duygusal, ahlaki ve fiziksel gelişimleri ile bireysel farklılıkları dikkate alınarak yapılandırılmıştır. Bu nedenle program uygulanırken akranlarına göre farklı özellikleri olan öğrenciler için gereken esneklik sağlanmalı; öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları doğrultusunda etkinlikler hazırlanarak planlamalar yapılmalıdır.
- Farklılaştırma, zenginleştirme ve destekleme bölümlerinden oluşmaktadır. Zenginleştirme, akranlarına göre daha ileri düzeyde olan öğrencilerin potansiyellerini en üst düzeye çıkarabilmek için öğretmene yönelik önerilerin bulunduğu kısımdır. Destekleme ise öğrenme-öğretme uygulamalarında zorluk yaşayan öğrencilere gerekli ek zaman ve desteğin verilebilmesi için öğretmene önerilerin sunulduğu bölümdür. Programda zenginleştirme kapsamında mevcut öğrenme-öğretme uygulamaları üzerine "konu, öğrenme-öğretme süreci, ölçme ve değerlendirme" açısından daha üst düzey etkinlikleri gerektiren bir yapı kurgulanmıştır. Desteklemede ise mevcut öğrenme-öğretme uygulamalarına göre sadeleştirilmiş bir içerik belirlenmiş, konulara yönelik ek kaynaklara ve açıklamalara yer verilmiştir. Öğrencilerin bireysel olarak yapabilecekleri basit düzeyde etkinliklerin yanında öğretmeni ve akranlarıyla gerçekleştirebilecekleri orta düzeyde etkinlikler tasarlanmalıdır.

2.3. TEMA, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU

HAZIRLIK SINIFI KUR'AN-I KERİM DERSİ

TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. KUR'AN-I KERİM'İ TANIMA	2	8	5
2. TECVİT	4	40	28
3. YÜZÜNDEN OKUMA	1	50	35
4. EZBERE OKUMA	4	42	29
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	3
TOPLAM	11	144	100

9. SINIF KUR'AN-I KERİM DERSİ

TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. KUR'AN-I KERİM'İ TANIMA	3	8	4
2. TECVİT	6	48	27
3. YÜZÜNDEN OKUMA	1	62	35
4. EZBERE OKUMA	2	58	32
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	2
TOPLAM	12	180	100

10. SINIF KUR'AN-I KERİM DERSİ

TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. KUR'AN-I KERİM'İ TANIMA	2	4	3
2. TECVİT	9	32	22
3. YÜZÜNDEN OKUMA	1	54	38
4. EZBERE OKUMA	2	50	35
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	2
TOPLAM	14	144	100

11. SINIF KUR'AN-I KERİM DERSİ

TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. KUR'AN-I KERİM'İ TANIMA	2	4	3
2. TECVİT	1	36	25
3. YÜZÜNDEN OKUMA	1	64	44
4. EZBERE OKUMA	2	36	25
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	3
TOPLAM	6	144	100

12. SINIF KUR'AN-I KERİM DERSİ

TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. KUR'AN-I KERİM'İ TANIMA	2	6	6
2. TECVİT	1	21	19
3. YÜZÜNDEN OKUMA	1	65	60
4. EZBERE OKUMA	2	12	11
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	4
TOPLAM	6	108	100

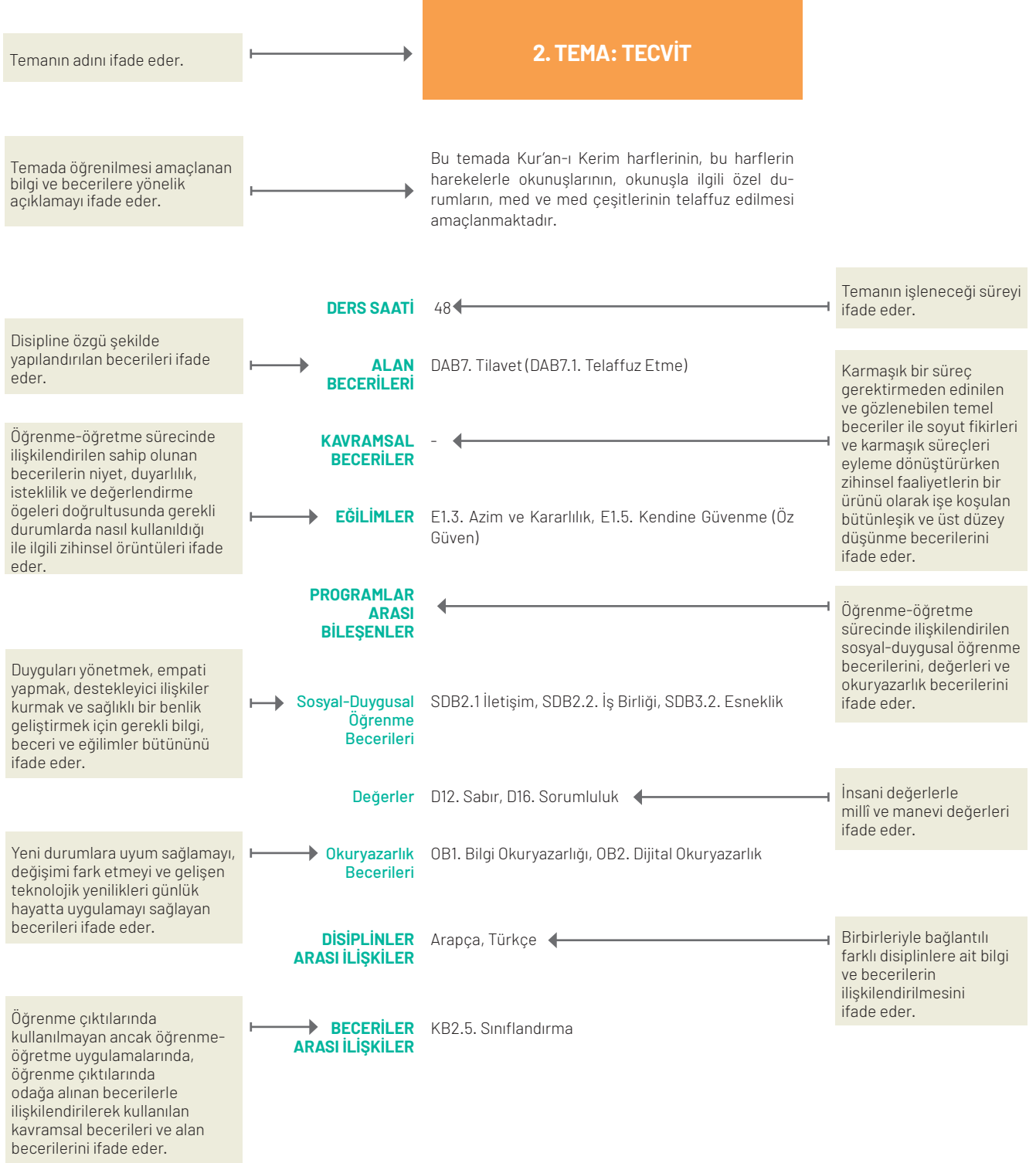
* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, okuma çalışmaları, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, sosyal etkinlikler vb. çalışmalar için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre eğitim öğretim yılı içinde planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

2.4. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN-I KERİM DERSİ (HAZIRLIK, 9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) KİTAP FORMA SAYISI VE KİTAP EBATLARI

DERS KİTABI	FORMA SAYISI	KİTAP EBATLARI
Kur'an-ı Kerim Dersi Hazırlık	10-12	19,5 cm X 27,5 cm
Kur'an-ı Kerim Dersi 9. Sınıf	13-15	19,5 cm X 27,5 cm
Kur'an-ı Kerim Dersi 10. Sınıf	12-14	19,5 cm X 27,5 cm
Kur'an-ı Kerim Dersi 11. Sınıf	8-10	19,5 cm X 27,5 cm
Kur'an-ı Kerim Dersi 12. Sınıf	8-10	19,5 cm X 27,5 cm

2.5. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN-I KERİM DERSİ (HAZIRLIK, 9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an-ı Kerim Dersi (Hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı'nda her sınıf düzeyinde dört tema yer almaktadır. Temaların yapısı ve bu yapıya ilişkin açıklamalar şematik olarak aşağıda sunulmuştur.

Dersin kodu
Sınıf seviyesi
Tema numarası
Öğrenme çıktısı numarası

Öğrenme yaşantıları sonunda öğrenciye kazandırılması amaçlanan bilgi, beceri ve becerilerin süreç bileşenlerini ifade eder.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.9.2.1. Harfleri telaffuz edebilme

- Harflerin telaffuz özelliklerini algılar.
- Harflerin telaffuz özelliklerini belirler.
- Harfleri telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- Harfleri doğru bir şekilde telaffuz eder.

Öğrenme sürecinde ele alınan bilgi kümesini (bölüm/konu/alt konuya ilişkin sınırları) ifade eder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Harfler ve Özellikleri
Harflerin Telaffuzu

Disipline ait başlıca genelleme, ilke, anahtar kavramlar sembolleri vb. ifade eder.

Anahtar Kavramlar

arızisükûn, fem-i muhsin, gunne, hareke, harfilin, hurufimukattaa

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, çalışma yaprağı, dereceleme ölçeği, öz değerlendirme formu, dereceli puanlama anahtarı ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrenme çıktılarının değerlendirilmesi ile uygun ölçme ve değerlendirme araçlarını ifade eder.

Öğrenme çıktıları, eğilim, programlar arası bileşenler ve öğrenme kanıtları arasında kurulan ve anlamlı ilişkilere dayanan öğrenme-öğretme sürecini ifade eder.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'in İslam'ın kutsal kitabı olduğunu, Arapça olarak indirildiğini, Kur'an-ı Kerim alfabesinin farklı olduğunu, harflerin kendine özgü telaffuz özellikleri bulunduğunu ve Kur'an'ın doğru okunabilmesi için belirli kurallara uyulması gerektiğini bildikleri kabul edilmektedir.

Önceki öğrenme-öğretme süreçlerinden getirildiği kabul edilen bilgi ve becerileri ifade eder.

Yeni bilgi ve becerilerin öğrenilmesi için sahip olunması gereken ön bilgileri ve/veya becerileri ifade eden temel kabullerin değerlendirilmesi ile öğrenme sürecindeki ilgi ve ihtiyaçların belirlenmesini ifade eder.

Ön Değerlendirme Süreci

Kur'an-ı Kerim okumayı bilen ve bilmeyen öğrenciler tespit edilebilir. Harfleri tanıma, harflerin telaffuzu, okunuşla ilgili özel durumlar, med çeşitleri, tenvin ve sakin nun, idgam hakkında öz değerlendirme formu aracılığıyla öğrencilerin hazır bulunuşlukları belirlenebilir.

Mevcut bilgi ve beceriler ile edinilecek bilgi ve beceriler arasında bağlantı oluşturma sürecinin yanı sıra edinilecek bilgi ve beceriler ile günlük hayat deneyimleri arasında bağ kurmayı ifade eder.

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim'in okuma kurallarına uygun olarak doğru ve güzel okunduğu eğitsel bir video izletilebilir.

Hedeflenen öğrenci profili ve temel öğrenme yaklaşımları ile uyumlu öğrenme-öğretme yaşantılarının hayata geçirildiği uygulamaları ifade eder.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KK.9.2.1

Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harflerin isimleri ve özellikleri açıklanır. Harflerin farklı özelliklerine ve seslendirilişine değinilirken mahreç, fem-i muhsin ve tecvit kavramlarına yer verilir. Kur'an-ı Kerim'i fem-i muhsinden öğrenmenin önemi üzerinde durulur.

Akranlarından daha ileri düzeydeki öğrencilere genişletilmiş ve derinlemesine öğrenme fırsatları sunan, onların bilgi ve becerilerini geliştiren öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

Öğrenme profilleri bakımından farklılık gösteren öğrencilere yönelik çeşitli zenginleştirme ve desteklemeye ilişkin öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilerin kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir.

Destekleme

Öğrencilerin yalnızca bilgi eksiklerini gidermelerini değil doğru telaffuz, kavramsal ayırt etme, ses-harf ilişkisini anlama, özel okunuş kurallarını uygulama gibi becerilerde güvenle ilerlemelerini sağlamak için kendi hızlarında çalışabilecekleri etkileşimli alıştırma kullanılabılır.

Öğrenme sürecinde daha fazla zaman ve tekrara ihtiyaç duyan öğrencilere ortam, içerik, süreç ve ürün bağlamında uyarlanmış öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

Öğretmenin ve programın güçlü ve iyileştirilmesi gereken yönlerinin öğretmenlerin kendileri tarafından değerlendirilmesini ifade eder.

ÖĞRETİM YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN-I KERİM DERSİ (HAZIRLIK, 9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR

HAZIRLIK SINIFI

1. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ TANIMA

Bu temada Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenmenin ve güzel okumanın önemi ile ilgili konuların müşahade edilmesi, Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili kavramların ayırt edilmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 8

**ALAN
BECERİLERİ**

DAB3. Tahkik (DAB3.1. Dinî Kavramları Ayırt Etme), DAB4. Tefekkür (DAB4.1. Müşahede Etme)

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER**

KB2.3. Özetleme, KB2.13. Yapılandırma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.H.1.1. Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemini müşahade edebilme

- a) Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemi ile ilgili kavramları belirler.
- b) Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemi ile ilgili belirlenen kavramlar hakkında soru sorar.
- c) Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemi ile ilgili merak ettiği kavramları inceler.
- ç) Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemi ile ilgili yaptığı inceleme sonuçları hakkında çıkarım yapar.

KK.H.1.2. Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili kavramları ayırt edebilme

- a) Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili kavramları tespit eder.
- b) Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili kavramların yerini ve önemini araştırır.
- c) Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili kavramları ilişkili olduğu alana göre etiketler.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kur'an-ı Kerim'i Okumayı Öğrenmenin Önemi

Kur'an-ı Kerim'in İç Düzeni

Anahtar Kavramlar

ayet, cüz, hizip, sure, tertil, tilavet

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu, öğrenme günlüğü, tanılayıcı dallanmış ağaç, anlam çözümleme tablosu, üçgen-kare-çember, eşleştirme, boşluk doldurma soruları, kısa cevaplı veya açık uçlu sorular ve performans görevi aracılığıyla değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenmenin ve güzel okumanın önemi ile ilgili sunum hazırlamaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; içinde araştırma süreci, kavramları belirleme, çıkarım yapma ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME

YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin asker uğurlaması, doğum, düğün, kandil geceleri, cenaze gibi merasimlerde; kılınan namazlarda, kabir ziyaretlerinde Kur'an-ı Kerim okuduğunu ve Kur'an-ı Kerim okumanın bir ibadet olduğunu bildikleri varsayılmaktadır.

Öğrencilerin ayet, sure ve cüz kavramlarına ilişkin temel düzeyde bilgiye sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenmenin önemine ve güzel okuma adabına dair sorular yöneltilebilir.

Açık uçlu sorular kullanılarak öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili ön bilgileri tespit edilebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim okumanın önemi hakkında izledikleri videoda yer alan "Kur'an-ı Kerim'in insana manevi ve ahlaki katkılar sağladığı" bilgisi ile kendi yaşantılarında Kur'an okumanın davranışlarına olumlu etkisi arasında bağ kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KK.H.1.1

Kur'an kelimesinin sözlük anlamına değinilir, Kur'an-ı Kerim'in terim anlamı verilir ve gönderiliş amacı açıklanır. Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenmenin ve güzel okumanın önemi vurgulanarak tertil ve tilavet kavramları açıklanır. Kur'an-ı Kerim okumanın bir ibadet olduğu ifade edilerek onu okumanın adabı üzerinde durulur. Kur'an-ı Kerim okumanın kişisel hayata etkileri, ibadetlerdeki yeri ve önemiyle ilgili öğrencilerin öz farkındalıklarını artırmaları sağlanır **(SDB1.1)**. Bu süreçte öğrencilerden öğrenme günlükleri hazırlamaları istenebilir. Kültürümüzde ramazan ayı, kandil geceleri, düğünler, cenaze merasimleri ve asker uğurlama törenlerinde Kur'an-ı Kerim okunması örneklerinden hareketle öğrencilerin toplumun sahip oldukları değerleri önemsemeleri ve kendi kültürlerini fark etmeleri beklenir **(SDB2.3, OB5)**. Bu kapsamda din kültürü ve ahlak bilgisi disiplininin "Geleneğimizde Dinin İzleri" içeriği ile ilişki kurulur. Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemi ile ilgili kavramları belirlemeleri istenir. Bu süreçte beyin fırtınası tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemine dair bilme ve anlama ihtiyacına yönelik öğrenme ve keşfetme arzusu ile merak ettikleri soruları sorabilmelerine imkân verilir **(E3.8)**. Öğrencilerin sorular sorarak merak ettikleri kavramları incelemeleri sağlanır. Yapılan incelemelerin sonuçları hakkında öğrencilerden çıkarımda bulunmaları istenir. Öğrencilerin yaptıkları çıkarımları kendi cümleleriyle ifade etmeleri sağlanır **(KB2.3)**. Bu süreçte soru turu tekniği kullanılabilir. Toplumun Kur'an-ı Kerim'e verdiği önem ve Kur'an-ı Kerim okuma adabını yansıtan somut davranış örnekleri üzerinden öğrenciler millî ve manevi değerlere duyarlı olmaları ve dikkatli davranmaları teşvik edilir **(D14.3)**. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında tanılayıcı dallanmış ağaç veya üçgen-kare-çember kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenmenin ve güzel okumanın önemiyle ilgili sunum hazırlamaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; içinde araştırma süreci, kavramları belirleme, çıkarım yapma ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

KK.H.1.2

Kıraat ilminin konuları arasında yer alan ayet, sure, hizip ve cüz kavramları açıklanır. Bu kavramların birbiriyle olan ilişkisi ortaya konur **(KB2.13)**. Bu kavramların Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili olduğu vurgulanır. Bu kapsamda din kültürü ve ahlak bilgisi disiplininin "Kur'an-ı Kerim'in İç Düzeni" içeriği ile ilişki kurulur. Öğrencilerin öğretmen rehberliğinde belirlenen geçerli ve güvenilir basılı/dijital kaynaklardan ayet, sure, hizip ve cüz kavramlarını tespit etmeleri sağlanır **(OB2)**. Öğrencilerden keşfetme, araştırma ve anlama arzularından hareketle tespit ettikleri kavramların Kur'an-ı Kerim'in iç düzenini tanımadaki yeri ve önemini araştırmaları istenir **(E1.1)**. Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili kavramları ilişkili olduğu alana göre etiketlemeleri beklenir. Bu süreçte bilgi haritası veya anlam çözümleme tablosu kullanılabilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında boşluk doldurma veya eşleştirme soruları kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden öğrenme özelliklerine uygun bir ürün ortaya koymaları için Hz. Peygamber'in Kur'an-ı Kerim'in öğretimi ile ilgili faaliyetleri hakkında kavram haritası, zaman çizelgesi veya grafik bilgi hazırlayıp sunmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden kendi öğrenme hızlarında ilerleyebilmeleri için Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yayımlanan Mushafları incelemeleri; ayet, sure örnekleri ile hizip ve cüz işaretlerini tespit etmeleri istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: TECVİT

Bu temada Kur'an-ı Kerim harflerinin, bu harflerin hareketlerle okunuşlarının, okunuşla ilgili özel durumların, med ve med çeşitlerinin telaffuz edilmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 40

**ALAN
BECERİLERİ** DAB7. Tilavet (DAB7.1. Telaffuz Etme)

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1 İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.2. Esneklik

Değerler D12. Sabır, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Arapça, Türkçe

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** KB2.5. Sınıflandırma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.H.2.1. Harfleri telaffuz edebilme

- a) Harflerin telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Harflerin telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Harfleri telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Harfleri doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.H.2.2. Harfleri okunuşları ile telaffuz edebilme

- a) Harflerin hareke, cezim, şedde, tenvin, med harfleri, vav ve ya şeklinde yazılan elif, âsar-çeker işaretleriyle birlikte kazandığı telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Harflerin hareke, cezim, şedde, tenvin, med harfleri, vav ve ya şeklinde yazılan elif, âsar-çeker işaretleriyle birlikte kazandığı telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Harflerin hareke, cezim, şedde, tenvin, med harfleri, vav ve ya şeklinde yazılan elif, âsar-çeker işaretleriyle birlikte kazandığı telaffuz özelliklerini tekrarlar.
- ç) Harfleri hareke, cezim, şedde, tenvin, med harfleri, vav ve ya şeklinde yazılan elif, âsar-çeker işaretlerinin kazandırdığı özelliklere uygun olarak doğru telaffuz eder.

KK.H.2.3. Okunuşu özel olan harf ve işaretleri telaffuz edebilme

- a) Okunuşu özel olan harf ve işaretlerin telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Okunuşu özel olan harf ve işaretlerin telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Okunuşu özel olan harf ve işaretleri telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç. Okunuşu özel olan harf ve işaretleri doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.H.2.4. Med (uzatma) çeşitlerini telaffuz edebilme

- a) Med çeşitlerinin telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Med çeşitlerinin telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Med çeşitlerini telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Med çeşitlerini doğru bir şekilde telaffuz eder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Harfler ve Özellikleri

Harflerin Telaffuzu

Okunuşla İlgili Özel Durumlar

Med Çeşitleri

Anahtar Kavramlar

arızisükûn, fem-i muhsin, hareke, harfilin, hurufimukattaa, kamerî harf, lazimisükûn, mahreç, med, şemsî harf, tecvit

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, çalışma yaprağı, öz değerlendirme formu, dereceli puanlama anahtarı ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesinde yer alan tecvit kurallarına yönelik bir Tarsia yapbozu hazırlayıp sunmaları istenebilir. Performans görevi sürecinde öğrencilere yapılandırıcı geri bildirim verilir. Çalışmalar; tecvit kuralını doğru temsil etme, kural-örnek eşleştirme doğruluğu, yapının mantıksal bütünlüğü, okunuş farkındalığı ve sunma ölçütlerini içeren dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'in İslam'ın kutsal kitabı olduğunu, Arapça olarak indirildiğini, Kur'an-ı Kerim alfabesinin farklı olduğunu, harflerin kendine özgü telaffuz özellikleri bulunduğunu ve Kur'an'ın doğru okunabilmesi için belirli kurallara uyulması gerektiğini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Kur'an-ı Kerim okumayı bilen ve bilmeyen öğrenciler tespit edilebilir. Harfleri tanıma, harflerin telaffuzu, okunuşla ilgili özel durumlar, med çeşitleri hakkında öz değerlendirme formu aracılığıyla öğrencilerin hazır bulunuşlukları belirlenebilir.

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim'in okuma kurallarına uygun olarak doğru ve güzel okunduğu eğitsel bir video izletilebilir. Öğrencilere bu okuyuşu güzelleştiren unsurların neler olduğu sorularak cevaplar alınabilir. Öğrencilere güzel ve kuralına uygun okunan Kur'an-ı Kerim ayetleri dinlediklerinde neler hissettikleri sorularak öğrencilerin yaşantılarıyla ilişkilendirilebilir. Her dilin alfabesinin seslendirilmesinde birtakım kuralların bulunduğu dile getirilerek öğrencilerin eğitim yaşantılarındaki diğer bilgilerle bağ kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KK.H.2.1

Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harflerin isimleri ve özellikleri açıklanır. Harflerin farklı özellikleri ve seslendirilişine değinilirken mahreç, fem-i muhsin ve tecvit kavramlarına yer verilir. Kur'an-ı Kerim'i fem-i muhsinden öğrenmenin önemi üzerinde durulur. Kur'an harflerinin yazılışı hakkında bilgi verilir. Harflerin kelimenin başında, ortasında ve sonunda yazılış usulleri uygulamalı olarak gösterilir. Çalışma yapraklarıyla harflerin başta, ortada ve sonda yazılışlarının pekiştirilmesi sağlanabilir. Harflerin mahreçleri öğretmen tarafından telaffuz edilerek öğrencilerin Kur'an harflerinin özelliklerini algılamaları sağlanır. Öğrencilerin telaffuzla ilgili farkındalıkları geçerli ve güvenilir dijital materyaller kullanılarak desteklenebilir. Öğrencilerin ince, kalın, peltek harfler ile boğaz harflerini doğru bir telaffuzla seslendirebilmeleri için bilişsel çıraklık tekniği kullanılabilir. Öğrencilerden harflerin telaffuz özelliklerini birbirinden ayırt ederek belirlemeleri istenir **(OB1)**. Bu aşamada kavram haritası veya anlam çözümleme tablosu kullanılabilir. Öğrencilerin bu özellikler doğrultusunda harfleri bireysel veya grup hâlinde tekrarlamaları ve harfleri doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Tekrar yöntemi kullanılarak doğru telaffuz etmeleri pekiştirilebilir. Grup çalışmaları esnasında iş birliği ve yardımlaşma yoluyla saygı ve güven bağı geliştirilir **(SDB2.1, SDB2.2)**. Öğrencilerin bilgi ve becerilerinin ölçülmesine yönelik harflerin telaffuz edilmesi ile ilgili uygulamalar yaptırılabilir. Bu uygulamalar öz değerlendirme formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

KK.H.2.2

Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harflere ses özelliği kazandıran bazı özel işaretlerin olduğu belirtilerek hareke kavramı açıklanır. Üstün, esre ve ötre hareketleri; Türkçe disiplininin "Ünlü ve Ünsüz Harflerin Sesletilmesi" içeriğiyle ilişkilendirilir. Üstün, esre ve ötre hareketlerinin harf üzerinde bulunduğu konuma göre harfe nasıl bir ses kazandırdığı örneklerle öğretmen tarafından seslendirilerek gösterilir. Bu hareketlerden başka Kur'an harflerinin okunuşuna katkı sağlayan cezim, şedde, tenvin, vav ve ya şeklinde yazılan elif, âsar-çeker işaretleri tanıtılarak açıklanır. Öğretmen tarafından her birinin seslendirilmesi yapılır. Öğrencilerin bu hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Hareke, cezim, şedde, tenvin ve med harflerinin usullerine uygun şekilde telaffuz edilmesinde geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan yararlanılır **(OB2)**. Öğrencilerden hareke, cezim, şedde, tenvin, med harflerini ve bunların telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu aşamada sınıflandırma tablosu kullanılabilir.

Öğrencilere harflerin hareketler, cezim, şedde, tenvin ve med harflerinin okunuşu ile ilgili örnek kelimeler içeren okuma tabloları verilir. Öğrencilerin motive edici sözlerle öz güvenli bir şekilde sorumluluk alarak birbirlerine destek sunmaları, çalışmalarında sebat etmeleri teşvik edilir **(E1.5, D12.3, SDB2.2)**. Verilen okuma tabloları üzerinden öğrencilerin harfleri telaffuz özelliklerine göre hareketler, cezim, şedde, tenvin ve med harflerini tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Tekrar ve telaffuz çalışmaları bireysel ve koro hâlinde yapılır. Öğrencilerin bilgi ve becerilerinin ölçülmesine yönelik harflerin hareket, özel işaretler ve med harfleri ile telaffuz edilmesine dair uygulamalar yaptırılabilir. Bu uygulamalar öz değerlendirme formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

KK.H.2.3

Kur'an-ı Kerim'de özel okunuşa sahip kelimeler olduğu vurgulanarak elif lâm takısı, zamir, med ve kasır kelimeleri, okunmayan elif, hurufimukattaa kavramları ele alınır. Elif lâm takısının okunuşu işlenirken şemsî ve kamerî harf kavramlarına Arapça disiplininin "Tanışma" içeriği ile ilişkilendirilerek yer verilir. Elif lâm takısı, zamir, med ve kasır kelimeleri, okunmayan elif, hurufimukattaa konularıyla ilgili kurallar verilerek Kur'an-ı Kerim'den örneklerle açıklanır. Bu aşamada geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan yararlanılır **(OB2)**. Öğrencilerin okunuşla ilgili özel durumların telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Bu süreçte öğretmen rehberliğinde uygulamalar yapılabilir. Öğrencilerden okunuşla ilgili özel durumların telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu aşamada anlam çözümleme tablosu kullanılabilir. Öğrencilere okunuşla ilgili özel durumlara ait örnek kelimeler içeren okuma tabloları verilir. Verilen okuma tabloları üzerinden öğrencilerin telaffuz özelliklerine göre okunuşla ilgili özel durumlara dair kelimeleri tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Öğrencilerin bireysel okuma yoluyla kendi öğrenme durumlarını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmaları sağlanarak sorumluluk bilinci geliştirmeleri desteklenir **(D16.3)**. Bu süreçte gösterip yaptırma tekniğinden yararlanılabilir. Uygulamalar bireysel veya koro şeklinde yapılır. Öğrencilerin bilgi ve becerilerinin ölçülmesine yönelik okunuşla ilgili özel durumlara dair uygulamalar yaptırılabilir. Öğrencilere okunuşu özel olan harf ve işaretleri kuralına uygun olarak telaffuz etme sırasında karşılaşılabilecekleri zorluklarla başa çıkabilmeleri için alternatif çözüm yolları bulmaları, bu durumları aşmak adına çaba göstermeleri ve buldukları çözümleri uygulamalarının önemi vurgulanır **(SDB3.2)**. Bu uygulamalar öz değerlendirme formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

KK.H.2.4

Meddin ortaya çıkmasına sebep olan harfimed ve sebebimed kavramları açıklanır. Sebebimeddin hemze ve sükundan oluştuğu belirtilir. Ardından med çeşitleri tasnif edilerek medditabii, meddimuttasıl, meddimunfasıl, meddilazım, meddiarız ve meddin ele alınır **(KB2.5)**. Bu süreçte arızisükûn, harfilin, lazımsükûn kavramları Kur'an-ı Kerim'den örneklerle açıklanır. Med çeşitlerinin usulüne uygun şekilde telaffuz edilmesinde geçerli ve güvenilir dijital kaynaklar kullanılmasına imkân verilir **(OB2)**. Öğrencilerin med çeşitlerinin telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Bu süreçte med çeşitleri ile ilgili örneklerin doğru telaffuzunu pekiştirmek için öğretmen rehberliğinde bireysel veya koro çalışmalarına yer verilir. Öğrencilerin med çeşitlerinin telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu süreçte T tablosu veya karşılaştırma tablosu kullanılabilir. Öğrencilere med çeşitlerine ait örnek kelimeler içeren okuma tabloları verilir. Verilen tablolar üzerinden öğrencilerin med çeşitlerini okunuş özelliklerine göre tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte gösterip yaptırma tekniği kullanılabilir. Ölçme ve değerlendirme sürecinde öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'den örnek metinlerin bulunduğu bir çalışma yaprağı üzerinden med çeşitleri ile ilgili tecvit kurallarını bulmaları ve telaffuz etmeleri istenebilir. Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesinde yer alan tecvit kurallarına yönelik bir Tarsia yapbozu hazırlayıp sunmaları istenebilir. Performans görevi sürecinde öğrencilere yapılandırıcı geri bildirim verilir. Çalışmalar; tecvit kuralını doğru temsil etme, kural-örnek eşleştirme doğruluğu, yapının mantıksal bütünlüğü, okunuş farkındalığı ve sunma becerisi ölçütlerini içeren dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir. Öğrencilerden okudukları sayfalarda yer alan tecvit kurallarını bulup tahlil etmeleri istenebilir. Ayrıca öğrencilerden med çeşitleri (tabii, muttasıl, munfasıl, arız, lazım, lin) ile ilgili Frayer diyagramı veya kavram haritası hazırlamaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerin yalnızca bilgi eksiklerini gidermelerini değil doğru telaffuz, kavramsal ayırt etme, ses-harf ilişkisini anlama, özel okunuş kurallarını uygulama gibi becerilerde güvenle ilerlemelerini sağlamak için kendi hızlarında çalışabilecekleri etkileşimli alıştırmalar kullanılabilir. Öğrenme sürecinde gelişimlerini izleyebilmeleri amacıyla ilerlemelerini görselleştirebilecekleri portfolyolar hazırlanabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: YÜZÜNDEN OKUMA

Bu temada Fatiha suresi ile Bakara suresinin ilk 169 ayetinin yüzünden okunması hedeflenmektedir. Söz konusu sure ve ayetlerin kıraati esnasında Kur'an-ı Kerim'i tanıma bilgilerinin yanı sıra tecvit kurallarının da uygulanması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 50

**ALAN
BECERİLERİ** DAB7. Tilavet (DAB7.2. Yüzünden Okuma)

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E2.3. Girişkenlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D16. Sorumluluk, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.H.3.1. Fatiha suresini ve Bakara suresinin 1-169. ayetlerini yüzünden okuyabilme

- a) Fatiha suresindeki ve Bakara suresinin 1-169. ayetlerindeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz eder.
- b) Fatiha suresindeki ve Bakara suresinin 1-169. ayetlerindeki tecvit kurallarını açıklar.
- c) Fatiha suresindeki ve Bakara suresinin 1-169. ayetlerindeki tecvit kurallarını metin içinde fark eder.
- ç) Fatiha suresindeki ve Bakara suresinin 1-169. ayetlerindeki tecvit kurallarını uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Fatiha Suresi

Bakara Suresinin 1-169. Ayetleri

Genellemeler

Harflerin mahreç ve sıfat özelliklerine uygun olarak telaffuz edilmesi, Kur'an-ı Kerim'in aslına uygun ve doğru bir şekilde tilavet edilmesini sağlar.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Al-i İmran suresinin 1-115. ayetleri veya Yasin suresinin 1-83. ayetlerindeki medditabii, meddimuttasıl ve meddimunfasıl örneklerini tespit edip sunmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; araştırma süreci, doğruluk, düzen ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harfleri tanıdıkları, bu harflerin çıkış yerlerini bildikleri; tecvit kurallarından medditabii, meddimuttasıl, meddimunfasıl, meddiarız, meddilazım ve meddilin konularını, ayet, sure ve cüz kavramlarını öğrendikleri; Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuyabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma ile ilgili temel yeterlilikleri kontrol listesi aracılığı ile belirlenerek okuma düzeylerini geliştirmeye yönelik bir anlayış oluşturulabilir.

Köprü Kurma

Harfleri mahreçlerine uygun telaffuz etme ve tecvit kurallarını uygulama ile Kur'an-ı Kerim'i yüzünden güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konulabilir. Mübarek gün ve gecelerde Kur'an-ı Kerim'den bazı sureleri okumanın kültürümüzdeki yeri vurgulanarak günlük hayatla köprü kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KK.H.3.1

Kur'an-ı Kerim okumanın bir ibadet olduğu belirtilerek ibadetlerde abdestli olmanın öneme dikkat çekilir. Ayrıca Kur'an-ı Kerim okurken uygun şekilde örtünmenin gerekliliğine değinilerek ibadete ve Kur'an'a saygının bir parçası olduğu ifade edilir. Abdestin temizlik boyutunu ortaya koyan hadis örnekleri üzerinden öğrencilere kişisel temizliğe ve bakıma önem vermenin insanın kendisine duyduğu saygının bir göstergesi olduğu, çevre temizliğine özen göstermenin ise yaşam kalitesini yükselten bir tutum olduğu vurgulanır (D18.1, D18.3). Kur'an-ı Kerim'in usulüne uygun okunmasının gerekliliği vurgulanarak kıraat kavramı açıklanır. Öğrencilere içerik çerçevesindeki surelerin ilk sayfası öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek okunur veya geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan izletilir/dinletilir (OB2).

Öğrencileri yüzünden okuma uygulamalarına teşvik ederek sınıftaki her öğrenciye arkadaşlarının haklarına saygılı olmak koşuluyla yüzünden okuma fırsatı tanınır **(E2.3)**. Öğrencilere içerik çerçevesindeki surelerin ilk sayfası yüzünden okutularak ayetlerdeki harfleri mahreçlerine uygun biçimde telaffuz etmeleri istenir. Kur'an-ı Kerim'i okumaya geçen öğrencilere satır satır yüzünden okuma çalışmaları yaptırılır. İlgili satırlar, kelime kelime veya birkaç kelime olarak koro hâlinde talim edilerek yeteri kadar tekrar ettirilir. Öğrencilerin yüzünden okuma becerisi akıcı bir okuyuşa ulaştıncaya okutulan miktar artırılarak yüzünden okuma çalışmalarına devam edilir. Gerekli durumlarda ilgili sayfalar üzerinde koro çalışması yaptırılabilir. Öğrencilerin derse hazırlıklı gelmeleri istenerek görev bilincine sahip olmaları ve sorumluluklarını zamanında yerine getirmeleri sağlanır **(D16.3)**. Gerekli zamanlarda öğrencilerin kendi içlerinde yardımlaşarak, gruplar hâlinde çalışmaları ve birbirlerini dinleyerek ekip çalışması yapmaları sağlanır **(SDB2.1, SDB2.2)**. Öğrencilerden yüzünden okudukları ayetlerdeki tecvit kurallarını açıklamaları istenir. Öğrencilerin yüzünden okudukları ayetlerdeki tecvit kurallarını fark etmeleri ve uygulamaları sağlanır. Bu süreçte bilişsel çıraklık tekniği veya bireysel çalışma yöntemi kullanılabilir.

Öğrencilere yüzünden okuma yaparken öğrendikleri tecvit kurallarını uyguladıkları takdirde Kur'an-ı Kerim'i güzel okuyabilecekleri ifade edilerek motivasyon sağlanır. Bu etkinlik çerçevesinde öğrencilerin yeni hedefler belirlemeleri, bu hedeflere ulaşma yolunda motivasyonlarını artırmaları, öz değerlendirmede bulunmaları ve kendi öğrenme durumlarını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmaları sağlanır **(SDB1.2)**. Öğrencilerin Fatiha suresini ve Bakara suresinin 1-169. ayetlerini Diyanet İşleri Başkanlığına ait geçerli ve güvenilir genel ağ kaynaklarından dinleyip takip etmeleri sağlanır **(OB2)**. Fatiha suresinin ve Bakara suresinin 1-169. ayetlerinin yüzünden okunmasına yönelik uygulamalar kontrol listeleri veya öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Fatiha suresindeki veya Bakara suresinin 1-169. ayetlerindeki medditabii, meddimuttasıl, meddimunfasıl, meddiarız, meddilazım ve meddilin örneklerini tespit edip sunmaları istenebilir. Performans görevi; içinde doğruluk, sunma ve telaffuz etme ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriğine ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir.

Destekleme Öğrencilere kendi öğrenme hızlarında ilerleyebilmeleri için bilişsel çıraklık yöntemi ile sure ezberleme çalışmaları yaptırılabilir.

Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma güçlüğü çeken öğrenciler, güvenilir ve geçerli dijital içeriklerden yararlanılarak Fatiha suresini ve Bakara suresinin 1-169. ayetlerini dinlemeye ve takip etmeye yönlendirilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: EZBERE OKUMA

Bu temada namaz dualarının anlamlarının yorumlanması, namaz dualarının ezbere okunması, Fatıha ve Fil ile Nâs surelerini anlamada Kur'an-ı Kerim meallerine başvurulması ve bu surelerin tilavet edilmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 42

**ALAN
BECERİLERİ**

DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma), DAB7. Tilavet, DAB7. Tilavet (DAB7.3. Ezbere Okuma)

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB2.14. Yorumlama

EĞİLİMLER

E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.1. Muhakeme

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler

D3. Çalışkanlık, D6. Dürüstlük, D10. Mütevazılık, D15. Sevgi, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER**

-

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.H.4.1. Namaz dualarının anlamlarını yorumlayabilme

- a) Namaz dualarının anlamlarını inceler.
- b) Namaz dualarını kendi hayatı için anlamlı hâle getirir.
- c) Namaz dualarının anlamını bağlamından koparmadan kendi cümleleriyle yeniden ifade eder.

KK.H.4.2. Namaz dualarını ezbere okuyabilme

- a) Namaz dualarını okur.
- b) Okuduğu bölümleri tekrar eder.
- c) Namaz dualarını tecvîd kurallarına göre ezberden okur.
- ç) Namaz dualarını toplum önünde ezbere okur.

KK.H.4.3. Fatiha ve Fil ile Nâs surelerini anlamada Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme

- a) Fatiha ve Fil ile Nâs surelerinin meallerini bulur.
- b) Fatiha ve Fil ile Nâs surelerinin konularını belirler.
- c) Fatiha ve Fil ile Nâs surelerini içeriklerine göre sınıflandırır.
- ç) Fatiha ve Fil ile Nâs surelerinin mealleri doğrultusunda çıkarımlar yapar.
- d) Fatiha ve Fil ile Nâs sureleri ile ilgili yaptığı çıkarımlara konu/durumlarda yer verir.

KK.H.4.4. Fatiha ve Fil ile Nâs surelerini tilavet edebilme

- a) Fatiha ve Fil ile Nâs surelerini doğru bir şekilde telaffuz eder.
- b) Fatiha ve Fil ile Nâs surelerini usulüne uygun yüzünden okur.
- c) Fatiha ve Fil ile Nâs surelerini usulüne uygun ezbere okur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Namaz Duaları ve Anlamları

Fatiha, Fil ile Nâs Sureleri ve Anlamları

Anahtar Kavramlar

dua, hamt, Rab, riya, takva, tevhit, vesvese

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; yansıtıcı yazı, çıkış kartları, öğrenme günlüğü, kısa cevaplı ve açık uçlu sorular, çalışma yaprağı, çoklu seçim soruları, kontrol listesi, dereceleme ölçeği ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesindeki dua ve surelerde geçen önemli kelime/kavramlardan oluşan bir sözlük hazırlayıp sunmaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; içinde araştırma süreci, doğruluk, çıkarım yapma ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin kelime anlamlarını kavramak için sözlük kullanma becerisine sahip oldukları, bu doğrultuda anlamı bilinmeyen ayetlerin açıklığa kavuşturulmasında da farklı kaynaklardan yararlanabilecekleri varsayılmaktadır.

Öğrencilerin namazda okunan Fatiha ve Fil ile Nâs surelerinin ve duaların isimleri hakkında bilgi sahibi oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'in anlamına hangi kaynaklardan ulaşabilecekleri sorulabilir. Öğrencilere "Namazlarda hangi dualar okunur?" sorusu yöneltilir ve öğrencilerin konuyla ilgili ön bilgilerini kullanarak soruyu cevaplamaları istenebilir.

Köprü Kurma Öğrenciler günlük hayatlarında yaşadıkları durumları düşünerek namaz dualarında, sure ve ayetlerde verilen mesajlarla kendi deneyimleri arasında bağ kurabilir.

Bir sözü bağlamından koparınca ortaya çıkan yanlış anlamalar ile ayetlerin anlamını bilmeden okumanın ortaya çıkaracağı hatalar arasında bağ kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

KK.H.4.1

Namaz duaları olarak bilinen Sübhaneke, Tahiyat, Salli, Barik, Rabbena ve Kunut dualarının anlamları ele alınır. Öğrencilerin ders kitabından bu dualarda geçen kavramları incelemeleri sağlanır. Bu kapsamda din kültürü ve ahlak bilgisi disiplininin "Bir Dua Öğreniyorum" içeriği ile ilişki kurulur. Öğrencilerin duaların manasını öğrenerek bu duaları dua, tazim, tenzih ve tespih kavramları bağlamında kendi hayatları için anlamlı hâle getirmeleri sağlanır. Öğrencilerin ezberledikleri dualarda yer alan konu ve kavramları dikkatle değerlendirerek mantıklı ve tutarlı çıkarımlarda bulunmaları, bu çıkarımları tutum ve davranışlarına yansıtmaları beklenir (**E3.1**). Bu süreçte anlam çağrışım haritası kullanılabilir. Öğrencilerden namaz dualarının anlamını bağlamından koparmadan kendi cümleleriyle yeniden ifade etmeleri istenir (**OB1**). Bu süreçte kısa bir metin yazmaları sağlanabilir. Ölçme ve değerlendirme sürecinde çıkış kartları, öğrenme günlüğü, kısa cevaplı veya açık uçlu sorular kullanılabilir.

KK.H.4.2

Öğrencilerin Sübhaneke, Tahiyat, Salli, Barik, Rabbena ve Kunut dualarını dinlemeleri ve okumaları sağlanır. Dinleme yapılırken geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan istifade edilir (**OB2**). Öğrencilerin dinledikleri ve okudukları duaları hem doğru bir şekilde telaffuz edebilmeleri hem de ezbere okuyabilmeleri için tekrar yapmaları istenir. Tekrarlar, belirli aralıklarla düzenli bir şekilde sürdürülebilir. Tekrar çalışmaları sınıf ortamında gerek bireysel gerekse koro şeklinde toplu olarak talim edilir. Öğrencilerin söz konusu duaları telaffuz ederken tecvit kurallarına dikkat etmeleri ve usulüne uygun bir şekilde ezbere okumaları istenir. Bu süreçte bilişsel cıracılık tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin bu görevleri yerine getirirken disiplinli ve istikrarlı bir çalışma planı yapmaları istenir (**D3.1**). Motive edici sözler vasıtasıyla öğrencilerin azimli ve kararlı bir şekilde ezber sürecine katılmaları sağlanır (**E1.3**). Öğrencilerin kendilerini değerlendirmelerine imkân verilir (**SDB1.1**). Öğrencilerin Sübhaneke, Tahiyat, Salli, Barik, Rabbena ve Kunut dualarını sınıfta veya toplum önünde ezbere okumaları teşvik edilir. Öğrencilerin ezber becerilerinin ölçülmesine yönelik uygulamalar yansıtıcı yazı, kontrol listesi veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

KK.H.4.3

Öğrencilerden Fatiha ve Fil ile Nâs surelerinin anlamını incelemeleri istenir. İlgili surelerin anlamları ele alınırken hamt, riya, tevhit, Rab ve vesvese kavramlarına değinilir. Bu kapsamda din kültürü ve ahlak bilgisi disiplininin “Bir Sure Öğreniyorum” içeriği ile ilişki kurulur. Öğrenciler ilgili surelerin meallerini güvenilir kaynaklardan bulur. Öğrencilerin öğrenme ve keşfetme arzusu ile sorgulamalar yaparak ilgili surelerde geçen konuları belirlemesi beklenir **(E3.1)**. Nasr suresinde fetih, yardım ve istiğfar ilişkisi üzerinden öğrencilerin kendi yeteneklerini ve başarılarını nesnel olarak değerlendirmeleri teşvik edilir **(D10.2)**. Maun suresinde iyiliğin gösteriştan uzak gerçekleştirilmesi gerektiği vurgulanır **(D20.4)**. Fatiha ve İhlas surelerinde geçen iman esaslarından hareketle öğrencinin söz, inanç ve davranışlarında tutarlı olmanın sonuçlarını fark etmesi beklenir **(D6.2)**. Kevser ve Kureyş surelerinde şükür ile nimet ilişkisi vurgulanarak yapılan iyiliklerin takdir edilmesi sağlanır **(D15.2)**. Öğrenciler ilgili sureleri içeriklerine göre sınıflandırır. Öğrenciler, inceledikleri meallerden hareketle çıkarımlarda bulunur ve bu çıkarımları kendi ifadeleriyle açıklar **(SDB2.1)**.

Öğrencilerin ilgili surelerin mesajlarını karşılaştığı olay ve durumlarla ilişkilendirmesi teşvik edilir, öğrenciler yaptıkları çıkarımlara kendi hayatlarında yer verir **(SDB1.3)**. Bu süreçte iş birlikli öğrenme tekniği kullanılabilir. Bu kapsamda Fatiha suresinde Allah'ın (cc) zatına ait özellikleri ile kulun sorumlulukları arasındaki ilişkiyi gösteren bir ilişkilendirme diyagramı, Fil suresinde her şart ve durumda Allah'a (cc) güvenerek O'na sığınma bilincini yansıtan kısa bir yazı, Kureyş suresinde sahip olunan nimetlerin sınıflandırıldığı görsel bir şema, Maun suresinden çıkarılabilecek mesajları içeren bilgi kartları, Kevser suresinde zor durum-mükâfat-hissedilen duygular ilişkisini değerlendiren bir duygu ve durum çarkı, Kâfirun suresinde inancı ifade etme biçimini yansıtan bir afiş, Nasr suresinde zafer anlarında gösterilmesi gereken davranışları örnekleyen duvar yazısı, Tebbet suresinde Ebu Leheb'in olumsuz davranış özellikleri ile bu davranışlardan kaçınmaya yönelik çözümleri içeren bir tablo, İhlas suresinde geçen kavramlarla ilgili bir kavram çözümleme tablosu, Felak suresinde kötülüklerden Allah'a (cc) sığınmanın yollarını tanıtan bilgilendirici bir broşür, Nâs suresinde örnek vesvese ve çözümüne dair kısa bir senaryo hazırlanabilir. Ölçme ve değerlendirme sürecinde çoklu seçim soruları, açık uçlu sorular veya çalışma yaprağı kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesindeki dua ve surelerde geçen önemli kelime/kavramlardan oluşan bir sözlük hazırlayıp sunmaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; içinde araştırma süreci, doğruluk, çıkarım yapma ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

KK.H.4.4

Ayet ve sureleri ezberlemenin Kur'an-ı Kerim öğretiminde özel bir yeri olduğu vurgulanarak ayet ve sure ezberlemenin önemi ortaya konur. Ezberlenecek sure ve ayetler sınıf ortamında öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek okunur. Ardından bu sure ve ayetler öğrencilere geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan dinletilerek veya izletilerek öğrencilerin surede yer alan harf, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerini algılamaları ve belirlemeleri sağlanır **(OB2)**. Bu süreçte öğrencilerden ezberlenecek sure ve ayetlerin okunuşunu harf, hareke ve işaretlerin seslendirme özelliklerine uygun biçimde tekrar etmeleri ve doğru telaffuz etmeleri istenir.

Öğrencilerden içerik çerçevesinde yer alan sure ve ayetlerdeki tecvit kurallarını açıklamaları istenerek bu kuralları metin içinde fark etmeleri sağlanır. İçerik çerçevesinde yer alan sure ve ayetler öğrencilerin okuma düzeyleri dikkate alınarak tecvit kurallarına uygun şekilde bireysel veya koro çalışması yoluyla yüzünden okutulur. Bu süreçte gösterip yaptırma tekniği kullanılarak öğrencilerin yüzünden okuma becerilerinin geliştirilmesi sağlanır. Öğrencilerden bu sure ve ayetleri doğru bir şekilde telaffuz etmeleri istenir. Öğrencilerin içerik çerçevesindeki sure ve ayetleri doğru ve akıcı bir şekilde okuyabilecek düzeye gelmeleri hedeflenir.

Öğrencilerin içerik çerçevesindeki sure ve ayetleri dinlemeleri sağlanır. Bu aşamada geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan yararlanılır **(OB2)**. Öğrencilerden içerik çerçevesindeki sure ve ayetleri tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta usulüne uygun tekrar etmeleri istenir. İçerik çerçevesindeki sure ve ayetler ezberlenirken öğrencilerin bireysel veya gruplar hâlinde çalışma yapmaları sağlanabilir. Öğrenciler grup çalışmalarında takım ruhunu önemser, aldıkları görevleri yerine getirerek takım üyeleri ile saygı ve güven bağları kurar **(SDB2.1, SDB2.2)**. Öğrencilerden içerik çerçevesindeki sure ve ayetleri tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta veya toplum önünde ezbere okumaları istenir. Bu süreçte arz ve kıraat metodu kullanılabilir. Öğrencilerin tilavet becerisinin ölçülmesine yönelik uygulamalar kontrol listesi veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin içerik çerçevesinde ele alınan duaların ve surelerin anlamları üzerinde derinleşmelerini sağlamak için onlardan ilgili dualar ve surelerde geçen konularla ilgili bir kavram haritası veya anlam çözümleme tablosu hazırlamaları istenebilir. Öğrencilere tema içeriğine ek olarak Kur'an-ı Kerim'den bazı aşırışerifler ezberletilebilir. Ezberden okunan surelerin anlamları üzerinde derinleşmelerini sağlamak amacıyla öğrencilere surelerin anlamındaki kavramlarla ilgili bilgi kartları hazırlama görevi verilebilir.

Destekleme İçerik çerçevesindeki dua ve surelere ilişkin öğrenmelerin kısa yazılar, afişler, ses kayıtları gibi çeşitli ürünlerle görünür hâle getirilmesi desteklenebilir. Öğrenme süreci ise bilişsel çıkarıklık, gösterip yaptırma, iş birlikli öğrenme gibi tekniklerle ve tekrar çalışmalarıyla adım adım yapılandırılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

9. SINIF

1. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ TANIMA

Bu temada Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenmenin ve güzel okumanın önemi ile ilgili konuların müşahade edilmesi; Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili kavramların ayırt edilmesi; Kur'an-ı Kerim'in yazılması, çoğaltılması ve korunması ile ilgili olguların/konuların anlaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 8

**ALAN
BECERİLERİ**

DAB3. Tahkik (DAB3.1. Dinî Kavramları Ayırt Etme), DAB4. Tefekkür (DAB4.1. Müşahade Etme, DAB4.2. Dinî Meseleleri Anlama)

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E3.1. Muhakeme, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler

D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER**

KB2.3. Özetleme, KB2.13. Yapılandırma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.9.1.1. Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemini müşahade edebilme

- a) Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemi ile ilgili konuları belirler.
- b) Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemi ile ilgili belirlenen konular hakkında soru sorar.
- c) Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemi ile ilgili merak ettiği konuları inceler.
- ç) Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemi ile ilgili yaptığı inceleme sonuçları hakkında çıkarım yapar.

KK.9.1.2. Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili kavramları ayırt edebilme

- a) Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili kavramları tespit eder.
- b) Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili kavramların dinî ilimlerdeki yerini ve önemini araştırır.
- c) Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili kavramları ilişkili olduğu alana göre etiketler.

KK.9.1.3. Kur'an-ı Kerim'in yazılması ve korunması ile ilgili olguları/konuları anlayabilme

- a) Kur'an-ı Kerim'in yazılması ve korunması ile ilgili olguları/konuları fark eder.
- b) Kur'an-ı Kerim'in yazılması ve korunması ile ilgili olguları/konuları tanımlar.
- c) Kur'an-ı Kerim'in yazılması ve korunması ile ilgili olguları/konuların ortaya çıkış sebeplerini açıklar.
- ç) Kur'an-ı Kerim'in yazılması ve korunması ile ilgili olguları/konuların özelliklerini belirler.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kur'an-ı Kerim'i Okumayı Öğrenmenin ve Güzel Okumanın Önemi
Kur'an-ı Kerim'in İç Düzeni
Kur'an-ı Kerim'in Yazılması ve Korunması

Anahtar Kavramlar

ayet, cüz, hizip, kitabet, Mushaf, sure, tertil, tilavet

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu, öğrenme günlüğü, tanılayıcı dallanmış ağaç, anlam çözümleme tablosu, üçgen-kare-çember, eşleştirme, boşluk doldurma soruları, kısa cevaplı ve açık uçlu sorular ve performans görevi aracılığıyla değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenmenin ve güzel okumanın önemini ayet ve hadislerle temellendiren bir sunum hazırlamaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; içinde araştırma süreci, kavramları belirleme, çıkarım yapma ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin asker uğurlaması, doğum, düğün, kandil geceleri, cenaze gibi merasimlerde; kılınan namazlarda ve kabir ziyaretlerinde Kur'an-ı Kerim okunduğunu gözlemledikleri; ayrıca okulda aldıkları dersler sayesinde Kur'an-ı Kerim'in vahiy yoluyla Hz. Peygamber'e geldiğini, Allah'ın (cc) kelamı olduğunu ve onu okumanın bir ibadet olduğunu bildikleri kabul edilmektedir.

Öğrencilerin ayet, sure, hizip ve cüz kavramlarını günlük hayatta duydukları, temel eğitim kapsamında aldıkları Kur'an-ı Kerim veya din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri kapsamında bu kavramlar ile ilgili ön bilgilere yüzeysel olarak sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenmenin önemine ve güzel okuma adabına dair sorular yöneltilebilir.

Açık uçlu sorular kullanılarak öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili ön bilgileri tespit edilebilir.

Köprü Kurma Kur'an-ı Kerim okumanın önemi ve fazileti hakkında eğitsel bir video izletilerek öğrencilerin bu videodan edindikleri bilgiler ile yaşantılarından edindikleri bilgiler arasında bağ kurulabilir.

İslam tarihi ve hadis kaynaklarından aktarılan örneklerden yararlanarak öğrencilere Kur'an-ı Kerim'in güzel okunmasının dinleyenler üzerindeki etkisini düşündürecek sorular yöneltilebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KK.9.1.1

Kur'an-ı Kerim'in terim anlamı verilir, gönderiliş amacı açıklanır. Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenmenin ve güzel okumanın önemi vurgulanarak tertil ve tilavet kavramları açıklanır. Kur'an-ı Kerim okumanın bir ibadet olduğu ifade edilerek onu okumanın adabı üzerinde durulur. Kur'an-ı Kerim okumanın kişisel hayata etkileri, ibadetlerdeki yeri ve önemiyle ilgili öğrencilerin öz farkındalıklarını artırmaları sağlanır (**SDB1.1**). Bu süreçte öğrencilerden öğrenme günlükleri hazırlamaları istenebilir. Kültürümüzde ramazan ayı, kandil geceleri, düşünler, cenaze merasimleri ve asker uğurlama törenlerinde Kur'an-ı Kerim okunması örneklerinden hareketle öğrencilerin toplumun sahip oldukları değerleri önemsemeleri ve kendi kültürlerini fark etmeleri beklenir (**SDB2.3, OB5**). Bu kapsamda din kültürü ve ahlak bilgisi disiplininin "Geleneğimizde Dinin İzleri" içeriği ile ilişki kurulur. Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemi ile ilgili kavramları belirlemeleri istenir. Bu süreçte beyin fırtınası tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenme ve güzel okumanın önemine dair bilme ve anlama ihtiyacına yönelik öğrenme ve keşfetme arzusu ile merak ettikleri soruları sorabilmesine imkân verilir (**E3.8**). Öğrencilerin sorular sorarak merak ettikleri kavramları incelemeleri sağlanır. Yapılan incelemelerin sonuçları hakkında öğrencilerden çıkarımda bulunmaları istenir. Öğrencilerin yaptıkları çıkarımları kendi cümleleriyle ifade etmeleri sağlanır (**KB2.3**). Bu süreçte soru turu tekniği kullanılabilir. Toplumun Kur'an-ı Kerim'e verdiği önem ve Kur'an-ı Kerim okuma adabını yansıtan somut davranış örnekleri üzerinden öğrencilerin millî ve manevî değerlere duyarlı olmaları ve dikkatli davranışları teşvik edilir (**D14.3**). Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında tanılayıcı dallanmış ağaç veya üçgen-kare-çember kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenmenin ve güzel okumanın önemiyle ilgili sunum hazırlamaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; içinde araştırma süreci, kavramları belirleme, çıkarım yapma ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

KK.9.1.2

Kıraat ilminin konuları arasında yer alan ayet, sure, hizip ve cüz kavramları açıklanır. Bu kavramların birbiriyle olan ilişkisi ortaya konur (**KB2.13**). Bu kavramların Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili olduğu vurgulanır. Bu kapsamda din kültürü ve ahlak bilgisi disiplininin "Kur'an-ı Kerim'in İç Düzeni" içeriği ile ilişki kurulur. Öğrencilerin öğretmen rehberliğinde belirlenen geçerli ve güvenilir basılı/dijital kaynaklardan ayet, sure, hizip ve cüz kavramlarını tespit etmeleri sağlanır (**OB2**). Öğrencilerden keşfetme, araştırma ve anlama arzularından hareketle tespit ettikleri kavramların Kur'an-ı Kerim'in iç düzenini tanımadaki yeri ve önemini araştırmaları istenir (**E1.1**). Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'in iç düzeni ile ilgili kavramları ilişkili olduğu alana göre etiketlemeleri beklenir. Bu süreçte bilgi haritası veya anlam çözümleme tablosu kullanılabilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında boşluk doldurma veya eşleştirme soruları kullanılabilir.

KK.9.1.3

Kur'an-ı Kerim'in Hz. Peygamber'e vahiy yoluyla nazil olduğu vurgulanır. Vahyin yazılması, okunması ve ezberlenmesi konuları ele alınır. Kitabet kavramı açıklanır. Yazılan ayetlerin kitap hâline getirilmesi, çoğaltılması, harekeleme ve noktalama işaretlerinin konulması konularına değinilerek Mushaf kavramı açıklanır. Mushaf'ın tarihsel süreçteki gelişimi; Selçuklu ve Osmanlı Dönemlerinden günümüze kadar ulaşan hat sanatı, tezhip süslemeleri ve sayfa düzeni (durak, gül, cüz ve hizp işaretleri) çerçevesinde ele alınır. Kur'an-ı Kerim'in aslına uygunluğunu koruma hassasiyetinin bir devamı olarak günümüzdeki teknolojik imkânlarla gerçekleştirilen basım süreçlerine ve Türkiye'de Diyanet İşleri Başkanlığı (Mushafları İnceleme ve Kiraat Kurulu) tarafından yürütülen denetim ve standart belirleme faaliyetlerine değinilir. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'in yazılması ve korunması ile ilgili olguları/konuları fark etmeleri sağlanır. Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'in yazılması ve korunması ile ilgili olguları/konuları tanımlamaları istenir. Bu süreçte örnek olay inceleme tekniğinden yararlanılabilir. Öğrenciler; Kur'an-ı Kerim'in yazılması, Mushaf hâline getirilmesi, çoğaltılması, harekeleme ve noktalama işaretlerinin konulması ile ilgili meselelerin ortaya çıkış sebeplerini açıklar. Bu meselelerin özelliklerini belirler. Bu süreçte balık kılıcı veya soru-cevap tekniği kullanılabilir. Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'in yazılması ve korunması ile ilgili olgulara ilişkin bilgi ve unsurları dikkatle değerlendirerek mantıklı, tutarlı ve doğru sonuçlar çıkarmaları istenir **(E3.1)**. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'in yazılması ve korunması ile ilgili konuların ortaya çıkış sebepleri ve özelliklerini kendi cümleleri ile aktarmaları sağlanır **(OB1)**. Bu süreçte öğrencilerden kısa bir metin yazmaları veya çıkış kartı hazırlamaları istenebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında boşluk doldurma, eşleştirme, kısa cevaplı veya açık uçlu sorular kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden öğrenme özelliklerine uygun bir ürün ortaya koymaları için Hz. Peygamber'in Kur'an-ı Kerim'in öğretimi ile ilgili faaliyetleri hakkında kavram haritası, zaman çizelgesi veya grafik bilgi hazırlayıp sunmaları istenebilir.

Öğrencilerden geçerli ve güvenilir kaynakları kullanarak Kur'an-ı Kerim'in Hz. Ebu Bekir döneminde Mushaf hâline getirilişi, Hz. Osman döneminde çoğaltılma nedenleri ve çoğaltılan Mushaf'ın hangi ülkelere gönderildiği konuları ile ilgili grafik bilgi hazırlamaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'i okumayı öğrenmenin ve güzel okumanın önemi ile ilgili hadisşerifleri güvenilir ve geçerli dijital veya matbu kaynaklardan tespit ederek sunmaları istenebilir.

Öğrencilerden kendi öğrenme hızlarında ilerleyebilmeleri için Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yayımlanan Mushafları incelemeleri; ayet, sure örnekleri ile hizip ve cüz işaretlerini tespit etmeleri istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: TECVİT

Bu temada Kur'an-ı Kerim harflerinin, bu harflerin hareketlerle okunuşlarının, okunuşla ilgili özel durumların, med ve med çeşitlerinin telaffuz edilmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 48

**ALAN
BECERİLERİ** DAB7. Tilavet (DAB7.1. Telaffuz Etme)

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.2. Esneklik

Değerler D12. Sabır, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Arapça, Türkçe

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** KB2.5. Sınıflandırma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.9.2.1. Harfleri telaffuz edebilme

- a) Harflerin telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Harflerin telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Harfleri telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Harfleri doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.9.2.2. Harfleri okunuşları ile telaffuz edebilme

- a) Harflerin hareke, cezim, şedde, tenvin, med harfleri, vav ve ya şeklinde yazılan elif, âsar-çeker işaretleriyle birlikte kazandığı telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Harflerin hareke, cezim, şedde, tenvin, med harfleri, vav ve ya şeklinde yazılan elif, âsar-çeker işaretleriyle birlikte kazandığı telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Harflerin hareke, cezim, şedde, tenvin, med harfleri, vav ve ya şeklinde yazılan elif, âsar-çeker işaretleriyle birlikte kazandığı telaffuz özelliklerini tekrarlar.
- ç) Harfleri hareke, cezim, şedde, tenvin, med harfleri, vav ve ya şeklinde yazılan elif, âsar-çeker işaretlerinin kazandırdığı özelliklere uygun olarak doğru telaffuz eder.

KK.9.2.3. Okunuşu özel olan harf ve işaretleri telaffuz edebilme

- a) Okunuşu özel olan harf ve işaretlerin telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Okunuşu özel olan harf ve işaretlerin telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Okunuşu özel olan harf ve işaretleri telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Okunuşu özel olan harf ve işaretleri doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.9.2.4. Med çeşitlerini telaffuz edebilme

- a) Med çeşitlerinin telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Med çeşitlerinin telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Med çeşitlerini telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Med çeşitlerini doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.9.2.5. Tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili tecvit kurallarını telaffuz edebilme

- a) Tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili tecvit kurallarının telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili tecvit kurallarının telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili tecvit kurallarını telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili tecvit kurallarını doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.9.2.6. İdgam çeşitlerini telaffuz edebilme

- a) İdgam çeşitlerinin telaffuz özelliklerini algılar.
- b) İdgam çeşitlerinin telaffuz özelliklerini belirler.
- c) İdgam çeşitlerini telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) İdgam çeşitlerini doğru bir şekilde telaffuz eder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Harfler ve Özellikleri
Harflerin Telaffuzu
Okunuşla İlgili Özel Durumlar
Med Çeşitleri
Tenvin ve Sakin Nunun Hâlleri
İdgamlar

Anahtar Kavramlar arızisükûn, fem-i muhsin, gunne, hareke, harfilin, hurufımukattaa, idgam, kamerî harf, la-zimisükûn, mahreç, med, sakın nun, şemsî harf, tecvit

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, çalışma yaprağı, dereceleme ölçeği, öz değerlendirme formu, dereceli puanlama anahtarı ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesinde yer alan tecvit kurallarına yönelik bir Tarsia yapbozu hazırlayıp sunmaları istenebilir. Performans görevi sürecinde öğrencilere yapılandırıcı geri bildirim verilir. Çalışmalar; tecvit kuralını doğru temsil etme, kural-örnek eşleştirme doğruluğu, yapının mantıksal bütünlüğü, tecvit kuralını doğru telaffuz edebilme ve açıklama ile sunum becerisi ölçütlerini içeren dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME
YAŞANTILARI**

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'in İslam'ın kutsal kitabı olduğunu, Arapça olarak indirildiğini, Kur'an-ı Kerim alfabesinin farklı olduğunu, harflerin kendine özgü telaffuz özellikleri bulunduğunu ve Kur'an'ın doğru okunabilmesi için belirli kurallara uyulması gerektiğini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Kur'an-ı Kerim okumayı bilen ve bilmeyen öğrenciler tespit edilebilir. Harfleri tanıma, harflerin telaffuzu, okunuşla ilgili özel durumlar, med çeşitleri, tenvin ve sakın nun, idgam hakkında öz değerlendirme formu aracılığıyla öğrencilerin hazır bulunuşlukları belirlenebilir.

Köprü Kurma

Okuma kurallarına uygun olarak Kur'an-ı Kerim'in doğru ve güzel okunduğu eğitsel bir video izletilebilir. Öğrencilere bu okuyuşu güzelleştiren unsurların neler olduğu sorularak cevaplar alınabilir. Öğrencilere güzel ve kuralına uygun okunan Kur'an-ı Kerim ayetleri dinlediklerinde neler hissettikleri sorularak öğrencilerin yaşantılarıyla ilişkilendirilebilir. Her dilin alfabesinin seslendirilmesinde birtakım kuralların bulunduğu dile getirilerek öğrencilerin eğitim yaşantılarındaki bilgileriyle bağ kurulabilir.

**Öğrenme-Öğretme
Uygulamaları**

KK.9.2.1

Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harflerin isimleri ve özellikleri açıklanır. Harflerin farklı özellikleri ve seslendirilişine değinilirken mahreç, fem-i muhsin ve tecvit kavramlarına yer verilir. Kur'an-ı Kerim'i fem-i muhsinden öğrenmenin önemi üzerinde durulur. Kur'an harflerinin yazılışı hakkında bilgi verilir. Harflerin kelimenin başında, ortasında ve sonunda yazılış usulleri uygulamalı olarak gösterilir. Çalışma yapraklarıyla harflerin başta, ortada ve sonda yazılışlarının pekiştirilmesi sağlanabilir. Harflerin mahreçleri öğretmen tarafından telaffuz edilerek öğrencilerin Kur'an harflerinin özelliklerini algılamaları sağlanır. Öğrencilerin telaffuzla ilgili farkındalıkları geçerli ve güvenilir dijital materyaller kullanılarak desteklenebilir. Öğrencilerin ince, kalın, peltek harfler ile boğaz harflerini doğru bir telaffuzla seslendirebilmeleri için bilişsel çıraklık tekniği kullanılabilir. Öğrencilerden harflerin telaffuz özelliklerini birbirinden ayırt ederek belirlemeleri istenir **(OB1)**. Bu aşamada kavram haritası veya anlam çözümleme tablosu kullanılabilir. Öğrencilerin bu özellikler doğrultusunda harfleri bireysel veya grup hâlinde tekrarlamaları ve harfleri doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Tekrar yöntemi kullanılarak doğru telaffuz etmeleri pekiştirilebilir. Grup çalışmaları esnasında iş birliği ve yardımlaşma yoluyla saygı ve güven bağı geliştirilir **(SDB2.1, SDB2.2)**. Öğrencilerin bilgi ve becerilerinin ölçülmesine yönelik harflerin telaffuz edilmesi ile ilgili uygulamalar yaptırılabilir. Bu uygulamalar öz değerlendirme formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

KK.9.2.2

Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harflere ses özelliği kazandıran bazı özel işaretlerin olduğu belirtilerek hareke kavramı açıklanır. Üstün, esre ve ötre hareketleri; ilköğretim Türkçe disiplininin "Ünlü ve Ünsüz Harflerin Sesletilmesi" içeriğiyle ilişkilendirilir. Üstün, esre ve ötre hareketlerinin harf üzerinde bulunduğu konuma göre harfe nasıl bir ses kazandırdığı örneklerle öğretmen tarafından seslendirilerek gösterilir. Bu hareketlerden başka Kur'an harflerinin okunuşuna katkı sağlayan cezim, şedde, tenvin, vav ve ya şeklinde yazılan elif, âsar-çeker işaretleri tanıtılarak açıklanır. Öğretmen tarafından her birinin seslendirmesi yapılır. Öğrencilerin bu hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Hareke, cezim, şedde, tenvin ve med harflerinin usullerine uygun şekilde telaffuz edilmesinde geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan yararlanılır (**OB2**). Öğrencilerden hareke, cezim, şedde, tenvin, med harflerini ve bunların telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu aşamada sınıflandırma tablosu kullanılabilir. Öğrencilere harflerin hareketler, cezim, şedde, tenvin ve med harflerinin okunuşu ile ilgili örnek kelimeler içeren okuma tabloları verilir. Öğrencilerin motive edici sözlerle öz güvenli bir şekilde sorumluluk alarak birbirlerine destek sunmaları, çalışmalarında sebat etmeleri teşvik edilir (**E1.5, D12.3, SDB2.2**). Verilen okuma tabloları üzerinden öğrencilerin harfleri telaffuz özelliklerine göre hareketler, cezim, şedde, tenvin ve med harflerini tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Tekrar ve telaffuz çalışmaları bireysel veya koro hâlinde yapılır. Öğrencilerin bilgi ve becerilerinin ölçülmesine yönelik harflerin hareke, özel işaretler ve med harfleri ile telaffuz edilmesine dair uygulamalar yaptırılabilir. Bu uygulamalar öz değerlendirme formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

KK.9.2.3

Kur'an-ı Kerim'de özel okunuşa sahip kelimeler olduğu vurgulanarak elif lââm takısı, zamir, med ve kasır kelimeleri, okunmayan elif, huruf mukattaa kavramları ele alınır. Elif lââm takısının okunuşu işlenirken şemsî ve kamerî harf kavramlarına Arapça disiplininin "Tanışma" içeriği ile ilişkilendirilerek yer verilir. Elif lââm takısı, zamir, med ve kasır kelimeleri, okunmayan elif, huruf mukattaa konularıyla ilgili kurallar verilerek Kur'an-ı Kerim'den örneklerle açıklanır. Bu aşamada geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan yararlanılır (**OB2**). Öğrencilerin okunuşla ilgili özel durumların telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Bu süreçte öğretmen rehberliğinde uygulamalar yapılabilir. Öğrencilerden okunuşla ilgili özel durumların telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu aşamada anlam çözümleme tablosu kullanılabilir. Öğrencilere okunuşla ilgili özel durumlara ait örnek kelimeler içeren okuma tabloları verilir. Verilen okuma tabloları üzerinden öğrencilerin telaffuz özelliklerine göre okunuşla ilgili özel durumlara dair kelimeleri tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Öğrencilerin bireysel okuma yoluyla kendi öğrenme durumlarını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmaları sağlanarak sorumluluk bilinci geliştirmeleri desteklenir (**D16.3**). Bu süreçte gösterip yaptırma tekniğinden yararlanılabilir. Uygulamalar bireysel veya koro şeklinde yapılır. Öğrencilerin bilgi ve becerilerinin ölçülmesine yönelik okunuşla ilgili özel durumlara dair uygulamalar yaptırılabilir. Öğrencilere okunuşu özel olan harf ve işaretleri kuralına uygun olarak telaffuz etme sırasında karşılaşılabilecekleri zorluklarla başa çıkabilmeleri için alternatif çözüm yolları bulmaları, bu durumları aşmak adına çaba göstermeleri ve buldukları çözümleri uygulamalarının önemi vurgulanır (**SDB3.2**). Bu uygulamalar öz değerlendirme formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

KK.9.2.4

Meddin ortaya çıkmasına sebep olan harfimed ve sebebimed kavramları açıklanır. Sebe-bimeddin hemze ve sükundan oluştuğu belirtilir. Ardından med çeşitleri tasnif edilerek medditabii, meddimuttasıl, meddimunfasıl, meddilazım, meddiarız ve meddilin ele alınır **(KB2.5)**. Bu süreçte arızisükûn, harfilin, lazımisükûn kavramları Kur'an-ı Kerim'den örneklerle açıklanır. Med çeşitlerinin usulüne uygun şekilde telaffuz edilmesinde geçerli ve güvenilir dijital kaynaklar kullanılmasına imkân verilir **(OB2)**. Öğrencilerin med çeşitlerinin telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Bu süreçte med çeşitleri ile ilgili örneklerin doğru telaffuzunu pekiştirmek için öğretmen rehberliğinde bireysel veya koro çalışmalarına yer verilir. Öğrencilerin med çeşitlerinin telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu süreçte T tablosu veya karşılaştırma tablosu kullanılabilir. Öğrencilere med çeşitlerine ait örnek kelimeler içeren okuma tabloları verilir. Verilen tablolar üzerinden öğrencilerin med çeşitlerini okunuş özelliklerine göre tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte gösterip yaptırma tekniği kullanılabilir. Ölçme ve değerlendirme sürecinde öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'den örnek metinlerin bulunduğu bir çalışma yaprağı üzerinden med çeşitleri ile ilgili tecvit kurallarını bulmaları ve telaffuz etmeleri istenebilir.

KK.9.2.5

Öğrencilere tenvin konusu hatırlatılarak öğrenilecek kavram veya bilgiler önceki bilgileriyle ilişkilendirilir. Sakin nun kavramı hakkında bilgi verilir. Tenvin ve sakin nun ile ilgili olan ihfa, izhar ve iklabın ne anlama geldiği, hangi durumlarda ortaya çıktığı ve nasıl uygulandığı açıklanır. Geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan Kur'an-ı Kerim'den örnekler dinletilerek öğrencilerin tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır **(OB2)**. Dinletilen sayfadaki tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili tecvit kurallarının telaffuz özelliklerini öğrencilerden belirlemeleri istenir. Öğrencilerden belirlenen kelimelerin tecvit kurallarını ve telaffuz özelliklerini ifade etmeleri istenebilir. Öğrencilere tenvin ve sakin nunun hâllerine ait örnek kelimeler içeren okuma tabloları verilir. Verilen tablolar üzerinden öğrencilerin tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili tecvit kurallarını telaffuz özelliklerine göre tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte bilişsel cıracılık tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin bilgi ve becerilerinin ölçülmesine yönelik tenvin ve sakin nunun hâlleri ile ilgili çalışma yaprağı, öz değerlendirme formu veya kontrol listesi kullanılabilir.

KK.9.2.6

Öğrencilere önceki öğrenmelerinden edindikleri tenvin ve sakin nun bilgisi hatırlatılarak idgam konusuna giriş yapılır. İdgamın tanımı, kuralların uygulanışı açıklanır ve gunne kavramına değinilir. İdgamın çeşitleri olan idgam mealgunne, idgam bilagunne, idgam misleyn, idgam mütecaniseyn ve idgam mütekaribeyn örneklerle ele alınır. Geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan Zilzal suresi dinletilerek öğrencilerin idgam çeşitleri ile ilgili telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır **(OB2)**. Öğrencilerin dinledikleri suredeki idgam çeşitleri ile ilgili telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu süreçte karşılaştırma tablosu, anlam çözümleme tablosu veya çalışma kâğıdı kullanılabilir. Öğrencilerin karşılaştıkları zorlukları aşmaları için motivasyon, çalışma alışkanlıkları ve kendine güven duygusundan hareketle ilgili tecvit kurallarını Kur'an-ı Kerim'den bulmaları ve uygulamaları sağlanır **(E1.3)**. Öğrencilere idgam çeşitlerine ait örnek kelimeler içeren okuma tabloları verilir. Verilen tablolar üzerinden öğrencilerin idgam çeşitlerini okunuş özelliklerine göre tekrar etmeleri ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Bu çalışmalar bireysel veya grup hâlinde yapılır. Bu süreçte gösterip yaptırma veya bilişsel çıraklık tekniğinden yararlanılabilir. Öğrencilerin bilgi ve becerilerinin ölçülmesine yönelik idgam çeşitleri ile ilgili çalışma yaprağı, öz değerlendirme formu veya kontrol listesi kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesinde yer alan tecvit kurallarına yönelik bir Tarsia yapbozu hazırlayıp sunmaları istenebilir. Performans görevi sürecinde öğrencilere yapılandırıcı geri bildirim verilir. Çalışmalar; tecvit kuralını doğru temsil etme, kural-örnek eşleştirme doğruluğu, yapının mantıksal bütünlüğü, okunuş farkındalığı ve açıklama ile sunum becerisi ölçütlerini içeren dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir. Öğrencilerden okudukları sayfalarda yer alan tecvit kurallarını bulup tahlil etmeleri istenebilir. Ayrıca öğrencilerden med çeşitleri (tabii, muttasıl, munfasıl, arız, lazım, lin), tenvin ve sakin nun hâlleri ile idgamlarla ilgili Frayer diyagramı veya kavram haritası hazırlamaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerin yalnızca bilgi eksiklerini gidermelerini değil doğru telaffuz, kavramsal ayırt etme, ses-harf ilişkisini anlama, özel okunuş kurallarını uygulama gibi becerilerde güvenle ilerlemelerini sağlamak için kendi hızlarında çalışabilecekleri etkileşimli alıştırmalar kullanılabilir. Öğrenme sürecinde gelişimlerini izleyebilmeleri amacıyla ilerlemelerini görselleştirebilecekleri portfolyolar hazırlanabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: YÜZÜNDEN OKUMA

Bu temada Fatiha, Bakara, Duha ila Hümeze surelerinin yüzünden okunması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte ilgili surelerin okunması sırasında Kur'an-ı Kerim'i okumaya giriş bilgilerinin ve tecvit kurallarının uygulanması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 62

**ALAN
BECERİLERİ** DAB7. Tilavet (DAB7.2. Yüzünden Okuma)

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E2.3. Girişkenlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D16. Sorumluluk, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Temel Dinî Bilgiler

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.9.3.1. Fatiha, Bakara, Duha ila Hümeze surelerini yüzünden okuyabilme

- a) Fatiha, Bakara, Duha ila Hümeze surelerindeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz eder.
- b) Fatiha, Bakara, Duha ila Hümeze surelerindeki tecvit kurallarını açıklar.
- c) Fatiha, Bakara, Duha ila Hümeze surelerindeki tecvit kurallarını metin içinde fark eder.
- ç) Fatiha, Bakara, Duha ila Hümeze surelerindeki tecvit kurallarını uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Fatiha Suresi
Bakara Suresi
Duha ila Hümeze Sureleri

Genellemeler

Med, gunne, idgam gibi tecvit kurallarının uygulanması, kelimeler arasındaki geçişleri yumuşatarak Kur'an-ı Kerim tilavetine bir ahenk ve akıcılık kazandırır.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesinde bulunan surelerdeki med çeşitleri, tenvin ve sakin nunun hâlleri ve idgam çeşitleri örneklerini tespit edip sunmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; doğruluk, sunma ve telaffuz etme ölçütlerini içeren dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harfleri tanıdıkları, bu harflerin çıkış yerlerini bildikleri; Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarından med çeşitleri, tenvin ve sakin nunun hâlleri ve idgam çeşitleri konularını, ayet, sure ve cüz kavramlarını öğrendikleri; Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuyabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma ile ilgili temel yeterlilikleri kontrol listesi aracılığı ile belirlenerek okuma düzeylerini geliştirmeye yönelik bir anlayış oluşturulabilir.

Köprü Kurma

Mübarek gün ve gecelerde Kur'an-ı Kerim'den bazı sureleri okumanın kültürümüzdeki yeri vurgulanarak günlük hayatla köprü kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları **KK. 9.3.1**

Kur'an-ı Kerim okumanın bir ibadet olduğu belirtilerek ibadetlerde abdestli olmanın önemine dikkat çekilir. Bu kapsamda temel dinî bilgiler disiplininin "İbadet ve Temizlik İlişkisi" içeriği ile ilişki kurulabilir. Ayrıca Kur'an-ı Kerim okurken uygun şekilde örtünmenin gerekliliğine değinilerek ibadete ve Kur'an'a saygının bir parçası olduğu ifade edilir. Abdestin temizlik boyutunu ortaya koyan hadis örnekleri üzerinden öğrencilere kişisel temizliğe ve bakıma önem vermenin insanın kendisine duyduğu saygının bir göstergesi olduğu, çevre temizliğine özen göstermenin ise yaşam kalitesini yükselten bir tutum olduğu vurgulanır (**D18.1, D18.3**). Kur'an-ı Kerim'in usulüne uygun okunmasının gerekliliği vurgulanarak kıraat kavramı açıklanır. Öğrencilere içerik çerçevesindeki surelerin ilk sayfası öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek okunur veya geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan izletilir/dinletilir (**OB2**). Öğrencileri yüzünden okuma uygulamalarına teşvik ederek sınıftaki her öğrenciye arkadaşlarının haklarına saygılı olmak koşuluyla yüzünden okuma fırsatı tanınır (**E2.3**). Öğrencilere içerik çerçevesindeki surelerin ilk sayfası yüzünden okutularak ayetlerdeki harfleri mahreçlerine uygun biçimde telaffuz etmeleri istenir. Kur'an-ı Kerim'i okumaya geçen öğrencilere satır satır yüzünden okuma çalışmaları yaptırılır. İlgili satırlar, kelime kelime veya birkaç kelime olarak koro hâlinde talim edilerek yeteri kadar tekrar ettirilir. Öğrencilerin yüzünden okuma becerisi akıcı bir okuyuşa ulaşınca okutulan miktar artırılarak yüzünden okuma çalışmalarına devam edilir. Gerekli durumlarda ilgili sayfalar üzerinde koro çalışması yaptırılabilir. Öğrencilerin derse hazırlıklı gelmeleri istenerek görev bilincine sahip olmaları ve sorumluluklarını zamanında yerine getirmeleri beklenir (**D16.3**). Gerekli zamanlarda öğrencilerin kendi içlerinde yardımlaşarak gruplar hâlinde çalışmaları ve birbirlerini dinleyerek ekip çalışması yapmaları sağlanır (**SDB2.1, SDB2.2**). Öğrencilerden yüzünden okudukları ayetlerdeki tecvit kurallarını açıklamaları istenir. Öğrencilerin yüzünden okudukları ayetlerdeki tecvit kurallarını fark etmeleri ve uygulamaları sağlanır. Bu süreçte bireysel çalışma veya bilişsel çıraklık tekniği kullanılabilir.

Öğrencilere yüzünden okuma yaparken öğrendikleri tecvit kurallarını uyguladıkları takdirde Kur'an-ı Kerim'i güzel okuyabilecekleri ifade edilir. Öğrencilerin yeni hedefler belirlemeleri, bu hedeflere ulaşma yolunda motivasyonlarını artırmaları, öz değerlendirmede bulunmaları ve kendi öğrenme durumlarını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmaları sağlanır (**SDB1.2**). Öğrencilerin içerik çerçevesinde yer alan sureleri geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan dinleyip takip etmeleri sağlanır (**OB2**). İçerik çerçevesinde yer alan surelerin yüzünden okunmasına yönelik uygulamalar kontrol listesi ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesinde yer alan sure/surelerdeki med çeşitleri, tenvin ve sakin nunun hâlleri ve idgam çeşitleri örneklerini tespit edip sunmaları istenebilir. Performans görevi; içinde doğruluk, sunma ve telaffuz etme ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA**Zenginleştirme**

Öğrencilere kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriğine ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir. Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma düzeyi gelişen öğrencilere "süre tutarak yüzünden okuma etkinliği" yaptırılabilir.

Destekleme Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrencilere okumayı kolaylaştırıcı bir yöntem olarak varsa daha önceden ezberledikleri bir sureyi yüzünden okuma çalışması yaptırılabilir.

Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrenciler, güvenilir ve geçerli dijital içeriklerden yararlanarak Fatiha, Bakara, Duha, İnşirah, Tin, Alak, Kadir, Beyyine, Zilzal, Adiyat, Karia, Tekâsür, Asr ve Hümeze surelerini dinlemeye ve takip etmeye yönlendirilebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: EZBERE OKUMA

Bu temada namaz dualarının anlamlarının yorumlanması; namaz dualarının ezbere okunması, Fatiha ve Fil ile Nâs surelerinin; Bakara suresinin 1-5, 255, 285-286 ve Haşr suresinin 21-24. ayetlerinin anlamıyla ilgili Kur'an-ı Kerim meallerine başvurulması ve bu sure ile ayetlerin tilavet edilmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 58

ALAN

BECERİLERİ DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma), DAB7. Tilavet, DAB7. Tilavet (DAB7.3. Ezbere Okuma)

KAVRAMSAL

BECERİLER KB2.14. Yorumlama

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.1. Muhakeme

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D6. Dürüstlük, D10. Mütevazılık, D15. Sevgi, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI

İLİŞKİLER Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Fen Bilimleri, Temel Dinî Bilgiler

BECERİLER

ARASI İLİŞKİLER -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.9.4.1. Namaz dualarının anlamlarını yorumlayabilme

- a) Namaz dualarının anlamlarını inceler.
- b) Namaz dualarını kendi hayatı için anlamlı hâle getirir.
- c) Namaz dualarının anlamını bağlamından koparmadan kendi cümleleriyle yeniden ifade eder.

KK.9.4.2. Namaz dualarını ezbere okuyabilme

- a) Namaz dualarını okur.
- b) Okuduğu bölümleri tekrar eder.
- c) Namaz dualarını tecvit kurallarına göre ezberden okur.
- ç) Namaz dualarını toplum önünde ezbere okur.

KK.9.4.3. Fatiha ve Fil ile Nâs surelerini; Bakara suresinin 1-5, 255, 285-286 ve Haşr suresinin 21-24. ayetlerini anlamada Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme

- a) Fatiha ve Fil ile Nâs surelerinin; Bakara suresinin 1-5, 255, 285-286 ve Haşr suresinin 21-24. ayetlerinin meallerini bulur.
- b) Fatiha ve Fil ile Nâs surelerinin; Bakara suresinin 1-5, 255, 285-286 ve Haşr suresinin 21-24. ayetlerinin konularını belirler.
- c) Fatiha ve Fil ile Nâs surelerini; Bakara suresi 1-5, 255, 285-286 ve Haşr suresinin 21-24. ayetlerini içeriklerine göre sınıflandırır.
- ç) Fatiha ve Fil ile Nâs surelerini; Bakara suresi 1-5, 255, 285-286 ve Haşr suresinin 21-24. ayetlerinin mealleri doğrultusunda çıkarımlar yapar.
- d) Fatiha ve Fil ile Nâs surelerini; Bakara suresi 1-5, 255, 285-286 ve Haşr suresinin 21-24. ayetleri ile ilgili yaptığı çıkarımlara konu/durumlarda yer verir.

KK.9.4.4. Fatiha ve Fil ile Nâs surelerini; Bakara suresinin 1-5, 255, 285-286 ve Haşr suresinin 21-24. ayetlerini tilavet edebilme

- a) Fatiha ve Fil ile Nâs surelerini; Bakara suresinin 1-5, 255, 285-286 ve Haşr suresinin 21-24. ayetlerini doğru bir şekilde telaffuz eder.
- b) Fatiha ve Fil ile Nâs surelerini; Bakara suresinin 1-5, 255, 285-286 ve Haşr suresinin 21-24. ayetlerini usulüne uygun yüzünden okur.
- c) Fatiha ve Fil ile Nâs surelerini; Bakara suresinin 1-5, 255, 285-286 ve Haşr suresinin 21-24. ayetlerini usulüne uygun ezbere okur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Namaz Duaları ve Anlamları
Fatiha, Fil ile Nâs Sureleri ve Anlamları
Bakara Suresinin 1-5. Ayetleri ve Anlamları
Bakara Suresinin 255. Ayeti ve Anlamı
Bakara Suresinin 285-286. Ayetleri ve Anlamları
Haşr Suresinin 21-24. Ayetleri ve Anlamları

Anahtar Kavramlar

aşırışerif, dua, esmayihüsna, gayb, hamt, Rab, riya, takva, tevhit, vesvese

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; yansıtıcı yazı, çıkış kartları, öğrenme günlüğü, kısa cevaplı ve açık uçlu sorular, çalışma yaprağı, çoklu seçim soruları, kontrol listesi ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesindeki dua ve surelerde geçen önemli kelime/kavramlardan oluşan bir sözlük hazırlayıp sunmaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; içinde araştırma süreci, doğruluk, çıkarım yapma ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir kelimenin anlamını öğrenmek için sözlük gibi kaynaklara başvurduğunu, bu yüzden anlamını bilmedikleri ayetleri öğrenirken farklı kaynaklara başvurmaya ihtiyaç olabileceğini bildikleri kabul edilir.

Öğrencilerin namazda okunan Fatiha suresinin, Fil ile Nâs surelerinin ve duaların isimleri hakkında bilgi sahibi oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'in anlamına hangi kaynaklardan ulaşabilecekleri sorulabilir.

Öğrencilere "Namazlarda hangi dualar okunur?" sorusu yöneltilir ve öğrencilerin konuyla ilgili ön bilgilerini kullanarak soruyu cevaplamaları istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrenciler günlük hayatlarında yaşadıkları durumları düşünerek namaz duaları, sureleri ve ayetlerde verilen mesajlarla kendi deneyimleri arasında bağ kurabilir.

Bir sözü bağlamından koparınca ortaya çıkan yanlış anlamalar ile ayetlerin anlamını bilmeden okumanın ortaya çıkaracağı hatalar arasında bağ kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

KK.9.4.1

Namaz duaları olarak bilinen Sübhaneke, Tahiyat, Salli, Barik, Rabbena ve Kunut dualarının anlamları ele alınır. Öğrencilerden bu dualarda geçen kavramları ders kitabından incelemesi istenir. Bu kapsamda din kültürü ve ahlak bilgisi disiplininin "Bir Dua Öğreniyorum" içeriği ile ilişki kurulur. Öğrencilerin duaların manasını öğrenerek bu duaları dua, tazim, tenzih ve tespih kavramları bağlamında kendi hayatları için anlamlı hâle getirmeleri sağlanır. Öğrencilerin ezberledikleri dualarda yer alan konu ve kavramları dikkatle değerlendirecek mantıklı ve tutarlı çıkarımlarda bulunmaları, bu çıkarımları tutum ve davranışlarına yansıtılmaları beklenir (**E3.1**). Bu süreçte anlam çağrışım haritası kullanılabilir. Öğrencilerden namaz dualarının anlamını bağlamından koparmadan kendi cümleleriyle yeniden ifade etmeleri beklenir (**OB1**). Bu süreçte kısa bir metin yazmaları istenebilir. Ölçme ve değerlendirme sürecinde çıkış kartları, öğrenme günlüğü, kısa cevaplı veya açık uçlu sorular kullanılabilir.

KK.9.4.2

Öğrencilerin Sübhaneke, Tahiyat, Salli, Barik, Rabbena ve Kunut dualarını dinlemeleri ve okumaları sağlanır. Dinleme yapılırken geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan istifade edilir (**OB2**). Öğrencilerin dinledikleri ve okudukları duaları hem doğru bir şekilde telaffuz edebilmeleri hem de ezbere okuyabilmeleri için tekrar yapmaları istenir. Tekrarlar, belirli aralıklarla düzenli bir şekilde sürdürülebilir. Tekrar çalışmaları sınıf ortamında gerek bireysel gerekse koro şeklinde toplu olarak talim edilebilir. Öğrencilerden söz konusu duaları telaffuz ederken tecvit kurallarına dikkat etmeleri ve usulüne uygun bir şekilde ezbere okumaları istenir. Bu süreçte bilişsel çiraklık tekniği kullanılabilir. Öğrencilerden bu görevleri yerine getirirken disiplinli ve istikrarlı bir çalışma planı yapmaları istenir (**D3.1**). Motive edici sözler vasıtasıyla öğrencilerin azimli ve kararlı bir şekilde ezber sürecine katılmaları sağlanır (**E1.3**). Öğrencilerin kendilerini değerlendirmelerine imkân verilir (**SDB1.1**). Öğrencilerin Sübhaneke, Tahiyat, Salli, Barik, Rabbena ve Kunut dualarını sınıfta veya toplum önünde ezbere okumaları teşvik edilir. Öğrencilerin ezber becerilerinin ölçülmesine yönelik uygulamalar; yansıtıcı yazı, kontrol listesi veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

KK.9.4.3

Öğrencilerden Fatiha ve Fil ile Nâs surelerinin; Bakara suresi 1-5, 255, 285-286 ve Haşr suresinin 21-24. ayetlerinin anlamlarını incelemeleri istenir. Aşırışerif kavramı açıklanarak Bakara suresinin 1-5, 255, 285-286 ve Haşr suresinin 21-24. ayetlerinin aşırışerif olarak okunduğuna değinilir. İlgili sure ve ayetlerin anlamları ele alınırken hamt, riya, tevhit, Rab, vesvese, takva, gayb, esmayihüsna kavramlarına değinilir. Bu kapsamda din kültürü ve ahlak bilgisi disiplininin "Bir Sure Öğreniyorum" içeriği ile ilişki kurulur. Fatiha, İhlas, Bakara suresi 1-5, 285-286 ve Haşr suresinin 21-24. ayetleri işlenirken temel dinî bilgiler disiplininin "İmanla İlgili Kavramlar" ve "İman Esasları" içerikleri ile ilişkilendirilir." Öğrenciler ilgili sure ve ayetlerin meallerini güvenilir kaynaklardan bulur. Öğrencilerin öğrenme ve keşfetme arzusu ile özgürce sorgulamalar yaparak ilgili sure ve ayetlerde geçen konuları belirlemesi beklenir **(E3.1)**. Nasr suresinde fetih, yardım ve istiğfar ilişkisi üzerinden öğrencilerin kendi yeteneklerini ve başarılarını nesnel olarak değerlendirmesi teşvik edilir **(D10.2)**. Maun suresinde iyiliğin gösterişten uzak gerçekleştirilmesi gerektiği vurgulanır **(D20.4)**. Fatiha ve İhlas sureleri ile Bakara suresi 1-5, 255, 285-286 ve Haşr suresi 21-24. ayetlerinde geçen iman esaslarından hareketle öğrencinin söz, inanç ve davranışlarında tutarlı olmanın sonuçlarını fark etmesi beklenir **(D6.2)**. Bakara suresinin 1-5. ayetleri kapsamında müttakilerin özelliklerine yer verilirken fen bilimleri disiplininin "Kaynakların Etkili Kullanımı Konusunda Geri Dönüşümün Önemi" içeriği ile ilişki kurulur. Kevser ve Kureyş surelerinde şükür ile nimet ilişkisi vurgulanarak yapılan iyiliklerin takdir edilmesi sağlanır **(D15.2)**. Öğrenciler ilgili sure ve ayetleri içeriklerine göre sınıflandırır. Öğrenciler, inceledikleri meallerden hareketle çıkarımlarda bulunur ve bu çıkarımları kendi ifadeleriyle açıklar **(SDB2.1)**. Öğrencilerin ilgili sure ve ayetlerin mesajlarını karşılaştığı olay ve durumlarla ilişkilendirmesi teşvik edilir, öğrenciler yaptıkları çıkarımlara kendi hayatlarında yer verir **(SDB1.3)**. Bu süreçte iş birlikli öğrenme tekniği kullanılabilir. Bu kapsamda Fatiha suresinde Allah'ın (cc) özellikleri ile kulun sorumlulukları arasındaki ilişkiyi gösteren bir ilişkilendirme diyagramı, Fil suresinde zor durumlarda Allah'a (cc) güvene dair kısa bir yazı, Kureyş suresinde sahip olunan nimetlerin sınıflandırıldığı görsel bir şema, Maun suresinden çıkarılabilecek mesajları içeren bilgi kartları, Kevser suresinde zor durum-mükâfat-hissedilen duygular ilişkisini değerlendiren bir duygu ve durum çarkı, Kâfirun suresinde inancı ifade etme biçimini yansıtan bir afiş, Nasr suresinde zafer anlarında gösterilmesi gereken davranışları örnekleyen duvar yazısı, Tebbet suresinde Ebu Leheb'in olumsuz davranış özellikleri ile bu davranışlardan kaçınmaya yönelik çözümleri içeren bir tablo, İhlas suresinde geçen kavramlarla ilgili bir kavram çözümleme tablosu, Felak suresinde kötülüklerden Allah'a (cc) sığınmanın yollarını tanıtan bilgilendirici bir broşür, Nâs suresinde örnek vesvese ve çözümüne dair kısa bir senaryo, Bakara suresi 255. ayetinde Allah'ın (cc) özelliklerini ifade eden bir zihin haritası, Bakara suresi 1-5. ayetlerinde müttakilerin özelliklerini betimleyen bir poster, Bakara suresi 285-286. ayetlerinde iman, sorumluluk ve dua ile ilgili ana mesajları özetleyen bir özet tablosu, Haşr suresi 21-24. ayetlerinde esmayihüsnanın anlamlarını içeren dijital bir materyal hazırlanabilir. Ölçme ve değerlendirme sürecinde çoklu seçim soruları, açık uçlu sorular veya çalışma yaprağı kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesindeki dua ve surelerde geçen önemli kelime/kavramlardan oluşan bir sözlük hazırlayıp sunmaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; içinde araştırma süreci, doğruluk, çıkarım yapma ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

KK.9.4.4

Ayet ve sureleri ezberlemenin Kur'an-ı Kerim öğretiminde özel bir yeri olduğu vurgulanarak ayet ve sure ezberlemenin önemi ortaya konur. Ezberlenecek sure ve ayetler sınıf ortamında öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek okunur. Ardından bu sure ve ayetler öğrencilere geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan dinletilerek veya izletilerek surede yer alan harf, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerini algılamaları ve belirlemeleri sağlanır **(OB2)**. Bu süreçte öğrencilerden ezberlenecek sure ve ayetlerin okunuşunu harf, hareke ve işaretlerin seslendirme özelliklerine uygun biçimde tekrar etmeleri ve doğru telaffuz etmeleri istenir. Öğrencilerden içerik çerçevesinde yer alan sure ve ayetlerdeki tecvit kurallarını açıklamaları istenerek bu kuralları metin içinde fark etmeleri sağlanır. İçerik çerçevesinde yer alan sure ve ayetler öğrencilerin okuma düzeyleri dikkate alınarak tecvit kurallarına uygun şekilde bireysel veya koro çalışması yoluyla yüzünden okutulur. Bu süreçte gösterip yaptırma tekniği kullanılarak öğrencilerin yüzünden okuma becerilerinin geliştirilmesi sağlanır. Öğrencilerden bu sure ve ayetleri doğru bir şekilde telaffuz etmeleri istenir. Öğrencilerin içerik çerçevesindeki sure ve ayetleri doğru ve akıcı bir şekilde okuyabilecek düzeye gelmeleri hedeflenir. Öğrencilerin içerik çerçevesindeki sure ve ayetleri dinlemeleri sağlanır. Bu aşamada geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan yararlanılır **(OB2)**. Öğrencilerden içerik çerçevesindeki sure ve ayetleri tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta usulüne uygun tekrar etmeleri istenir. İçerik çerçevesindeki sure ve ayetler ezberlenirken öğrencilerin bireysel veya gruplar hâlinde çalışma yapmaları sağlanabilir. Öğrenciler grup çalışmalarında takım ruhunu önemser, aldıkları görevleri yerine getirerek takım üyeleri ile saygı ve güven bağları kurar **(SDB2.1, SDB2.2)**. Öğrencilerden içerik çerçevesindeki sure ve ayetleri tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta veya toplum önünde ezbere okumaları istenir. Bu süreçte arz ve kıraat metodu kullanılabilir. Öğrencilerin tilavet becerisinin ölçülmesine yönelik uygulamalar kontrol listesi veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin içerik çerçevesinde ele alınan duaların, ayetlerin ve surelerin anlamları üzerinde derinleşmelerini sağlamak için onlardan ilgili dualar, ayetler ve surelerde geçen konularla ilgili bir kavram haritası veya anlam çözümleme tablosu hazırlamaları istenebilir. Öğrencilere tema içeriğine ek olarak Kur'an-ı Kerim'den bazı aşırışerifler ezberletilebilir. Ezberden okunan surelerin anlamları üzerinde derinleşmelerini sağlamak amacıyla öğrencilere surelerin anlamındaki kavramlarla ilgili bilgi kartları hazırlama görevi verilebilir.

Destekleme İçerik çerçevesindeki dua ve surelere ilişkin öğrenmelerin kısa yazılar, afişler, ses kayıtları gibi çeşitli ürünlerle görünür hâle getirilmesi desteklenebilir. Öğrenme süreci ise bilişsel çıraklık, gösterip yaptırma, iş birlikli öğrenme gibi tekniklerle ve tekrar çalışmalarıyla adım adım yapılandırılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

10. SINIF

1. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ TANIMA

Bu temada Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi ile ilgili sorgulama yapılması, Kur'an-ı Kerim öğretiminde temel ilke ve yöntemlerin özetlenmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.3. Özetleme, KB2.8. Sorgulama

EĞİLİMLER E3.5. Açık Fikirlilik, E3.7. Sistematiçlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliğı

Değerler D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.10.1.1. Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemini sorgulayabilme

- a) Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemini tanımlar.
- b) Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi hakkında sorular sorar.
- c) Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi hakkında bilgi toplar.
- ç) Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi ile ilgili topladığı bilgilerin doğruluğunu değerlendirir.
- d) Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi ile ilgili topladığı bilgilerden çıkarım yapar.

KK.10.1.2. Kur'an-ı Kerim öğretiminde temel ilke ve yöntemleri özetleyebilme

- a) Kur'an-ı Kerim öğretiminde temel ilke ve yöntemleri çözümler.
- b) Kur'an-ı Kerim öğretiminde temel ilke ve yöntemleri sınıflandırır.
- c) Kur'an-ı Kerim öğretiminde temel ilke ve yöntemleri kendi cümleleri ile ifade eder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kur'an-ı Kerim'i Anlayarak Okumanın Önemi

Kur'an-ı Kerim Öğretiminde Temel İlkeler ve Yöntemler

Anahtar Kavramlar

arz, meal, sema, tefsir

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu, tanılayıcı dallanmış ağaç, üçgen-kare-çember, yapılandırılmış grid, eşleştirme soruları, boşluk doldurma soruları, kısa cevaplı ve açık uçlu sorular ve performans görevi aracılığıyla değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi ile ilgili sunum hazırlamaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; içinde bilgi toplama, doğruluk, çıkarım yapma ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME

YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim okumanın önemini bildikleri, Kur'an'ı anlamak için meal ve tefsirlere başvurulması gerektiğinin farkında oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi hakkında sorular yöneltilerek onların konu ile ilgili düşüncelerini paylaşmalarına fırsat tanınabilir.

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'i anlamak için hangi kaynaklara başvurulması gerektiği sorulabilir.

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim okumayı nasıl öğrendikleri sorulabilir. Alınan cevaplardan hareketle Kur'an-ı Kerim öğretiminde uygulanan usul ile ilgili genel bir çerçeve oluşturulabilir.

Köprü Kurma

Meal ve tefsir okumanın önemi vurgulanarak öğrencilerin tema içeriği ile günlük hayat arasında köprü kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları **KK.10.1.1**

Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş amacını belirlemek için gruplar oluşturularak öğrencilerin görüşleri alınır (**SDB2.1, SDB2.2**). Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi ile ilgili öğrencilerin düşüncelerini ifade etmelerine imkân tanınır. Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş amaçları ve onu anlamının önemi vurgulanarak meal ve tefsir kavramları açıklanır. Öğrencilerden örnek metinler yardımıyla Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi hakkında tanımlamalarda bulunmaları ve bilgi toplamaları istenir. Yapılan tanımlamalar listelenir, bu tanımlamaların doğruluğu tartışma yöntemiyle değerlendirilip öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okuma konusuna merak duygusuyla ön yargısız, saygılı bir şekilde ve farklı açılardan bakabilmeleri sağlanır (**E3.5**). Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi din kültürü ve ahlak bilgisi disiplininin "Kur'an-ı Kerim'in İç Düzeni" içeriği ile ele alınır. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i anlamalarını sağlamak için geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardaki meal ve tefsirlerden faydalanmaları sağlanır (**OB2**). Öğrencilerden sahih bir din anlayışının oluşması için doğru bilgiyi birincil kaynaklardan öğrenmenin ve Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi ile ilgili çıkarım yapmaları istenir. Bu aşamada öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın insan hayatına etkileri ile ilgili blog yazısı yazmaları istenebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında tanılayıcı dallanmış ağaç veya üçgen-kare-çember kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi ile ilgili sunum hazırlamaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; içinde bilgi toplama, doğruluk, çıkarım yapma ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

KK.10.1.2

Her ilim dalının öğretiminde kendine özgü belirli yöntem ve tekniklerin olduğu vurgulanır. Öğrencilere Kur'an-ı Kerim öğretiminde temel ilke ve yöntemleri tespit etmeye yönelik sorular sorulur. Öğrencilerden alınan cevaplar doğrultusunda Kur'an-ı Kerim öğretiminde benimsenen temel ilke ve yöntemlere ilişkin bilgiler ortaya konur. Kur'an-ı Kerim öğretiminde yöntemler konusu işlenirken sema ve arz kavramları açıklanır. Bu bilgilerden hareketle öğrencilerden Kur'an-ı Kerim öğretiminde temel ilke ve yöntemler ile ilgili çözümleme yapmaları istenir. Öğrencilerin elde edilen temel ilke ve yöntemleri sınıflandırarak düzenli, sistematik bir yapı ortaya koymaları ve bu süreçte ekip çalışmalarında yardımlaşmaları beklenir (**E3.7, SDB2.2**). Bu süreçte öğrencilerden grup olarak kavram haritası oluşturmaları istenebilir. Hazırlanan çalışmalar sınıf ortamında paylaşılabilir. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim öğretiminde temel ilke ve yöntemleri kendi cümleleri ile ifade etmeleri sağlanır (**OB1**). Bu amaçla öğrencilerden sunum, afiş veya duvar gazetesi hazırlamaları istenebilir. Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim öğretim yöntemlerinden hangilerinin kendi ihtiyaçlarını karşılamaya daha uygun olduğunu tespit etmeleri ve ihtiyaçlarına yönelik hedefler tanımlamaları istenir (**SDB1.2**). Bu aşamada soru cevap tekniği kullanılabilir. Öğrenciler kendilerine karşı görevlerini yerine getirmeye ve bireysel gelişimlerini desteklemeye yönelik planlamalar yapmaya teşvik edilir (**D16.3**). Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında yapılandırılmış grid, eşleştirme soruları veya açık uçlu sorular kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere güvenilir ve geçerli tefsir kaynaklarından namaz surelerinin anlamını ve tefsirini okumaya yönelik ödevler verilebilir. Öğrencilerden surelerin anlam ve tefsiri ile ilgili elde ettikleri bilgileri sınıfta paylaşmaları istenebilir.

Öğrencilerin öğrenme özelliklerine uygun özgün bir ürün ortaya koyabilmeleri amacıyla Kur'an-ı Kerim öğretiminde temel ilke ve yöntemlere ilişkin Allah Resulü'nün uygulamaları ile ilgili grafik bilgi hazırlamaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'i anlayarak okumanın önemi ile ilgili geçerli ve güvenilir dijital/matbu kaynaklara başvurmaları istenebilir.

Öğrencilerin görsel veya işitsel öğrenme eğilimleri doğrultusunda farklı öğretim materyalleri kullanılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: TECVİT

Bu temada sakın mimin okunuş şekillerinin, kalkalenin, "ra" harfinin okunuşuyla ilgili hükümlerin, lafzatullahtaki lâm harfinin, zamirin, sektenin, Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeler ile vakıf, iptida, vasıl ve Kur'an-ı Kerim'deki bazı işaretler (secavent, secde işareti) ile ilgili tecvit kurallarının telaffuz edilmesi amaçlanmaktadır. Bununla tema içeriğinde yer alan tecvit kurallarının Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okurken uygulanması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 32

**ALAN
BECERİLERİ** DAB7. Tilavet (DAB7.1. Telaffuz Etme)

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceri

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E1.6. Seçicilik, E2.2. Sorumluluk, E3.2. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.1. İletişim, SDB3.1. Uyum

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.10.2.1. Sakin mimin okunuşu ile ilgili örnekleri telaffuz edebilme

- a) Sakin mimin okunuşunun telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Sakin mimin okunuşunun telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Sakin mimin okunuşunu telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Sakin mimin okunuşunu doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.10.2.2. Kalkale ile ilgili örnekleri telaffuz edebilme

- a) Kalkalenin telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Kalkalenin telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Kalkalenin okunuşunu telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Kalkalenin okunuşunu doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.10.2.3. Ra harfinin okunuşunu hükümlerine göre telaffuz edebilme

- a) Ra harfinin okunuşu ile ilgili telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Ra harfinin okunuşu ile ilgili telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Ra harfinin okunuşunu telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Ra harfinin okunuşunu doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.10.2.4. Lafzatullahtaki lâm harfini telaffuz edebilme

- a) Lafzatullahın telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Lafzatullahın telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Lafzatullahın okunuşunu telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Lafzatullahın okunuşunu doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.10.2.5. Zamiri telaffuz edebilme

- a) Zamirin telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Zamirin telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Zamiri telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Zamiri doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.10.2.6. Sekteyi telaffuz edebilme

- a) Sektenin telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Sektenin telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Sekteyi telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Sekteyi doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.10.2.7. Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeleri telaffuz edebilme

- a) Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimelerin telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimelerin telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeleri telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeleri doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.10.2.8. Vakıf, iptida ve vasıl kuralları ile ilgili örnekleri telaffuz edebilme

- a) Vakıf, iptida ve vasıl kurallarının telaffuz özelliklerini algılar.
- b) Vakıf, iptida ve vasıl kurallarının telaffuz özelliklerini belirler.
- c) Vakıf, iptida ve vasıl kuralları ile ilgili örnekleri telaffuz özelliklerine göre tekrarlar.
- ç) Vakıf, iptida ve vasıl kuralları ile ilgili örnekleri doğru bir şekilde telaffuz eder.

KK.10.2.9. Kur'an-ı Kerim'deki bazı işaretleri (secavent, secde, hizip, cüz) bulabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Sakin Mimin Okunuş Şekilleri
 Kalkale
 Ra Harfinin Okunuşuyla İlgili Hükümler
 Lafzatullahtaki Lâm Harfinin Okunuşu
 Zamir
 Sekte
 Kur'an-ı Kerim Tilavetinde Okunuşu Özel Olan Kelimeler
 Vakıf, İptida, Vasıl
 Kur'an-ı Kerim'deki Bazı İşaretler

Anahtar Kavramlar iptida, kalkale, lafzatullah, sakin mim, sekte, vakıf, vasıl

ÖĞRENME**KANITLARI**

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; anlam çözümleme tablosu, çalışma yaprağı, yapılandırılmış grid, kontrol listesi, dereceleme ölçeği, öz değerlendirme formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesinde yer alan yüzünden okuma sayfalarından belirlenen bölümlerdeki öğrendikleri tecvit kurallarını bulup doğru telaffuz ederek sunmaları istenebilir. Performans görevi; doğruluk, ilişki kurma, amaca uygunluk, telaffuz etme ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME**YAŞANTILARI****Temel Kabuller**

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim tilavetinin kendine özgü ses özellikleri ve tecvit kuralları olduğunu bildikleri, Kur'an harflerini mahreçlerine uygun okuyabildikleri; med, tenvin, sakın nun gibi temel tecvit kurallarını uygulayabildikleri; Kur'an-ı Kerim'in ayet, sure, cüz, hizip gibi bölümlerini tanıdıkları ve yüzünden okuma becerisine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Sakin mim, kalkale, ra harfi, lafzatullah, zamir, sekte, Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeler, vakıf, iptida, vasıl, Kur'an-ı Kerim'deki bazı işaretler (secavent, secde işareti) hakkında öz değerlendirme formu aracılığıyla öğrencilerin hazır bulunuşlukları belirlenebilir.

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim tilavetine has olan tecvit kurallarının yalnızca teknik uygulamalar olmadığı, manayı ve okuyuşu aslına uygun biçimde aktarma sorumluluğu taşıdığı hatırlatılarak Nisa suresi 43. ayette yer alan "... Namaza yaklaşmayın..." ifadesinde durulup ayetin devamındaki "sarhoşken" ifadesinin okunmamasının ilahi hükmün dışında bir anlamın ortaya çıkmasına yol açabileceği örneği üzerinde durulabilir. Bu örnekten hareketle vakıf, iptida ve vasıl kuralları ile bazı özel işaretlerin Kur'an-ı Kerim tilavetindeki önemi hakkında öğrencilerin görüşlerini ifade etmeleri istenebilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları **KK.10.2.1**

Sakin mimin tanımı verilir. İdgam misleyn mealgunne, dudak ihfası ihfaişefevi ve sakın mimin izharı izharışefevi konuları açıklanır. Sakin mimin okunuşu ile ilgili kurallar tasnif edilir **(KB2.5)**. Kur'an-ı Kerim'deki ayetler üzerinden örnekler verilebilir. Bu süreçte ağaç şeması kullanılabilir. Öğrencilerin sakin mimin okunuş şekillerinin telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan Kur'an-ı Kerim'den örnekler dinletilir **(OB2)**. Öğrencilerden sakin mimin okunuşunun telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu süreçte anlam çözümleme tablosu veya çalışma kâğıdı kullanılabilir. Öğrencilere sakin mimin hâlleriyle ilgili örnek kelimeler içeren okuma tabloları verilir. Öğrencilerin motive edici sözlerle kendinden emin bir şekilde çalışmalara katılmaları sağlanır **(E1.5)**. Öğrencilerden verilen örnekler üzerinden sakin mimin hâlleriyle ilgili kelimeleri tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri istenir. Bu süreçte telaffuz pekiştirme çalışmalarına veya koro çalışmalarına yer verilir. Öğrencilerin sakin mimin hâlleri ile ilgili bilgi ve becerilerinin ölçülmesinde çalışma yaprağı, öz değerlendirme formu veya kontrol listesi kullanılabilir.

KK.10.2.2

Kalkalenin tanımı, harfleri ve temel özellikleri ortaya konur. Kur'an-ı Kerim'den kalkale örnekleri verilir. Kalkale kavramı ve bu tecvit kuralının uygulandığı durumlar ele alınır. Kalkalenin okunuşu geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan dinletilerek veya izletilerek öğrencilerin doğru telaffuzu algılamaları sağlanır **(OB2)**. Kalkale harflerinin öğrenilmesine ve doğru telaffuz edilmesine önem verilir. Kalkalenin doğru telaffuzu için öğretmen rehberliğinde uygulamalar yapılır. Bu çalışmalardan hareketle öğrencilerden kalkalenin telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu aşamada sınıflandırma çizelgesi kullanılabilir. Öğrencilerin kalkale kuralı bulunan kelimeleri doğru şekilde tekrar etmeleri teşvik edilir. Öğrencilere kalkale kuralı ile ilgili örnek kelimeler içeren okuma tabloları verilir. Öğrencilerin bu tablolar üzerinden kalkale ile ilgili kelimeleri doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte bilişsel çıraklık tekniği kullanılabilir. Kalkale ile ilgili telaffuz çalışmalarında öğrencilerin öğretmeni ve arkadaşlarını dikkatle dinlemeleri, grup çalışmalarına etkin katılımları sağlanır **(SDB2.1)**. Öğrencilerden çalışma yaprağında kalkale kuralı bulunan kelimeleri belirlemeleri istenir. Bu süreçte öğrencilerin görev ve sorumluluklarını yerine getirmeleri teşvik edilir **(D12.3)**. Öğrencilerin kalkale ile ilgili bilgi ve becerilerini ölçmek için yüzünden okuma uygulamaları, öz değerlendirme formu veya kontrol listesi kullanılabilir.

KK.10.2.3

"Ra" harfinin kelime içindeki yeri ve aldığı harekeye göre okunuşu ile ilgili kurallar açıklanır. "Ra" harfinin okunuşuyla ilgili hükümler tasnif edilir **(KB2.5)**. Kur'an-ı Kerim'deki ayetler üzerinden örnekler verilebilir. Öğretmen tarafından örneklerin seslendirmesi yapılır. Öğrencilerin "ra" harfinin okunuşunun telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Öğrencilerin öğrenme ve keşfetme arzusu ile özgürce sorular sorarak "ra" harfinin okunuşu ile ilgili çalışma yapmaları sağlanır **(E3.8)**. "Ra" harfinin usulüne uygun şekilde telaffuz edilmesinde geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan yararlanılır **(OB2)**. Öğrencilerden "ra" harfinin okunuşunun telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu süreçte anlam çözümleme tablosu veya sınıflandırma tablosu kullanılabilir. Öğrencilere "ra" harfinin okunuşu ile ilgili örnek kelimeler içeren okuma tabloları verilir. Verilen tablolar üzerinden öğrencilerin "ra" harfini okunuş özelliklerine göre tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte bilişsel çıraklık tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin sorumluluk alarak birbirlerine destek sunmaları, çalışmalarında sebat etmeleri teşvik edilir **(D12.3)**. Öğrencilerin bilgi ve becerilerinin ölçülmesine yönelik "ra" harfinin okunuşu ile ilgili çalışma yaprağı, öz değerlendirme formu veya kontrol listesi kullanılabilir.

KK.10.2.4

Lafzatullah kavramı ve lafzatullahın okunuşu ile ilgili kurallar öğrencilere açıklanır. Lafzatullah konusu işlenirken geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan yararlanılır **(OB2)**. Lafzatullahın okunuşu geçerli ve güvenilir dijital materyallerden dinletilerek/izletilerek öğrencilerin lafzatullahtaki lâm harfinin telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Lafzatullahın telaffuz edilmesi amacıyla öğretmen rehberliğinde uygulamalar yapılır. Öğrencilerin tecvit konularını öğrenme ve uygulama konusunda disiplinli ve planlı olması sağlanır **(D3.2)**. Yapılan telaffuz çalışmaları ve uygulamalarından hareketle öğrencilerden lafzatullahın telaffuz özelliklerini belirlemeleri ve özelliklerini etiketlemeleri istenir **(KB2.5)**. Bu süreçte çalışma yaprağı kullanılabilir. Öğrencilere lafzatullah konusuna ait örnek kelimeler içeren okuma tabloları verilir. Verilen okuma tabloları üzerinden öğrencilerin telaffuz özelliklerine göre lafzatullah ile ilgili kelimeleri tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte bireysel okuma veya koro çalışmalarına yer verilir. Lafzatullah ile ilgili telaffuz çalışmaları sırasında öğrencilerin grup çalışmalarına katılarak grupla etkileşim sağlamaları beklenir **(SDB2.1)**. Öğrencilerin lafzatullahın telaffuz edilmesi ile ilgili bilgi ve becerilerinin ölçülmesinde çalışma yaprağı, öz değerlendirme formu veya kontrol listesi kullanılabilir.

KK.10.2.5

Kur'an-ı Kerim okumada zamirin okunuşuna ilişkin bazı kurallar üzerinde durulur. Zamirin uzatılmadan ve uzatılarak okunduğu durumlar Kur'an-ı Kerim'den örnekler verilerek açıklanır. Zamirle ilgili örnekler öğretmen tarafından seslendirilerek öğrencilerin zamirin telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Bu süreçte geçerli ve güvenilir dijital kaynaklarda yer alan elifba uygulamalarından yararlanılır **(OB2)**. Zamirin telaffuz edilmesi amacıyla öğretmen rehberliğinde uygulamalar yapılır. Yapılan telaffuz çalışmaları ve uygulamalarından hareketle öğrencilerden zamir ile ilgili telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Öğrencilere zamire ait örnek kelimeler içeren okuma tabloları verilir. Verilen okuma tabloları üzerinden öğrencilerin zamir ile ilgili okunuş özelliklerini tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte koro çalışmalarına ve bireysel okuma çalışmalarına yer verilir. Bilgi ve becerilerin ölçülmesine yönelik zamirin telaffuz edilmesi ile ilgili uygulamalar yaptırılabilir. Her bir öğrencinin tecvit konularını olumlu karşılayıp bunları öğrenmeye istekli olması ve karşılaştığı durumlarla ilgili esnek bir tutum benimsemesi beklenir **(SDB3.1)**. Öğrencilerin kendine güven duygusu ve çalışma alışkanlıklarından hareketle karşılaşılabilecekleri zorluklarla başa çıkabilmeleri için motivasyonları sağlanarak onlardan zamir ile ilgili kuralları uygulamaları istenir **(E1.3)**. Öğrencilerin zamirin okunuşu ile ilgili bilgi ve becerilerinin ölçülmesinde çalışma yaprağı, öz değerlendirme formu veya kontrol listesi kullanılabilir.

KK.10.2.6

Öğrencilere sekte kavramı örnekleriyle anlatılır. Sekte yapılırken dikkat edilmesi gereken hususlar açıklanır. Sekte örneğinin yer aldığı ayetler öğrencilere geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan izletilir/dinletilir **(OB1)**. Öğretmen rehberliğinde sekte ile ilgili uygulama örnekleri üzerinden öğrencilerin sektenin telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Bu süreçte öğrencilerin dijital ortamdaki kaynakları tanıyarak geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan yararlanmaları sağlanır **(OB2)**. Öğrencilerden sektenin telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu aşamada Frayer diyagramı kullanılabilir. Sekteyi kuralına uygun telaffuz etme çalışmaları yaptırılarak öğrenciler desteklenebilir. Yapılan uygulamalarla ilgili öğrencilere geri bildirim verilir. Öğrencilerin sekteyi telaffuz özelliklerine göre tekrarlamaları ve telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte bilişsel çıraklık tekniğinden yararlanılabilir. Koro çalışmaları ile sektenin telaffuzu talim edilebilir. Grup çalışması yapılırken doğru ve zamanında çalışmanın önemi vurgulanır **(E2.2)**. Öğrencilerin başarıya ulaşabilmek için hedef belirleyip bu hedefle ilgili motivasyon sağlayarak öz düzenleme yapmaları sağlanır **(SDB1.2)**. Bilgi ve becerilerin ölçülmesinde dereceleme ölçeği veya kontrol listesi kullanılabilir.

KK.10.2.7

Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeler tanıtılır. Konu bağlamında "imale", "işmam", "teshil", "Ha-i sekte" gibi okunuşu özel olan kelimelerde bulunan tecvit kurallarına değinilir. Bakara suresinin 245, Araf suresinin 69, Hud suresinin 41, Yusuf suresinin 11, Fussilet suresinin 44 ve Furkan suresinin 69. ayetlerinde yer alan okunuşu özel kelimelerle Kur'an-ı Kerim'de "Ha-i sekte" ile okunan kelimelere dikkat çekilir. Ayetlerin telaffuzu öğretmen rehberliğinde veya geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan yararlanılarak usulüne uygun şekilde tilavet edilir (**OB2**). Böylece öğrencilerin bu kelimelerin telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Öğrencilerden Bakara suresinin 245 ve Araf suresinin 69. ayetinde geçen ilgili kelimelerdeki sad harfinin sin harfi gibi okunuşundaki telaffuz özelliklerini; Hud suresinin 41. ayetteki "imale", Yusuf suresinin 11. ayetindeki "işmam", Fussilet suresinin 44. ayetindeki "teshil", Furkan suresinin 69. ayetindeki "uzatılarak okunan zamir" gibi özel okunuş özelliklerini; bu özel olan kelimelerin altında yer alan "imale", "işmam", "teshil", "med", "kasr" gibi küçük uyarı yazılarını ve "Ha-i sekte" olan kelimeleri analiz ederek bu kelimelerin telaffuz özelliklerini belirlemeleri beklenir (**E3.2, KB2.4**). Bu aşamada anlam çözümleme tablosu kullanılabilir. Öğrencilere Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeleri içeren okuma tabloları verilir. Verilen okuma tabloları üzerinden öğrencilerin okunuşu özel olan kelimeleri belirlenen özelliklerine göre tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Öğrenciler öğretmen rehberliğinde "dudak talimi" gerektiren işmam gibi örnekleri bireysel veya koro hâlinde tekrarlar. Özellikle teshil ve imale yapılırken telaffuzu zor okuyuşlar sırasında öğrencilerin sabır göstererek çalışmaları, azim ve kararlılık ile doğru sesi bulana kadar sebat etmeleri teşvik edilir (**D12.3, E1.3, SDB1.2**). Öğrencilerden ilahi kelamı aslına uygun okumanın getirdiği sorumluluk bilinciyle hareket etmesi beklenir (**D16.3**). Öğrencilerin okunuşu özel olan kelimelerin telaffuzu ile ilgili bilgi ve becerilerinin ölçülmesinde öz değerlendirme formu veya kontrol listesi kullanılabilir.

KK.10.2.8

Kur'an-ı Kerim okurken nerede durulacağı ve durduktan sonra okumaya tekrar nasıl başlanacağı ile ilgili kuralların olduğu vurgulanır. Bu kurallar çerçevesinde vakıf, iptida ve vasıl kavramları açıklanır. Bu kurallar, öğretmen rehberliğinde veya geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan yararlanılarak usulüne uygun şekilde uygulanır (**OB2**). Öğrencilerin bu uygulama üzerinden vakıf, iptida ve vasıl kurallarının telaffuz özelliklerini algılamaları sağlanır. Öğrencilerden vakıf, iptida ve vasıl ile ilgili telaffuz özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu aşamada anlam çözümleme tablosu kullanılabilir. Öğrencilere vakıf, iptida ve vasıl ile ilgili örnekler içeren ayetler verilir. Verilen ayetler üzerinden öğrencilerin telaffuz özelliklerine göre vakıf, iptida ve vasıl durumlarına dair örnekleri tekrarlamaları ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri sağlanır. Öğrencilerin bireysel okuma ile kendi öğrenme durumlarını geliştirmeye yönelik aşamalı ve istikrarlı çalışmalar yapmaları beklenir (**D12.3, SDB1.2**). Bu süreçte gösterip yaptırma tekniğinden yararlanılabilir. Uygulamalar bireysel veya koro şeklinde yapılabilir. Öğrencilerin vakıf, iptida ve vasıl kuralları ile ilgili bilgi ve becerilerinin ölçülmesinde dereceleme ölçeği veya kontrol listesi kullanılabilir.

KK.10.2.9

Kur'an-ı Kerim'de bazı özel işaretlerin bulunduğu, bu işaretlerin Kur'an-ı Kerim'in düzenli biçimde okunmasını, takip edilmesini ve ezberlenmesini kolaylaştırdığı ifade edilir. Öğrencilere vakıf (secavent), secde kavramları açıklanır. Bu kavramlarla ilgili Kur'an-ı Kerim'den örnekler verilir. Bu aşamada geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan yararlanılır **(OB2)**. Öğrencilerden okudukları/dinledikleri/izledikleri sayfalardaki secavent, secde, hizip ve cüz işaretlerini bulmaları istenir. Uygulamalar bireysel veya grup çalışmaları şeklinde yapılabilir. Öğrencilerin secavent işaretlerini ayırt etmelerini sağlanır **(OB1, E1.6)**. Bu süreçte kavram haritası veya anlam çözümleme tablosu kullanılabilir. Üçüncü temada yer alan surelerden yüzünden okuma uygulamaları yapılarak öğrencilerin durak işaretleri ile ilgili bilgileri pekiştirilir. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'deki bazı işaretleri (secavent, secde, hizip, cüz) bulmasına yönelik bilgi ve becerilerinin ölçülmesinde yapılandırılmış grid, öz değerlendirme formu veya kontrol listesi kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesinde yer alan yüzünden okuma sayfalarından belirlenen bölümlerdeki öğrendikleri tecvit kurallarını bulup sunmaları istenebilir. Performans görevi; doğruluk, ilişki kurma, amaca uygunluk ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir. Öğrencilerden okudukları sayfalarda yer alan tecvit kurallarını bulmaları ve tahlil etmeleri istenebilir.

Öğrencilerden sakın mim, kalkale, ra harfi, lafzatullah, zamir, sekte, Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeler, vakıf, iptida, vasıl, Kur'an-ı Kerim'deki bazı işaretler (secavent, secde işareti) ile ilgili Frayer diyagramı veya kavram haritası hazırlamaları istenebilir.

Vakıf, iptida ile vasıl kurallarının tilavet ve anlam üzerindeki etkisi araştırma etkinlikleriyle ele alınarak bu kuralların Kur'an-ı Kerim'in icazını ve kastedilen manayı doğru aktarmadaki rolü fark ettirilebilir.

Destekleme Öğrencilerin yalnızca bilgi eksiklerini gidermelerini değil doğru telaffuz, kavramsal ayırt etme, Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeler ile vakıf, iptida, vasıl kurallarını uygulama gibi becerilerde güvenle ilerlemelerini sağlamak için kendi hızlarında çalışabilecekleri etkileşimli alıştırmalar kullanılabilir. Öğrenme sürecinde gelişimlerini izleyebilmeleri amacıyla ilerlemelerini görselleştirebilecekleri portfolyolar hazırlanabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: YÜZÜNDEN OKUMA

Bu temada Al-i İmran, Nisa, Yasin ve Nebe surelerinin yüzünden okunması amaçlanmaktadır. İlgili surelerin tilaveti sırasında Kur'an-ı Kerim'i okumaya giriş bilgilerinin ve tecvit kurallarının uygulanması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 54

ALAN
BECERİLERİ DAB7. Tilavet (DAB7.2. Yüzünden Okuma)

KAVRAMSAL
BECERİLER -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.2. İş Birliği, SDB3.2. Esneklik

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER Fıkıh

BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.10.3.1. Al-i İmran, Nisa, Yasin ve Nebe surelerini yüzünden okuyabilme

- a) Al-i İmran, Nisa, Yasin ve Nebe surelerindeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz eder.
- b) Al-i İmran, Nisa, Yasin ve Nebe surelerindeki tecvit kurallarını açıklar.
- c) Al-i İmran, Nisa, Yasin ve Nebe surelerindeki tecvit kurallarını metin içinde fark eder.
- ç) Al-i İmran, Nisa, Yasin ve Nebe surelerindeki tecvit kurallarını uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Al-i İmran Suresi

Nisa Suresi

Yasin Suresi

Nebe Suresi

Genellemeler

Tecvit kurallarının uygulanması, okuyuşta bir bütünlük oluşturarak akıcılığı ve estetik derinliği artırır.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesinde bulunan sakın mim, kalkale, ra harfi ile ilgili hükümler, lafzatullah, zamir, sekte, Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeler, vakıf, iptida, vasıl ve Kur'an'daki bazı işaretlerin (secavent, secde işareti) örneklerini tespit edip sunmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içerisinde tespit etme, kaydetme, doğruluk, telaffuz etme, açıklama, uygulama ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harfleri tanıdıkları, bu harflerin çıkış yerlerini bildikleri; Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarından sakın mim, kalkale, ra harfi ile ilgili hükümler, lafzatullah, zamir, sekte, Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeler, vakıf, iptida, vasıl ve Kur'an-ı Kerim'deki bazı işaretleri (secavent, secde işareti) öğrendikleri; Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuyabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere tema içeriğindeki surelerden bazı bölümler yüzünden okutulabilir. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma ile ilgili temel yeterlilikleri kontrol listesi aracılığı ile belirlenerek okuma düzeylerini geliştirmeye yönelik bir anlayış oluşturulabilir.

Köprü Kurma

Harfleri mahreçlerine uygun telaffuz etme ve tecvit kurallarını uygulama ile Kur'an-ı Kerim'i yüzünden güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konulabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları **KK. 10.3.1**

Abdest kavramı açıklanarak ibadetlerde abdestli olmanın gereği üzerinde durulur. Bu kapsamda fıkıh disiplininin "Namaz" içeriğindeki namazın şartları konusu ile ilişki kurulur. Kur'an-ı Kerim'i en güzel şekilde okumanın tecvit kurallarını uygulamaya bağlı olduğu vurgulanır. Öğrencilere içerik çerçevesindeki surelerin ilk sayfasının okunuşu geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan izletilir/dinletilir veya sayfa öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek okunur. Öğrencilere içerik çerçevesindeki surelerin ilk sayfası yüzünden okutularak ayetlerdeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz etmeleri istenir. Bu süreçte gösterip yaptırma tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin zihinsel ve bedensel yetileri en iyi düzeyde kullanmaları, Kur'an-ı Kerim'i yüzünden güzel okumaya dair bilgi ve becerilerini geliştirebilmeleri ve belirlenen hedeflere ulaşabilmeleri sağlanır (**E3.2**). Okuma düzeyleri dikkate alınarak öğrencilere Kur'an-ı Kerim'den birkaç ayet okunacak şekilde koro çalışması yaptırılır. Öğrencilere Kur'an-ı Kerim öğretilirken "birçok sayfa okutmak yerine bir sayfayı çokça tekrar ettirme" şeklinde bir yöntem takip edilebilir. Yüzünden okuma çalışması sırasında öğrencilere karşılaşılabilecekleri zorluklarla başa çıkabilmeleri için alternatif çözüm yolları bulmaları, bu durumları aşmak adına çaba göstermeleri ve buldukları çözümleri uygulamalarının önemi vurgulanır (**SDB3.2**). Öğrencilerin disiplinli ve istikrarlı olmaları için çalışma alışkanlıklarını geliştirmeleri, hedeflerine ulaşmak için hazırladıkları planı uygularken zamanı etkili bir şekilde yönetmeleri sağlanır (**D3.1, D3.2**). Öğrencilerden yüzünden okudukları ayetlerdeki tecvit kurallarını açıklamaları istenir. Bu süreçte soru-cevap tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin yüzünden okudukları ayetlerdeki tecvit kurallarını fark etmeleri ve uygulamaları sağlanır. Bu aşamada bireysel çalışma/okuma veya gösterip yaptırma tekniği kullanılabilir. Her öğrenciye sınıf içerisinde yeteri kadar okuma süresi verilmesine dikkat edilir. Yüzünden okuma sırasında öğrencilerin öğrendikleri tecvit kurallarını bireysel veya grup hâlinde uygulamaları ve yardımlaşarak iş birliği yapmaları sağlanır (**SDB2.2**). Öğrencilerin yüzünden okuma düzeylerini tespit edebilmek için takip çizelgeleri düzenlenebilir. Öğrencilerin Al-i İmran, Nisa, Yasin ve Nebe surelerini geçerli ve güvenilir genel ağ kaynaklarından dinleyip takip etmeleri sağlanır (**OB2**). İçerik çerçevesinde yer alan surelerin yüzünden okunmasına yönelik uygulamalar kontrol listesi veya öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesinde bulunan sakın mim, kalkale, ra harfi ile ilgili hükümler, lafzatullah, zamir, sekte, Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeler, vakıf, iptida, vasıl ve Kur'an-ı Kerim'deki bazı işaretlerin (secavent, secde işareti) örneklerini tespit edip sunmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; tespit etme, kaydetme, doğruluk, düzen ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriği kapsamına ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir.

Destekleme Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrencilere okumayı kolaylaştırıcı bir yöntem olarak varsa daha önceden ezberledikleri bir sureyi yüzünden okuma çalışması yaptırılabilir.

Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrenciler, güvenilir ve geçerli dijital kaynaklardan yararlanarak Al-i İmran, Nisa, Yasin ve Nebe surelerinin usulüne uygun yüzünden okunması sayfalarını dinlemeye ve takip etmeye yönlendirilebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: EZBERE OKUMA

Bu temada Duha ila Hümeze surelerinin anlamı ile ilgili olarak Kur'an-ı Kerim meallerine başvurulması ve bu surelerin tilavet edilmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 50

**ALAN
BECERİLERİ**

DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma),
DAB7. Tilavet

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.1. Muhakeme

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.2. İş Birliği

Değerler

D9. Merhamet, D12. Sabır, D14. Saygı, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB6. Vatandaş Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Temel Dinî Bilgiler

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER**

-

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.10.4.1. Duha ile Hümeze surelerini anlamada Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme

- a) Duha ile Hümeze surelerinin meallerini bulur.
- b) Duha ile Hümeze surelerinin konularını belirler.
- c) Duha ile Hümeze surelerini içeriklerine göre sınıflandırır.
- ç) Duha ile Hümeze surelerinin mealleri doğrultusunda çıkarımlar yapar.
- d) Duha ile Hümeze sureleri ile ilgili yaptığı çıkarımlara konu/durumlarda yer verir.

KK.10.4.2. Duha ile Hümeze surelerini tilavet edebilme

- a) Duha ile Hümeze surelerini doğru bir şekilde telaffuz eder.
- b) Duha ile Hümeze surelerini usulüne uygun yüzünden okur.
- c) Duha ile Hümeze surelerini usulüne uygun ezbere okur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Duha ile Hümeze Sureleri ve Anlamları

Anahtar Kavramlar ahsenitakvim, beyyine, mizan

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çoklu seçim soruları, açık uçlu sorular, çalışma yaprağı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Duha ile Hümeze surelerinden derlediği kelime-lerden/ayetlerden oluşan ve tecvit kurallarını açıkladığı bir sunum hazırlamaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; içinde araştırma süreci, doğruluk, tecvit kurallarını açıklama, fark etme, okuma usullerini uygulama ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Duha ile Hümeze surelerini temel düzeyde yüzünden okuyabildikleri kabul edilmektedir.

Öğrencilerin mealler aracılığıyla okudukları surelerin metni ile anlamı arasında ilişki kura-bildikleri ve ana temasını belirleyebildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere okuyabildikleri ve anlamını bildikleri sureler sorularak Duha ile Hümeze sure-lerine ilişkin ön bilgileri yoklanabilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin daha önce öğrendiği surelerle ilgili bilgileri ile Duha ile Hümeze surelerinde verilen mesajlar arasında bağ kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KK.10.4.1

Öğrencilerden Duha, İnşirah, Tin, Alak, Kadir, Beyyine, Zilzal, Adiyat, Karia, Tekasür, Asr ve Hümeze surelerinin anlamlarını incelemeleri istenir. Öğrenciler ilgili surelerin mealleri-ni güvenilir kaynaklardan bulur. Öğrencilerin surelerin manasını öğrenerek surede geçen konuları belirlemesi sağlanır. Bu kapsamda temel dinî bilgiler disiplininin "İslam Ahlakına Göre Tutum ve Davranışlar" içeriği ile ilişki kurulur. Öğrenciler surelerde geçen konulara ilişkin bilgileri dikkatle değerlendirerek kavram ve düşünceler arasında anlamlı bağlan-tılar kurar (**E3.1, OB1**). İlgili surelerin anlamları ele alınırken ahsenitakvim, beyyine, mizan kavramları açıklanır. Duha ve İnşirah surelerindeki "Her zorlukla birlikte mutlaka bir kolay-lık vardır." ilkesinden hareketle problemlerin geçiciliği, Allah'ın (cc) rahmetinin sürekliliği hatırlatılır (**D12.1**).

Tin, Beyyine ve Asr surelerinde insanın değerini iman ile salih amellerle koruyabileceği vurgulanarak öğrencilerin davranışlarından sorumlu olduğunu kavraması sağlanır **(D16.3)**. Alak suresinde insanın kendini yeterli görerek değil Rabb'ine kullukla kurtuluşa erişebileceği vurgulanır, öz eleştiri yapmanın önemini fark etmesi beklenir **(D9.1)**. Zilzal suresinde en küçük davranışın bile kayda geçtiği ve karşılıksız kalmayacağı belirtilerek sahip olunan bilgi, zaman ve emeğin iyiliğe dönüştürülmesi teşvik edilir **(D20.4)**. Hümeze suresinde başkalarının onurunu zedeleyecek söz ve davranışlardan kaçınılması gerektiği vurgulanır **(D14.1, OB6)**. Tekasür suresinde insanın çoklukla oyalanmak yerine kendisine verilen nimetleri takdir etmesi gerektiğine dikkat çekilir **(D15.2)**. Öğrenciler ilgili sureleri içeriklerine göre sınıflandırır. Öğrencilerden inceledikleri meallerden hareketle çıkarımlarda bulunmaları istenir. Öğrencilerin ilgili surelerin mesajlarını karşılaştıkları olay ve durumlarla ilişkilendirmeleri teşvik edilir, yaptıkları çıkarımlara kendi hayatlarında yer vermeleri beklenir **(SDB1.3)**. Bu süreçte iş birlikli öğrenme tekniği kullanılabilir. Öğrenciler çalışmaları sırasında yardımlaşma ve takım çalışmasının önemini fark eder **(SDB2.2)**. Bu kapsamda Duha suresinde Allah'ın (cc) koruyucu özellikleri ile kulun umutlu olması arasındaki ilişkiyi gösteren diyagram hazırlanabilir. İnşirah suresinde zorluklardan sonra gelen kolaylıklarla ilgili deneyimlerini betimleyen yansıtıcı yazı kaleme alınabilir. Tin suresinde insana bahşedilen özellikler, bu özellikleri ile kazandığı değer ve bu değeri koruyan veya zarar veren unsurları gösteren bir şema oluşturulabilir. Alak suresinden çıkarılabilecek mesajlar ile ilgili bilgi kartları tasarlanabilir ve Kadir suresinde esenlik, güven, huzur ve zaman kavramlarını öne çıkaran bir zihin haritası hazırlanabilir. Beyyine suresinde hak yolunda olan kişilerin özelliklerini gösteren bir poster ile Zilzal suresinde hiçbir şeyin karşılıksız kalmayacağı mesajı üzerinden iyilik ve hataların yazıldığı kavram haritası kurgulanabilir. Adiyat suresinde niyet, davranış ve hedef arasındaki ilişkiyi tasvir eden bir poster hazırlanabilir. Karia suresinde ise kıyamet gününde terazide ağır veya hafif gelen davranış örneklerinin yer aldığı duvar yazısı oluşturulabilir. Tekasür suresinde örnek davranışlar ile bunların kazandırdıklarının ve kaybettiklerinin artı ve eksi ile ifade edildiği bir karşılaştırma tablosu hazırlanabilir. Asr suresinde zamanı doğru-yanlış kullanım örnekleri ile buna yönelik uyarıların yer aldığı bir afiş çalışması yapılabilir. Hümeze suresinde kırıncı söz ve davranışlar ile bunlara alternatif olacak davranışları örnekleyen bir broşür hazırlanabilir. Ölçme ve değerlendirme sürecinde çoklu seçim soruları, açık uçlu sorular veya çalışma yaprağı kullanılabilir.

KK.10.4.2

Kur'an-ı Kerim'den bazı sureler ezberlemenin dinimizde özel bir yere sahip olduğu vurgulanarak insanın hafızasında birtakım surelerin bulunmasının önemi hadisîşeriflerle desteklenerek ortaya konur. Duha, İnşirah, Tin, Alak, Kadir, Beyyine, Zilzal, Adiyat, Karia, Tekasür, Asr ve Hümeze sureleri öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek okunur. Öğrencilerin okunan sureleri etkin bir şekilde dinlemeleri istenir **(D14.1)**. Ardından bu sureler öğrencilere geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan da dinletilerek/izletilerek surelerde yer alan harf, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerini algılamaları ve belirlemeleri sağlanır **(OB2)**. Bu süreçte öğrencilerden söz konusu surelerin okunuşunu harf, hareke ve işaretlerin seslendirme özelliklerine uygun biçimde tekrar etmeleri ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri istenir. Öğrencilerden Duha ile Hümeze surelerindeki tecvit kurallarını açıklamaları istenerek bu kuralları metin içinde fark etmeleri sağlanır. Söz konusu sureler, öğrencilerin okuma düzeyleri dikkate alınarak tecvit kurallarına uygun şekilde bireysel veya koro çalışması yoluyla yüzünden okutulur. Öğrencilerden bu sureleri doğru bir şekilde telaffuz etmeleri istenir. Öğrencilerin söz konusu sureleri doğru ve akıcı bir şekilde okuyabilecek düzeye gelmeleri hedeflenir. Bu süreçte arz ve kıraat metodu kullanılabilir. Öğrencilerin Duha ile Hümeze surelerini dinlemeleri sağlanır. Bu aşamada geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan yararlanılır **(OB2)**.

Öğrencilerden bu sureleri tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta usulüne uygun tekrar etmeleri istenir. Öğrencilerin çalışmalarını aynı kararlılık, biçim ve düzende sürdürme yönündeki tutumları desteklenerek bu sureleri ezberden okumaları beklenir **(E1.3)**. Öğrencilerden Duha ile Hümeze surelerini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta veya toplum önünde ezbere okumaları istenir. Bu süreçte bilişsel cıraklık tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin tilavet becerisinin ölçülmesine yönelik uygulamalar kontrol listesi veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Duha ile Hümeze surelerinden derlediği kelimelerden/ayetlerden oluşan ve tecvit kurallarını açıkladığı bir sunum hazırlamaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; içinde araştırma süreci, doğruluk, telaffuz etme ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin Duha ile Hümeze surelerinin meallerinden hareketle günlük hayatta umut, paylaşma, şükür gibi bir davranışları gözlemlemesi, gözlemlerini yazıya aktarması ve bu yazıyı sınıfta sunması istenebilir.

Öğrencilerin Duha ile Hümeze surelerinden seçtikleri bir ilke, konu veya değeri gözlemleyerek bunu dijital günlük formatında kayıt altına almaları istenebilir.

Öğrencilerin belirledikleri bir sureyi çalışarak usulüne uygun şekilde çeşitli dinî merasimlerde topluluk önünde okumaları teşvik edilebilir.

Destekleme Öğrencilerin Duha ile Hümeze surelerinden birini okuyarak anlamını seslendirmesi; surede verilen mesajlardan biriyle ilgili örnek bir davranış belirlemesi istenebilir.

Öğrencilerden Duha ile Hümeze surelerinden seçtiği bir surenin mesajları bağlamında bir gününü nasıl değerlendirdiğini kısa notlar hâlinde yazması istenebilir.

Öğrencilerin Duha ile Hümeze surelerinden birini okuyarak bu surenin mesajını tek bir cümleyle ifade ederek paylaşması istenebilir.

Öğrencilerin Duha ile Hümeze sureleri telaffuz edilirken zorlanılan ayetleri, renklendirilmiş harf, kelime veya kurallar ile ilgili işaretlerin kullanıldığı bir materyal aracılığıyla okuması sağlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

11. SINIF

1. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ TANIMA

Bu temada Kur'an-ı Kerim'in rehberliği ile ilgili konuların müşahade edilmesi, Hz. Peygamber Dönemi'nde Kur'an-ı Kerim öğretimi ile ilgili bilgilerin özetlenmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

**ALAN
BECERİLERİ** DAB4. Tefekkür (DAB4.1. Müşahade Etme)

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.3. Özetleme

EĞİLİMLER E2.1. Empati, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D5. Duyarlılık, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Hadis, Siyer

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.11.1.1. Kur'an-ı Kerim'in rehberliği ile ilgili konuları müşahade edebilme

- a) Kur'an-ı Kerim'in rehberliği ile ilgili konuları belirler.
- b) Kur'an-ı Kerim'in rehberliği ile ilgili konular hakkında soru sorar.
- c) Kur'an-ı Kerim'in rehberliği ile ilgili konuları inceler.
- ç) Kur'an-ı Kerim'in rehberliği ile ilgili konular hakkında çıkarım yapar.

KK.11.1.2. Hz. Peygamber Dönemi'nde Kur'an-ı Kerim öğretimi ile ilgili bilgileri özetleyebilme

- a) Hz. Peygamber Dönemi'nde Kur'an-ı Kerim öğretimi ile ilgili çözümleme yapar.
- b) Hz. Peygamber Dönemi'nde Kur'an-ı Kerim öğretimi ile ilgili sınıflandırma yapar.
- c) Hz. Peygamber Dönemi'nde Kur'an-ı Kerim öğretimi ile ilgili bilgileri kendi cümleleri ile aktarır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kur'an-ı Kerim'in Rehberliği

Hz. Peygamber Dönemi'nde Kur'an-ı Kerim Öğretimi

Anahtar Kavramlar

Darülerkâm, hidayet, Suffe, zikir

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu, tanılayıcı dallanmış ağaç, yapılandırılmış grid, Frayer diyagramı, anlam çözümleme tablosu, yansıtıcı yazı, eşleştirme, boşluk doldurma soruları, kısa cevaplı, açık uçlu sorular ve performans görevi aracılığıyla değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'in rehberliği ve hidayet kavramı ile ilgili sunum hazırlamaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; içinde araştırma süreci, belirleme, çıkarım yapma, doğruluk, ilişki kurma ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'in Müslümanlara hayatlarında rehberlik etmek için gönderildiğini, Kur'an-ı Kerim'in öğretim tarihinin Hz. Peygamber Dönemi'nde başladığını ve sahabe-nin Kur'an-ı Kerim'i Hz. Peygamber'den öğrendiğini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'in Müslümanlara hangi konularda rehberlik ettiği sorularak onların konu ile ilgili düşüncelerini paylaşmalarına fırsat tanınabilir. Öğrencilere Kur'an-ı Kerim öğretiminin ilk nasıl başladığına ve sonraki nesillere nasıl aktarıldığına yönelik sorular sorulabilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin bir ürünün kılavuzsuz kullanımının doğurabileceği sonuçlara ilişkin ön bilgileri ile pusulanın yön bulma işlevi üzerinden Kur'an-ı Kerim'in insanın doğruyu ve yanlış ayırt etme ve hayata rehberlik etme özelliği arasında köprü kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KK.11.1.1

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş amaçlarının neler olduğu sorulur. Kur'an-ı Kerim'in hayatımızdaki yeri ve önemi vurgulanır. Her öğrencinin konu hakkındaki düşüncelerini açık fikirlikle beyan etmesine imkân tanınır (**SDB2.1, SDB3.3**). Alınan cevaplardan hareketle Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş amaçları açıklanır. Bu kapsamda din kültürü ve ahlak bilgisi disiplininin "Kur'an-ı Kerim'in Rehberliği" içeriği ile ilişki kurulur. Bu aşamada çember tekniği kullanılabilir. Kur'an-ı Kerim'in insanı doğruya yöneltme işlevi üzerinde durularak hidayet kavramı açıklanır. Zikir kavramı açıklanarak Kur'an-ı Kerim'in insanın hem bireysel hayatını hem de toplumsal ilişkilerini düzenlemeye yönelik öğütler içerdiğine vurgu yapılır. Öğrenciler, öğretmen öncülüğünde Kur'an-ı Kerim'in rehberliği ile ilgili konuları belirler. Öğrencilerin öğrenme ve keşfetme arzusuyla Kur'an-ı Kerim'in rehberliğine yönelik belirledikleri konularla ilgili sorular sormalarına imkân verilir (**E3.8**). Öğrencilerin sorular çerçevesinde merak ettikleri konuları incelemeleri sağlanır. Kur'an-ı Kerim'in sadece belirli ibadetlerde okunan bir kitap olmadığı, hayata şekil veren ve onu yönlendiren bir rehber olduğu vurgulanır. Öğrencilerin duygu, düşünce ve davranışlarını Kur'an-ı Kerim'in inanç, ibadet ve ahlak ilkeleri doğrultusunda değerlendirmeleri beklenir (**SDB1.3**). Öğrencilerden yapılan incelemelerin sonuçları hakkında çıkarımda bulunmaları istenir. Bu süreçte akvaryum tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin yaptıkları çıkarımları kendi cümleleri ile aktarmaları sağlanır (**OB1**). Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'in emir ve yasaklarının insana, topluma ve hayata değer veren ve sürdürülebilirliği önceleyen bir rehberlik yönü olduğu vurgulanarak bu emir ve yasaklara karşı duyarlı olmanın önemi üzerinde durulur (**D5.1**). Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında boşluk doldurma, eşleştirme soruları, açık uçlu veya kısa cevaplı sorular kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'in rehberliği ve hidayet kavramı ile ilgili sunum hazırlamaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; içinde araştırma süreci, belirleme, çıkarım yapma, doğruluk, ilişki kurma ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

KK.11.1.2

Kur'an-ı Kerim öğretim tarihinin Kur'an'ın nazil oluşuyla başladığı ve Hz. Peygamber'in rehberliğinde yürütüldüğü açıklanır. Hz. Peygamber'in bir muallim olarak gönderildiği vurgulanarak sahabeyi eğittiği belirtilir. Öğrencilere Hz. Peygamber'in Kur'an-ı Kerim öğretim yöntemini tespit etmeye yönelik sorular sorulur. Öğrencilerden alınan cevaplar doğrultusunda Hz. Peygamber'in Kur'an-ı Kerim öğretiminde uyguladığı yöntemlere ilişkin bilgiler ortaya konur. Kur'an-ı Kerim'in yaklaşık yirmi üç yıllık bir süreçte parça parça nazil olduğu ve bu durumun öğretimde tedricilik ilkesinin esas alınmasına imkân sağladığı üzerinde durulur. Hz. Peygamber'in nazil olan ayetleri sahabeye tebliğ, talim ve tebyin yoluyla öğrettiğine vurgu yapılır. Bu kapsamda hadis disiplininin "Hz. Muhammed'in (sav) Peygamberlik Görevleri" ve siyer disiplininin "Mescid-i Nebevi'nin İnşası" içerikleri ile ilişki kurulur. Kur'an-ı Kerim öğretiminin temel merkezlerinin Mekke Dönemi'nde Darüerkâm, Medine Dönemi'nde ise Mescid-i Nebevi olduğu belirtilir. Suffe ve Darüerkâm kavramları açıklanır. Suffe ve Darüerkâm'ın Hz. Peygamber Dönemi'nde Kur'an-ı Kerim öğretimindeki yeri ve önemine değinilir. Kur'an-ı Kerim öğretiminin öğrenilen ilahi mesajlara dair bireyde sorumluluk bilinci oluşturduğu vurgulanır. Öğrencilerin sahabenin öğrendiği ayetleri hayatlarına uygulama konusundaki hassasiyetlerini fark etmeleri sağlanır (**D16.3**). Kur'an-ı Kerim eğitim merkezlerinin darulkurra, medrese, cami, haseki eğitim merkezleri gibi tarihteki örneklerine değinilir. Bu bilgilerden hareketle öğrencilerden Hz. Peygamber Dönemi'nde Kur'an-ı Kerim öğretimi ile ilgili çözümleme yapmaları istenir. Öğrencilerden elde edilen bilgileri sınıflandırmaları istenir. Bu süreçte öğrencilerden Allah Resulü'nün Kur'an-ı Kerim öğretiminde uyguladığı temel ilke ve yöntemler ile ilgili bireysel veya grup olarak kavram haritası oluşturmaları ve sınıf ortamında paylaşımları istenebilir. Paylaşılan veriler değerlendirilerek ortak bir kavram haritası oluşturulabilir.

Öğrencilerin Hz. Peygamber Dönemi'nde Kur'an-ı Kerim öğretimi ile ilgili bilgileri kendi cümleleri ile ifade etmeleri beklenir. Bu amaçla öğrencilerden sunum, afiş veya duvar gazetesi hazırlamaları istenebilir. Hz. Peygamber Dönemi'nde Kur'an-ı Kerim öğretiminin bireyin duygu, düşünce ve davranışlarını dönüştürmeye yönelik bir süreç olduğu vurgulanır. Bu kapsamda öğrencilerin vahye muhatap olan sahabedeki duygu, düşünce ve davranış değişimlerini fark etmeleri ve ayetlerin bireysel farkındalık oluşturmaya katkısını değerlendirmeleri sağlanır **(SDB1.1)**. Öğrencilerden sahabenin duygu ve düşüncelerini içselleştirerek ifade etmeleri istenir **(E2.1)**. Bu aşamada konuşma halkası tekniği kullanılabilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında tanılayıcı dallanmış ağaç, eşleştirme soruları, yansıtıcı yazı, açık uçlu veya kısa cevaplı sorular kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş amaçlarına yönelik güvenilir ve geçerli tefsir kaynaklarından araştırma yapma görevi verilebilir. Öğrencilerden elde ettikleri bilgileri sınıfta paylaşımları istenebilir.

Öğrencilere Hz. Peygamber Dönemi'nde eğitim-öğretim faaliyetlerinin merkezlerinden biri olan Suffe hakkında geçerli ve güvenilir ansiklopedi, siyer ve hadis kaynaklarını kullanarak araştırma yapma görevi verilebilir.

Öğrencilerin Suffe'deki öğrenme anlayışını temsil eden ilkeleri seçerek bu ilkelerin günümüz Kur'an-ı Kerim öğretiminde nasıl yol gösterebileceği ile ilgili bir makale yazıp sunmaları istenebilir.

Öğrencilerin Suffe'deki öğrenme modelini inceleyip bu modelin güçlü ve günümüz Kur'an-ı Kerim öğretimine katkı sağlayacak yönlerini dijital zihin haritası veya tablo ile sunmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'in Müslümanlara günlük hayatta hangi konularda rehberlik ettiği ile ilgili bir tablo hazırlamaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: TECVİT

Bu temada öğrencilerin daha önce öğrendikleri med çeşitleri (tabii, muttasıl, munfasıl, arız, lazım, lin), tenvin ve sakin nunun hâlleri, idgamlar, sakin mim ile ilgili tecvit kurallarını bulmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 36

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceri

EĞİLİMLER E2.3. Girişkenlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)

Değerler

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** DAB6. Tatbik Etme, KB2.7. Karşılaştırma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.11.2.1. Med çeşitleri (tabii, muttasıl, munfasıl, arız, lazım, lin), tenvin ve sakin nunun hâlleri, idgamlar, sakin mim ile ilgili tecvit kurallarını bulabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Tecvit Uygulamaları

- İlkeler**
- Bu temada öğrencilerin daha önce öğrendikleri tecvit kurallarını (med çeşitleri, tenvin ve sakin nunun hâlleri, idgamlar, sakin mim) Kur'an-ı Kerim metni üzerinde fark ederek uygulamaları, doğru ve güzel okuma becerilerini geliştirmeleri esas alınır.
 - Öğrencilerin okuma sırasında tecvit kurallarını tespit etmeleri, uygulamaları ve kendi okumalarını gözden geçirerek hatalarını düzeltmeleri teşvik edilir.
 - Bu temada tecvit kurallarının ayrıntılı teorik açıklamalarına girilmez, öğrencilerin kural-ları Kur'an-ı Kerim metni üzerinde uygulayarak pekiştirmelerine odaklanılır.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, öz değerlendirme formu ve performans görevi kullanıla-rak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Mülk suresinin 1-30. ayetlerindeki med çeşitle-ri (tabii, muttasıl, munfasıl, arız, lazım, lin), tenvin ve sakin nunun hâlleri, idgamlar, sakin mim ile ilgili tecvit kurallarını tespit edip sunmaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; içinde doğruluk, ilişki kurma, amaca uygunluk, telaffuz etme ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin daha önce öğrendikleri med çeşitleri (tabii, muttasıl, munfasıl, arız, lazım, lin), tenvin ve sakin nunun hâlleri, idgamlar, sakin mim ile ilgili tecvit kurallarını bildikleri ve yüzünden okuma becerisini kazandıkları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'den bir sayfa okunabilir. Öğrencilerden okunan sayfada yer alan ilgili tecvit kurallarını bulmaları istenerek ön bilgileri belirlenebilir. Kontrol listesi ara-cılığıyla bu bilgiler değerlendirilebilir.

Köprü Kurma Kur'an-ı Kerim'in güzel bir şekilde okunduğu eğitsel bir video izletilebilir. Öğrencilere içerik çerçevesinde yer alan med çeşitleri (tabii, muttasıl, munfasıl, arız, lazım, lin), tenvin ve sa-kin nunun hâlleri, idgamlar, sakin mim konuları örnekler üzerinden fark ettirilerek önceki bilgileri ile köprü kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KK.11.2.1

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i doğru ve güzel okuma becerilerini geliştirmek amacıyla tecvit kurallarının bütüncül biçimde uygulanıp tekrar edilmesine dayalı çalışmaların önemi vurgulanır. Öğrencilerin daha önce öğrendikleri med çeşitleri (tabii, muttasıl, munfasıl, arız, lazım, lin), tenvin ve sakin nunun hâlleri, idgamlar ve sakin mim ile ilgili tecvit kurallarını fark etmeleri sağlanır. Bu kuralların yerinde ve doğru biçimde uygulanması amacıyla Kur'an-ı Kerim'den örnekler verilir. Öğrencilerden bu örnekleri mahreçlerine uygun olarak icra etmeleri istenir (**DAB6**). Öğrencilerden okudukları bölümlerde yer alan tecvit kurallarını bulmaları istenir. Bu süreçte çalışma yaprağı kullanılabilir. Öğrencilerin buldukları tecvit kurallarına ilişkin kısa notlar almaları ve bu kuralları tecvit ilmi ile ilgili kaynaklardan yararlanarak tekrar etmeleri sağlanır (**OB1**). Tecvit kurallarını uygulama sürecinde öğrencilerin kendi öğrenme hedeflerini belirlemeleri ve öz değerlendirme yapmaları beklenir (**SDB1.2**). Okuma uygulamaları sırasında öğrencilerin birbirlerinin öğrenme haklarına saygı göstermeleri ve öğrenme ortamının güvenli biçimde sürdürülmesi sağlanır (**E2.3**). Öğrencilere öğrendikleri tecvit kurallarını uygulamalar aracılığıyla geliştirmeleri için geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan örnek metinler dinletilir/izletilir (**OB2**). Öğrenciler, bu örneklerle kendi tecvit uygulamalarını karşılaştırarak benzerlik ve farklılıkları tespit eder (**KB2.7**). Öğrencilerin usulüne uygun okuma becerileri güçlendirilir. Bu aşamada bilişsel çıraklık tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin bilgi ve becerilerinin ölçülmesinde öz değerlendirme formu veya kontrol listesi kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Mülk suresinin 1-30. ayetlerindeki med çeşitleri (tabii, muttasıl, munfasıl, arız, lazım, lin), tenvin ve sakin nunun hâlleri, idgamlar, sakin mim ile ilgili tecvit kurallarını tespit edip sunmaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; doğruluk, ilişki kurma, amaca uygunluk, telaffuz etme ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'den bölümler verilerek tecvit uygulama çalışmaları yaptırılabilir. Öğrencilerden okudukları sayfalarda tema içeriğinde yer alan tecvitleri belirlemeleri ve tahlil etmeleri istenebilir.

Öğrencilerin zor tecvitlerin bulunduğu örnek ayetleri/metinleri öğretmen veya fem-i muhsin rehberliğinde model okuyuşu dinledikten sonra tilavet etmeleri istenebilir.

Destekleme

Öğrencilerin kendi öğrenme hızlarında ilerleyebilmeleri için uygun çalışma yaprakları hazırlanabilir. Öğrencilerden tema içeriğinde yer alan tecvit kurallarını özetleyen bir tablo oluşturmaları istenebilir.

Öğrencilerden öğretmen rehberliğinde uygulamalı tecvit çalışmalarında hata yapılan yerlerde anında durup düzeltmeye dayalı "dur-düzeltil-devam et" yöntemiyle okumaları, öğretmenden anlık alınan geri bildirimlerle pekiştirmeleri istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: YÜZÜNDEN OKUMA

Bu temada Maide, Enam, Araf ve Mülk surelerinin yüzünden okunması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte ilgili surelerin tilaveti sırasında Kur'an-ı Kerim'i okumaya giriş bilgilerinin ve tecvit kurallarının uygulanması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 64

**ALAN
BECERİLERİ** DAB7. Tilavet (DAB7.2. Yüzünden Okuma)

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.2. İş Birliği, SDB3.2. Esneklik

Değerler D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.11.3.1. Maide, Enam, Araf ve Mülk surelerini yüzünden okuyabilme

- a) Maide, Enam, Araf ve Mülk surelerindeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz eder.
- b) Maide, Enam, Araf ve Mülk surelerindeki tecvit kurallarını açıklar.
- c) Maide, Enam, Araf ve Mülk surelerindeki tecvit kurallarını metin içinde fark eder.
- ç) Maide, Enam, Araf ve Mülk surelerindeki tecvit kurallarını uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Maide Suresi
Enam Suresi
Araf Suresi
Mülk Suresi

Genellemeler

Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma süreçlerinde kazanılan becerilerin düzenli tekrarlar ve dinleme yoluyla pekiştirilmesi, öğrencilere hatasız ve akıcı bir tilavet yetkinliği kazandırır.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesinde bulunan surelerdeki med çeşitleri, tenvin ve sakin nunun hâlleri, idgamlar ve sakin mimin durumuyla ilgili örnekleri tespit edip sunmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içerisinde tespit etme, kaydetme, doğruluk, düzen ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma sırasında harfleri doğru telaffuz etmede, tecvit kurallarını uygulamada ve yüzünden okumada akıcılık açısından temel yeterliliğe sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere tema içeriğindeki surelerden bazı bölümler okutulabilir. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma ile ilgili temel yeterlilikleri belirlenerek okuma düzeylerini geliştirmeye yönelik bir anlayış oluşturulabilir.

Köprü Kurma

Harfleri mahreçlerine uygun telaffuz etme ve tecvit kurallarını uygulama ile Kur'an-ı Kerim'i yüzünden güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KK. 11.3.1

Kıraat kavramı açıklanarak Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun tilavet etmenin önemi ele alınır. Kur'an-ı Kerim'i doğru ve güzel okumanın tecvit kurallarını uygulamaya bağlı olduğuna dikkat çekilir. Öğrencilere içerik çerçevesindeki surelerin ilk sayfasının okunuşu geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan izletilir/dinletilir veya sayfa öğretmen tarafından euzü-besmele çekilerek okunur (**OB2**). Öğrencilerden ilgili sayfaları yüzünden okuyarak harfleri mahreçlerine uygun telaffuz etmeleri istenir. Bu süreçte gösterip yaptırma tekniği kullanılabilir.

Öğrencilerin zihinsel ve bedensel yetilerini en iyi düzeyde kullanmaları, Kur'an-ı Kerim'i yüzünden güzel okumaya dair bilgi ve becerilerini geliştirebilmeleri ve belirlenen hedeflere ulaşabilmeleri sağlanır (**E3.2**). Okuma düzeyleri dikkate alınarak öğrencilere Kur'an-ı Kerim'den birkaç ayet okunacak şekilde koro çalışması yaptırılır. Öğrencilerin yüzünden okuma ile ilgili planlama ve yürütme becerilerine olan kişisel inançlarını sürdürmeleri için gerekli olan faaliyetleri gerçekleştirme sürecinde basitten karmaşığa doğru bir yol izlenir (**E14.1**). Yüzünden okuma çalışması sırasında öğrencilerin karşılaşabilecekleri zorluklarla başa çıkabilmeleri için çaba göstermeleri, alternatif çözüm yolları bulmaları ve buldukları çözümleri uygulamaları teşvik edilir (**SDB3.2**). Kur'an-ı Kerim'in kültürümüzde ayrıcalıklı bir yere sahip olduğu belirtilerek millî ve manevî değerlere duyarlı ve saygılı olunması, Kur'an-ı Kerim okuyan arkadaşlarının okuyuşunu kesmeden nezaketle dinlemeleri istenir (**D14.1, D14.3**). Öğrencilerden yüzünden okudukları ayetlerdeki tecvit kurallarını açıklamaları istenir. Bu süreçte soru-cevap tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin yüzünden okudukları ayetlerdeki tecvit kurallarını fark etmeleri ve uygulamaları sağlanır. Bu süreçte bireysel çalışma/okuma yöntemi veya gösterip yaptırma tekniği kullanılabilir. Sınıf içerisinde her öğrenciye yeterli okuma süresi tanınmasına dikkat edilir. Yüzünden okuma sırasında öğrencilerin öğrendikleri tecvit kurallarını bireysel veya grup hâlinde uygulamaları ve yardımlaşarak iş birliği yapmaları sağlanır. Öğrenciler grup çalışmalarında aldıkları görevleri yerine getirerek grup üyeleri ile saygı ve güven bağları kurarlar (**SDB2.2**). Öğrencilerin Maide, Enam, Araf ve Mülk surelerini geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan dinleyip takip etmeleri sağlanır (**OB2**). Yapılan yüzünden okuma uygulamaları, dereceleme ölçeği, kontrol listesi veya öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Maide, Enam, Araf ve Mülk surelerinde bulunan med çeşitleri, tenvin ve sakin nunun hâlleri, idgamlar ve sakin mimin durumlarını tespit etmeleri ve ilgili tecvit kurallarını açıklamaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; tespit etme, kaydetme, doğruluk, düzen ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriği kapsamına ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir.

Yüzünden okuma seviyesi gelişmiş öğrencilere süre tutma yöntemiyle okuyuşlar yaptırılabilir.

Destekleme Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrencilere okumayı kolaylaştırıcı bir yöntem olarak varsa daha önceden ezberledikleri bir sureyi yüzünden okuma çalışması yaptırılabilir.

Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrenciler, güvenilir ve geçerli dijital kaynaklardan yararlanarak Maide, Enam, Araf ve Mülk surelerini usulüne uygun yüzünden okumaya, ilgili sayfaları dinlemeye ve takip etmeye yönlendirilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: EZBERE OKUMA

Bu temada Bakara suresinin 153-157. ayetlerini ve Yasin suresini anlamada Kur'an-ı Kerim meallerine başvurulması, bu ayetlerin ve surenin tilavet edilmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 36

ALAN BECERİLERİ DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma), DAB7. Tilavet

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.4. Gerçeği Arama

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB3.1. Uyum

Değerler D6. Dürüstlük, D11. Özgürlük, D12. Sabır, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER -

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.11.4.1. Bakara suresinin 153-157. ayetlerini ve Yasin suresini anlamada Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme

- a) Bakara suresinin 153-157. ayetlerinin ve Yasin suresinin meallerini bulur.
- b) Bakara suresinin 153-157. ayetlerinin ve Yasin suresinin konularını belirler.
- c) Bakara suresinin 153-157. ayetlerini ve Yasin suresini içeriklerine göre sınıflandırır.
- ç) Bakara suresinin 153-157. ayetlerinin ve Yasin suresinin mealleri doğrultusunda çıkarımlar yapar.
- d) Bakara suresinin 153-157. ayetleri ve Yasin suresi ile ilgili yaptığı çıkarımlara konu/ durumlarda yer verir.

KK.11.4.2. Bakara suresinin 153-157. ayetlerini ve Yasin suresini tilavet edebilme

- a) Bakara suresinin 153-157. ayetlerini ve Yasin suresini doğru bir şekilde telaffuz eder.
- b) Bakara suresinin 153-157. ayetlerini ve Yasin suresini usulüne uygun yüzünden okur.
- c) Bakara suresinin 153-157. ayetlerini ve Yasin suresini usulüne uygun ezbere okur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bakara Suresinin 153-157. Ayetleri ve Anlamları
Yasin Suresi ve Anlamı

Anahtar Kavramlar

bas, hikmet, sabır

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çoklu seçim soruları, açık uçlu sorular, çalışma yaprağı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerden performans görevi olarak Bakara suresinin 153-157. ayetleri ve Yasin suresinde geçen tecvit kurallarına dair bir poster hazırlayıp sunmaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; içinde araştırma süreci, özgünlük, doğruluk, tilavet ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin ahiret inancına ilişkin kavram ve bilgiler hakkında temel düzeyde öğrenmeleri olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin Bakara suresinin 153-157. ayetlerini ve Yasin suresini temel düzeyde yüzünden okuyabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin Bakara suresinin 153-157. ayetlerinde ve Yasin suresinde geçen konu/kavramlarla ilgili ön bilgileri evet-hayır kartları aracılığıyla kontrol edilebilir.

Öğrencilerin Bakara suresinin 153-157. ayetlerini ve Yasin suresini okuma becerileri, öğrencinin sesli okumasının öğretmen tarafından herhangi bir geri bildirimde bulunulmadan sessizce takip edilmesi yoluyla kontrol edilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin iman, peygamberlik, sabır, namaz, şahadet, kıyamet ve ahirete dair bilgileri ile Bakara suresinin 153-157. ayetlerinde ve Yasin suresinde verilen mesajlar arasında bağ kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KK.11.4.1.

Öğrencilerden Bakara suresinin 153-157. ayetlerinin ve Yasin suresinin anlamlarını incelemeleri istenir. Öğrenciler ilgili ayetlerin ve surenin meallerini güvenilir kaynaklardan bulur. Öğrencilerin ayetler ve surenin manasını öğrenerek bunlarda geçen konuları belirlemesi sağlanır. Öğrenciler nesnel ve dürüstçe bir yaklaşımla konulara ilişkin bilgiler arasında anlamlı bağlantılar kurar **(E3.4)**. İlgili ayetler ve surenin anlamları ele alınırken hikmet, bas ve sabır kavramları açıklanır. Öğrencilerin Yasin suresinde Allah'ın (cc) kudretine dair örneklerden hareketle tevhit inancının insan hayatındaki yerini kavraması beklenir. Kavmini uyaran kişinin tutumu üzerinden öğrenciler düşünce ve inançlarına göre davranmanın birey ve toplum üzerindeki etkilerini düşünmeye teşvik edilir **(D11.2)**. Bakara suresinin 153-157. ayetlerinde zorluklar karşısında sabır ve namazla Allah'a (cc) yönelip O'na güvenmenin önemi vurgulanır **(D12.1)**. Öğrenciler ilgili ayetleri ve sureyi içeriklerine göre sınıflandırır. Öğrenciler, inceledikleri meallerden hareketle çıkarımlarda bulunur. Öğrencilerin ilgili surelerin mesajlarını hayatında karşılaştığı olay ve durumlarla ilişkilendirmesi teşvik edilir, yaptıkları çıkarımlara kendi yaşamlarında yer vermeleri beklenir **(SDB1.3)**. Bu süreçte iş birlikli öğrenme tekniği kullanılabilir. Bu çalışmalar esnasında öğrenciler arkadaşlarını dinleyerek yeni bakış açısı/açıları kazanmaya istekli olurlar **(SDB3.1)**. Bu kapsamda Yasin suresinden çıkarılan mesajların hayata aktarılmasında kavmini uyaran ve cennete giren kişiyi merkeze alan bir poster çalışması hazırlanabilir. Öğrenciler her şart ve durumda doğru olmaya teşvik edilerek "Kissadaki kişinin yerinde olsaydım ne yapardım?" sorusunun cevabını bulmaya yönlendirilir **(D6.2)**. Bakara suresinin 153-157. ayetlerinden çıkarılan mesajların hayata aktarılmasında musibetlere ilişkin örnek senaryolar ve her senaryoda ayetlere uygun tepkilerin karşılaştırıldığı bir tablo hazırlanabilir. Ölçme ve değerlendirme sürecinde çoklu seçim soruları, açık uçlu sorular veya çalışma yaprağı kullanılabilir.

KK.11.4.2

Bakara suresinin 153-157. ayetlerinin ve Yasin suresinin okunma ve ezberlenmesinin kültürümüzde yaygın olduğu açıklanır **(OB5)**. Söz konusu ayetler ve sure, öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek okunur. Öğrencilerden okunan ayetler ve sureyi etkin bir şekilde dinlemeleri istenir **(D14.1)**. Ardından bu ayetler ve sure; öğrencilere geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan da dinletilerek/izletilerek bu metinlerde yer alan harf, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerini algılamaları ve belirlemeleri sağlanır **(OB2)**. Bu süreçte öğrencilerden söz konusu ayetler ve surenin okunuşunu harf, hareke ve işaretlerin seslendirme özelliklerine uygun biçimde tekrar etmeleri ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri istenir. Öğrencilerden Bakara suresinin 153-157. ayetleri ve Yasin suresindeki tecvit kurallarını açıklamaları istenerek bu kuralları metin içinde fark etmeleri sağlanır. Söz konusu ayetler ve sure, öğrencilerin okuma düzeyleri dikkate alınarak tecvit kurallarına uygun şekilde bireysel veya koro çalışması yoluyla yüzünden okutulur. Öğrencilerden bu ayetleri ve sureyi doğru bir şekilde telaffuz etmeleri istenir. Öğrencilerin söz konusu ayetler ve sureyi doğru ve akıcı bir şekilde okuyabilecek düzeye gelmeleri hedeflenir. Bu süreçte arz ve kıraat metodu kullanılabilir. Öğrencilerin Bakara suresinin 153-157. ayetlerini ve Yasin suresini dinlemeleri sağlanır. Bu aşamada geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan yararlanılır **(OB2)**. Öğrencilerden bu ayetleri ve sureyi tecvit kurallarına ve usulüne uygun olarak sınıfta tekrar etmeleri istenir. Öğrencilerin çalışmalarını aynı karar, biçim ve düzende sürdürme yönündeki tutumları desteklenerek bu ayetler ve sureyi ezberden okumaları beklenir **(E1.3)**. Öğrencilerden Bakara suresinin 153-157. ayetlerini ve Yasin suresini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta veya toplum önünde ezbere okumaları istenir. Bu süreçte bilişsel çıraklık tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin tilavet becerisinin ölçülmesine yönelik uygulamalar, kontrol listesi veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak kültürümüzde Kur'an-ı Kerim okunan bir güne dair piyes hazırlamaları, rol oynama tekniğini kullanarak sunmaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; içinde araştırma süreci, özgünlük, dinî/kültürel değerlerini tanıma, tilavet ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden Bakara suresinin 153-157. ayetlerinde ve Yasin suresinde yer alan mesajları karşılaştırarak ortak temaları belirlemeleri, ulaştığı sonuçlarla ilgili yazılı veya dijital bir materyal hazırlaması istenebilir.

Öğrencilerden Bakara suresinin 153-157. ayetleri ve Yasin suresinde geçen mesajların günümüz insanına yönelik hangi ortak çağrılar içerdiğini belirlemeleri, bu çağrıları duvar panosunda sergilemeleri istenebilir.

Öğrencilerin düzeyine göre ek sureler tilavet etmesi istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden Bakara suresinin 153-157. ayetlerinin ve Yasin suresinin mealini okumaları, surenin genel mesajlarını kendi cümleleriyle ifade edecekleri bir kısa metin yazmaları istenebilir.

Öğrencilerden Bakara suresinin 153-157. ayetlerinin ve Yasin suresinin mealini okumaları; surede geçen önemli kelimelerle ilgili açıklayıcı bilgi kartları hazırlamaları istenebilir.

Tilavet becerisinde desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler için ayet ayet okuma, örnek okuma eşliğinde tekrar ve tertil ile okuma çalışmaları yapılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

12. SINIF**1. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ TANIMA**

Bu temada Kur'an-ı Kerim'i okuma şekillerinin tatbik edilmesi, kıraat ilmi ile ilgili konuların müşahede edilmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 6

ALAN BECERİLERİ DAB6. Tatbik, DAB4. Tefekkür (DAB4.1. Müşahede Etme)

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.6. Seçicilik, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler D12. Sabır, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER -

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.12.1.1. Kur'an-ı Kerim'i okuma şekillerini tatbik edebilme

- a) Kur'an-ı Kerim'in okuma şekilleri ile ilgili süreç ve kuralları açıklar.
- b) Kur'an-ı Kerim'in okuma şekilleri için ön hazırlık yapar.
- c) Kur'an-ı Kerim'in okuma şekillerini uygun biçimde icra eder.
- ç) Kur'an-ı Kerim'in okuma şekillerini uygulama süreçlerini değerlendirir.

KK.12.1.2. Kıraat ilmiyle ilgili konuları müşahade edebilme

- a) Kıraat ilmiyle ilgili merak ettiği konuları belirler.
- b) Kıraat ilmiyle ilgili belirlenen konular hakkında soru sorar.
- c) Kıraat ilmiyle ilgili merak ettiği konuları inceler.
- ç) Kıraat ilmiyle ilgili konular hakkında çıkarım yapar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Kur'an-ı Kerim'i Okuma Şekilleri
Kıraat İlmî

Anahtar Kavramlar hadr, tahkik, tedvir, yedi harf

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu, tanılayıcı dallanmış ağaç, boşluk doldurma soruları, kısa cevaplı, açık uçlu sorular ve performans görevi aracılığıyla değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak bir aşırışerifi hadr, tedvir ve tahkik usullerine göre okuyarak ses kaydı oluşturmaları istenebilir. Hazırlanan performans görevi; içinde bilgiyi uygulama, tecvit kurallarına uygunluk ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin genel tecvit kurallarını öğrendikleri ve Kur'an-ı Kerim'in farklı hız ve tarzlarda okunabildiğini genel hatlarıyla bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim okuma usulleri ile ilgili okuma tarzlarına dair sezgisel farkındalıklarını tespit etmek için aşağıdaki gibi sorular yöneltilebilir.

Kur'an-ı Kerim her zaman aynı hızda mı okunur? Neden?

Dinî bir merasimde icra edilen Kur'an-ı Kerim tilaveti ile bireysel olarak yapılan tilavet arasında fark olur mu? Niçin?

Aynı ayeti/sureyi hızlı ve yavaş okumanın dinleyici üzerindeki etkisi size göre farklı mıdır? Niçin?

Öğrencilere farklı kıraat imamlarının (Âsım, Nafi vb.) tilavetlerinden kısa kesitler dinletilebilir. Öğrencilerin bu okuyuşlar arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirlemeleri istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'in farklı okuyuş şekilleri (ramazan ayında okunan bir mukabele ve bir aşırışerif okuyuş örnekleri) dinletilerek/izletilerek kıraatlerdeki çeşitlilik ile günlük hayattaki dil zenginliği (lehçe ve ağız farkları) arasında köprü kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KK.12.1.1

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim tilavetinde kullanılan hadr, tedvir ve tahkik kavramları açıklanarak okuma şekillerine ilişkin bilgiler verilir. Okuma usullerinin temel özellikleri açıklanır. Uygulama süreçleri karşılaştırmalı örnekler üzerinden ele alınır. Lahn kavramı verilerek lahn çeşitleri örnekler üzerinden açıklanır. Öğrencilere geçerli ve güvenilir kaynaklardan lahn çeşitleri ile ilgili örnekler dinletilerek öğrencilerin doğru ve hatalı okuma arasındaki farkları ayırt etmeleri sağlanır. Öğrencilere hadr, tedvir ve tahkik okuma usullerine ait örnek okuyuşlar dinletilir. Bu aşamada geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan yararlanılır **(OB2)**. Dinledikleri okuyuş örneklerinden hareketle öğrencilerden Kur'an-ı Kerim tilaveti ve okuma usullerine ilişkin süreç ve kurallarını açıklamaları istenir. Bu süreçte iş birlikli öğrenme tekniği kullanılabilir. Kur'an-ı Kerim okumanın ibadet olduğu belirtilerek Kur'an tilaveti için ön hazırlık yapmanın önemi ortaya konur. Öğrencilerin tilavet öncesinde abdest alma, ortam düzeni, Mushaf kullanımı, beden duruşu, ses ayarı gibi hususlarda ön hazırlık yapmaları sağlanır. Öğrencilerden 3 veya 4. tema içeriklerinden tespit edilecek sureleri hadr, tedvir ve tahkik okuma usullerine uygun biçimde icra etmeleri istenir. Tilavet sırasında öğrencilerin temel tecvit kurallarını uygulamaya dikkat etmeleri ve lahn çeşitlerinden kaçınmaları sağlanır. Öğretmen tilavet sürecinde öğrencilere rehberlik eder ve yapılandırıcı geri bildirimde bulunur. Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun tilavet etmede sebat etmenin ve motivasyonu sürdürmenin gereğine vurgu yapılarak öğrenciler, okuma sürecinde sabırlı davranmaya ve doğru uygulamaya yönelik sorumluluk almaya teşvik edilir **(D12.3)**. Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim tilavetinin uygulama süreçlerini değerlendirmeleri ve Kur'an-ı Kerim tilavet usullerinden kendi amaç, ilke ve ölçütlerine uygun olanı bilinçli biçimde tercih etmeleri istenir **(E1.6, SDB1.2)**. Bu süreçte öğrencilerden öz değerlendirme yapmaları istenebilir. Bu aşamada bilişsel çıraklık tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim tilaveti ve okuma usulleri ile ilgili bilgi ve becerilerinin ölçülmesinde tanılayıcı dallanmış ağaç, boşluk doldurma soruları, kısa cevaplı veya açık uçlu sorular, dereceleme ölçeği, gözlem formu veya kontrol listesi kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak 3 veya 4. temadan tespit edilecek bir sayfayı/ aşırışerifi hadr, tedvir ve tahkik usullerine göre okuyarak ses kaydı oluşturmaları istenebilir. Hazırlanan performans görevi; içinde bilgiyi uygulama, tecvit kurallarına uygunluk ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

KK.12.1.2

Kıraat ilminin tanımı ele alınır. Hz. Peygamber Dönemi'nde ortaya çıkan kıraat ilminin geçirdiği tarihi süreç özetlenir. Yedi harf kavramı açıklanır. Yedi harfin kıraat farklılıklarının ortaya çıkış nedeni olduğu belirtilir. Kıraatiaşere diye bilinen on kıraattan Nafi, Ebu Amr ve Âsım isimli üç kıraatin İslam dünyasında yaygın olarak kullanılmasıyla ilgili konular incelenir. İslam medeniyetinde Kur'an-ı Kerim'in okunması ile ilgili örneklerden hareketle öğrencilerin İslam toplumunun sahip olduğu değerleri önemsemeleri ve kendi kültürlerini fark etmeleri beklenir **(OB5, SDB2.3)**. Öğrenciler; öğretmen rehberliğinde kıraat imamları, yedi harf, kıraatlerin coğrafi dağılımı gibi kıraat ilmi ve tarihi ile ilgili konuları belirler. Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'in okuyuş farklılıklarının nedenleri hakkında merak ettikleri soruları sormaları istenir. Öğrencilerin sorular çerçevesinde merak ettikleri konuları incelemeleri sağlanır. Öğrencilerden yapılan incelemelerin sonuçları hakkında çıkarımda bulunmaları istenir. Bu süreçte ayrılıp birleşme tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin kendisine, çevresine dair bilme ve anlama ihtiyacına yönelik öğrenme ve keşfetme arzusu ile sorular sorabilmesine imkân verilir **(E3.8)**. İslam coğrafyasında Kur'an-ı Kerim'in farklı kıraatler ile okunması konusunda somut okuyuş örnekleri üzerinden öğrencilerin farklı kültür ve manevi değerlere duyarlı ve saygılı olmaları teşvik edilir **(D14.3)**. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında eşleştirme soruları, açık uçlu soru veya tanılayıcı dallanmış ağaç kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden aynı sure/aşrışerifin hadr, tedvir, tahkik usulüyle okunmuş örneklerini dinlemeleri ve bu okuyuşları hız, vurgu, tecvit uygulamaları kendileri üzerinde oluşturduğu etki açısından karşılaştırmalı tilavet analizi yapmaları istenebilir.

Öğrencilere farklı bağlamlar verilerek (mukabele, namaz, bireysel okuma, ezber tekrarı, aşrışerif vb.) bu bağlamlara en uygun okuma usulünü gerekçeleriyle belirlemeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden okuma usullerini açıklayan şema, tablo veya kısa sunum hazırlamaları istenebilir.

Öğrencilerden ezberledikleri bir sureyi/aşrışerifi okuyuş şekillerinden (hadr, tedvir, tahkik) kolayına gelen tarz üzere okuması istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: TECVİT

Bu temada öğrencilerin daha önce öğrendikleri kalkale, ra harfi, lafzatullah, zamir, sekte, Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeler, vakıf, iptida, vasıl, Kur'an'daki bazı işaretler (secavent, secde işareti, hizip, cüz) ile ilgili tecvit kurallarını bulmaları amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 21

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceri

EĞİLİMLER E2.3. Girişkenlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)

Değerler -

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** DAB7.1. Telaffuz Etme, KB2.7. Karşılaştırma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.12.2.1. Kalkale, ra harfi, lafzatullah, zamir, sekte, Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeler, vakıf, iptida, vasıl, Kur'an-ı Kerim'deki bazı işaretler (seca-vent, secde işareti, hizip, cüz) ile ilgili tecvit kurallarını bulabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ Tecvit Uygulamaları

- İlkeler**
- Bu temada öğrencilerin daha önce öğrendikleri tecvit kurallarını (Kalkale, ra harfi, lafzatullah, zamir, sekte, Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeler, vakıf, iptida, vasıl, Kur'an-ı Kerim'deki bazı işaretler) Kur'an-ı Kerim metni üzerinde fark ederek uygulamaları, doğru ve güzel okuma becerilerini geliştirmeleri esas alınır.
 - Öğrencilerin okuma sırasında tecvit kurallarını tespit etmeleri, uygulamaları ve kendi okumalarını gözden geçirerek hatalarını düzeltmeleri teşvik edilir.
 - Bu temada tecvit kurallarının ayrıntılı teorik açıklamalarına girilmez, öğrencilerin kural-ları Kur'an-ı Kerim metni üzerinde uygulayarak pekiştirmelerine odaklanılır.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, öz değerlendirme formu ve performans görevi kullanıla-rak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesinde yer alan yüzünden okuma sayfalarından belirlenen bölümlerdeki kalkale, ra harfi, lafzatullah, zamir, sekte, Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeler, vakıf, iptida, vasıl ve Kur'an-ı Kerim'deki bazı işaretleri (secavent, secde işareti, hizip, cüz) tespit ederek bir "Tecvit Tahlil Tablosu" oluşturmaları istenebilir. Bu tablodaki tecvit bilgileri doğrultusunda ilgili ayetlerin tilavet edilerek sınıfta sunumu sağlanabilir. Yapılan çalışmalar; araştırma süreci, doğruluk, dü-zen ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin daha önce öğrendikleri kalkale, ra harfi, lafzatullah, zamir, sekte, Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeler, vakıf, iptida, vasıl, Kur'an-ı Kerim'deki bazı işaretler (secavent, secde işareti, hizip, cüz) ile ilgili tecvit kurallarını bildikleri kabul edil-mektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere kalkale, ra harfi, lafzatullah, zamir, sekte, Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeler, vakıf, iptida, vasıl, Kur'an-ı Kerim'deki bazı işaretler hakkında sorular yöneltilerek konuyla ilgili ön bilgiler kontrol edilebilir.

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'den bir sayfa okunabilir. Öğrencilerden ilgili sayfada yer alan tecvit kurallarını bulmaları istenerek onların ön bilgileri belirlenebilir.

Kur'an-ı Kerim'de yer alan secavent, secde işareti, hizip, cüz işaretlerinin okuyan kişiye nasıl rehberlik ettiği sorulabilir.

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim'in güzel bir şekilde okunduğu eğitsel bir video izletilebilir. Öğrencilere içerik çerçevesinde yer alan kalkale, ra harfi, lafzatullah, zamir, sekte, Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeler, vakıf, iptida, vasıl, Kur'an-ı Kerim'deki bazı işaretler (seca-vent, secde işareti, hizip, cüz) ile ilgili konular örnekler üzerinden fark ettirilerek önceki bilgileri ile köprü kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KK.12.2.1

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i doğru ve güzel okuma becerilerini geliştirmek amacıyla tecvit kurallarının bütüncül biçimde uygulanıp tekrar edilmesine dayalı çalışmaların önemi vurgulanır. Öğrencilerin daha önce öğrendikleri kalkale, ra harfi, lafzatullah, zamir, sekte, Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeler, vakıf, iptida, vasıl, Kur'an-ı Kerim'deki bazı işaretler (secavent, secde işareti, hizip, cüz) ile ilgili tecvit kurallarını fark etmeleri sağlanır. Bu kuralların yerinde ve doğru biçimde uygulanması amacıyla Kur'an-ı Kerim'den örnekler verilir. Öğrencilerden örnekleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz etmeleri istenir (**DAB7.1**). Öğrencilerin okudukları bölümlerde yer alan tecvit kurallarını bulmaları istenir. Bu süreçte çalışma yaprağı kullanılabilir. Öğrencilerin buldukları tecvit kurallarına ilişkin kısa notlar almaları ve bu kuralları tecvit kaynaklarından yararlanarak tekrar etmeleri sağlanır (**OB1**). Tecvit kurallarını uygulama sürecinde öğrencilerin kendi öğrenme hedeflerini belirlemeleri ve öz değerlendirme yapmaları beklenir (**SDB1.2**). Okuma uygulamaları sırasında öğrencilerin birbirlerinin öğrenme haklarına saygı göstermeleri ve öğrenme ortamının güvenli biçimde sürdürülmesi sağlanır (**E2.3**). Öğrencilerin tecvit uygulamalarını geliştirmek amacıyla geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan örnekler dinletilir/izletilir (**OB2**). Öğrenciler, bu örneklerle kendi tecvit uygulamalarını karşılaştırarak benzerlik ve farklılıkları tespit eder (**KB2.7**). Böylece öğrencilerin işitsel farkındalıkları ve usulüne uygun okuma becerileri güçlendirilir. Bu aşamada bilişsel çıraklık tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin bilgi ve becerilerinin ölçülmesinde öz değerlendirme formu veya kontrol listesi kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesinde yer alan yüzünden okuma sayfalarından belirlenen bölümlerdeki kalkale, ra harfi, lafzatullah, zamir, sekte, Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeler, vakıf, iptida, vasıl ve Kur'an-ı Kerim'deki bazı işaretleri tespit ederek bir "Tecvit Tahlil Tablosu" oluşturmaları istenebilir. Bu tablodaki tecvit bilgileri doğrultusunda ilgili ayetlerin tilavet edilerek sınıfta sunumu sağlanabilir. Yapılan çalışmalar; içerisinde araştırma süreci, doğruluk, düzen ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilere kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriğine ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir. Bu okuma çalışmalarında öğrencilerin kalkale, ra harfi, lafzatullah, zamir, sekte, Kur'an-ı Kerim tilavetinde okunuşu özel olan kelimeler, vakıf, iptida, vasıl, Kur'an-ı Kerim'deki bazı işaretler ile ilgili tecvit kurallarını belirlemeleri istenebilir.

Destekleme

Farklı öğrenme düzeylerinde olan öğrenciler seviyelerine uygun çalışma yaprakları ile desteklenebilir.

Öğrencilerin içerik çerçevesinde yer alan konulardan birini özetleyen bir kavram haritası oluşturmaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: YÜZÜNDEN OKUMA

Bu temada Fetih, Hucurat, Rahman, Vakıa, Saf ve Cuma surelerinin yüzünden okunması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte ilgili surelerin tilaveti sırasında Kur'an-ı Kerim'i okuma-ya giriş bilgilerinin ve tecvit kurallarının uygulanması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 65

**ALAN
BECERİLERİ** DAB7. Tilavet (DAB7.2. Yüzünden Okuma)

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER
ARASI İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- KK.12.3.1. Fetih, Hucurat, Rahman, Vakıa, Saf ve Cuma surelerini yüzünden okuyabilme**
- a) Fetih, Hucurat, Rahman, Vakıa, Saf ve Cuma surelerindeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz eder.
 - b) Fetih, Hucurat, Rahman, Vakıa, Saf ve Cuma surelerindeki tecvit kurallarını açıklar.
 - c) Fetih, Hucurat, Rahman, Vakıa, Saf ve Cuma surelerindeki tecvit kurallarını metin içinde fark eder.
 - ç) Fetih, Hucurat, Rahman, Vakıa, Saf ve Cuma surelerindeki tecvit kurallarını uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Fetih Suresi
Hucurat Suresi
Rahman Suresi
Vakıa Suresi
Saf Suresi
Cuma Suresi

Genellemeler Kelime yapılarına ve duraklama (vakf-ibtida) işaretlerine riayet edilerek gerçekleştirilen tertil üzere okuyuş, metnin doğru anlamlandırılmasına ve tilavetin nitelik kazanmasına zemin hazırlar.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; dereceleme ölçeği, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesinde bulunan surelerden kalkale, ra harfinin okunuşuyla ilgili hükümler, lafzatullah, zamir, sekte ile ilgili örnekleri tespit edip sunmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; doğruluk, düzen ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim alfabesindeki harfleri tanıdıkları, bu harflerin çıkış yerlerini bildikleri; Kur'an-ı Kerim'i güzel okuma kurallarından kalkale, ra harfinin okunuşuyla ilgili hükümler, lafzatullah, zamir ve sekteyi öğrendikleri ve Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuyabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere tema içeriğindeki surelerden bazı bölümler yüzünden okutulabilir. Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma ile ilgili temel yeterlilikleri kontrol listesi aracılığı ile belirlenerek okuma düzeylerini geliştirmeye yönelik bir anlayış oluşturulabilir.

Köprü Kurma

Harfleri mahreçlerine uygun telaffuz etme ve tecvit kurallarını uygulama ile Kur'an-ı Kerim'i yüzünden güzel okuma arasında bir ilişki olduğu ortaya konulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KK. 12.3.1

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim okurken vakfedilecek yerlerle ilgili işaretlerin bulunduğu ve bunların secavent işaretleri olduğu açıklanır. Fetih, Hucurat, Rahman, Vakıa, Saf ve Cuma sureleri izletilir/dinletilir veya öğretmen tarafından euzübesmele çekilerek okunur. Bu okuyuştan hareketle Kur'an-ı Kerim'i yüzünden güzel okuma ile tecvit kurallarının uygulanması arasındaki ilişkiye vurgu yapılır. Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okuma çalışmaları

esnasında öğrencilerin yetenek ve kapasitelerine uygun teşvik ve yönlendirmeler ile öz güvenle harfleri seslendirmeleri ve öğrendikleri tecvit bilgilerini uygulamaları sağlanır **(E1.5)**. Kur'an-ı Kerim okumanın ibadet olduğu bilgisinden hareketle öğrencilere sahip oldukları inancın gereğini yerine getirmeleri ile toplumun millî ve manevî değerlerini koruyup yaşatmaları arasında bir ilişki olduğu ifade edilir. Bu şekilde Allah'a (cc), kendisine ve çevresine karşı görevlerini yerine getirmiş olacağı vurgulanır **(D16.1, D16.2)**. Öğrencilere içerik çerçevesindeki surelerin ilk sayfası yüzünden okutularak ayetlerdeki harfleri mahreçlerine uygun olarak telaffuz etmeleri sağlanır. Bu süreçte gösterip yaptırma tekniği kullanılabilir. Okuma düzeylerine uygun olarak öğrencilere içerik çerçevesindeki surelerden bir bölüm üzerinde koro çalışması yaptırılır. Öğrencilere Kur'an-ı Kerim öğretilirken "birçok sayfa okutmak yerine bir sayfayı çokça tekrar ettirme" şeklinde bir yöntem takip edilebilir. Öğrencilere harfleri mahreçlerine göre seslendirme ve yüzünden okuma çalışmaları yaptırılırken onların bu çalışmaları aynı karar, biçim ve düzende sürdürme yönündeki tutumları teşvik edilerek Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun okumaları sağlanır **(E1.3)**. Öğrencilerden yüzünden okudukları ayetlerdeki tecvit kurallarını açıklamaları istenir. Bu süreçte soru-cevap tekniği kullanılabilir. Yüzünden okuma çalışmaları yapılırken öğrencilerin öğretmenlerini ve arkadaşlarını etkin bir şekilde dinlemeleri, bu süreçte öğrendikleri bilgilerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade etmeleri ve grup iletişimine katılmaları teşvik edilir **(SDB2.1)**. Öğrencilerin yüzünden okudukları ayetlerdeki tecvit kurallarını fark etmeleri ve uygulamaları beklenir. Bu süreçte bireysel çalışma/okuma yöntemi veya gösterip yaptırma tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin Fetih, Hucurat, Rahman, Vakıa, Saf ve Cuma surelerini geçerli ve güvenilir kaynaklardan dinleyip takip etmeleri sağlanır **(OB2)**. Öğrencilere içerik çerçevesinde yer alan surelerin yüzünden okunmasına yönelik uygulamalar yaptırılır. Öğrencilerin yüzünden okuma beceri düzeylerini tespit edebilmek için dereceleme ölçeği, kontrol listesi veya öz değerlendirme formu kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak içerik çerçevesinde bulunan surelerden kalkale, ra harfinin okunuşuyla ilgili hükümler, lafzatullah, zamir, sekte ile ilgili örnekleri tespit edip sunmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; doğruluk, düzen ve sunma ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilere kendi öğrenme özelliklerine uygun bir okuma performansı ortaya koymaları için tema içeriği kapsamına ilave olarak farklı surelerden yüzünden okuma çalışmaları yaptırılabilir.

Yüzünden okuma seviyesi gelişmiş öğrenciler için zaman zaman süre tutma yöntemiyle okuyuşlar yaptırılabilir.

Destekleme

Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrencilere okumayı kolaylaştırıcı bir yöntem olarak varsa daha önceden ezberledikleri bir sureyi yüzünden okuma çalışması yaptırılabilir.

Farklı öğrenme düzeyinde olan öğrenciler; güvenilir ve geçerli dijital içeriklerden yararlanarak Fetih, Hucurat, Rahman, Vakıa, Saf ve Cuma surelerini usulüne uygun yüzünden okumaya; ilgili sayfaları dinlemeye ve takip etmeye yönlendirilebilir.

ÖĞRETMEN

YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: EZBERE OKUMA

Bu temada Al-i İmran suresinin 189-194. ayetleri ile Fetih suresinin 27-29. ayetlerini anlamada Kur'an-ı Kerim meallerine başvurulması ve bu ayetlerin tilavet edilmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 12

ALAN BECERİLERİ DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma), DAB7. Tilavet

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3.7. Sistematiiklik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim,

Değerler D7. Estetik, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER -

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KK.12.4.1. Al-i İmran suresinin 189-194. ayetleri ile Fetih suresinin 27-29. ayetlerini anlama Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme

- a) Al-i İmran suresinin 189-194. ayetleri ile Fetih suresinin 27-29. ayetlerinin meallerini bulur.
- b) Al-i İmran suresinin 189-194. ayetleri ile Fetih suresinin 27-29. ayetlerinin konularını belirler.
- c) Al-i İmran suresinin 189-194. ayetleri ile Fetih suresinin 27-29. ayetlerini içeriklerine göre sınıflandırır.
- ç) Al-i İmran suresinin 189-194. ayetleri ile Fetih suresinin 27-29. ayetlerinin mealleri doğrultusunda çıkarımlar yapar.
- d) Al-i İmran suresinin 189-194. ayetleri ile Fetih suresinin 27-29. ayetleri hakkında yaptığı çıkarımlara konu/durumlarda yer verir.

KK.12.4.2. Al-i İmran suresinin 189-194. ayetleri ile Fetih suresinin 27-29. ayetlerini tilavet edebilme

- a) Al-i İmran suresinin 189-194. ayetleri ile Fetih suresinin 27-29. ayetlerini doğru bir şekilde telaffuz eder.
- b) Al-i İmran suresinin 189-194. ayetleri ile Fetih suresinin 27-29. ayetlerini usulüne uygun yüzünden okur.
- c) Al-i İmran suresinin 189-194. ayetleri ile Fetih suresinin 27-29. ayetlerini usulüne uygun ezbere okur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Al-i İmran Suresinin 189-194. Ayetleri ve Anlamları
Fetih Suresinin 27-29. Ayetleri ve Anlamları

Anahtar Kavramlar

dua, vaat

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çoklu seçim soruları, açık uçlu sorular, çalışma yaprağı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerden performans görevi olarak Al-i İmran suresinin 189-194. ayetleri ile Fetih suresinin 27-29. ayetlerinin konu ve kavramlarını içeren bir zihin haritası oluşturup sunmaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; veri toplama, sınıflandırma, çıkarım yapma, özgünlük ve doğruluk ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerimden ayet ve sure ezberlemenin önemini bildikleri kabul edilmektedir.

Öğrencilerin Al-i İmran suresinin 189-194. ayetleri ile Fetih suresinin 27-29. ayetlerinde geçen Allah'ın (cc) hâkimiyeti, dua, ilahi vaat, mağfiret ve ilahi yardım konularıyla ilgili temel düzeyde öğrenmelerinin olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin Al-i İmran suresinin 189-194. ayetleri ile Fetih suresinin 27-29. ayetlerini temel düzeyde okuyabildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'den ayet ve sure ezberlemenin önemine dair bilgileri hadisîşerifler üzerinden açık uçlu sorularla yoklanabilir.

Öğrencilerin Al-i İmran suresinin 189-194. ayetleri ile Fetih suresinin 27-29. ayetlerinde geçen Allah'ın (cc) hâkimiyeti, dua, ilahi vaat, mağfiret ve ilahi yardım ile ilgili ön bilgileri açık uçlu sorular aracılığıyla kontrol edilebilir.

Öğrencilerin Al-i İmran suresinin 189-194. ayetleri ile Fetih suresinin 27-29. ayetlerini okuma becerileri kısa süreli bireysel tilavet uygulaması aracılığıyla kontrol edilebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerin önce Kur'an-ı Kerim'den tilavet ettikleri surelerin isimleri sorularak Al-i İmran ve Fetih surelerine ulaşmaları sağlanır. Ardından Al-i İmran suresinin 189-194. ayetleri ile Fetih suresinin 27-29. ayetlerinde öne çıkan mesajlara ilişkin mevcut bilgileri ile okul, aile ve sosyal çevrede gözlemlenen örnek tutum ve davranışlar arasında bağ kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KK.12.4.1

Öğrencilerden Al-i İmran suresinin 189-194 ve Fetih suresinin 27-29. ayetlerinin anlamlarını incelemeleri istenir. Öğrenciler ilgili ayetlerin meallerini güvenilir kaynaklardan bulur **(OB1)**. Öğrencilerin belirli bir yöntemle odaklı ve gayretli bir şekilde ayetlerde geçen konuları belirlemesi sağlanır **(E3.7)**. İlgili ayetlerin anlamları ele alınırken dua ve vaat kavramları açıklanır. Al-i İmran suresinin 189-194. ayetlerinde anlatılan yaratılış düzenine dikkat çekilerek öğrencilerin nitelikli tasarımları ve çevresel güzellikleri takdir etmesi beklenir **(D7.1)**. Bu ayetler bağlamında öğrencilerin Allah'ın (cc) vaadine güvenerek dünya-ahiret dengesini gözetken; iman, dua ve mağfirete dayalı bilinçli bir kulluk anlayışı geliştirmeleri sağlanır. Fetih suresinin 27-29. ayetlerinde müminlerin örnek ahlaki özellikleri üzerinde durulur. Bu özelliklerin ilahi rızaya ve bağışlanmaya yönlendiren bir yaşama bilinci oluşturduğu vurgulanır. Öğrenciler ilgili ayetleri içeriklerine göre sınıflandırır. Öğrenciler, inceledikleri meal-lerden hareketle çıkarımlarda bulunur. Öğrencilerin ilgili ayetlerin mesajlarını karşılaştığı olay ve durumlarla ilişkilendirmesi teşvik edilir, yaptıkları çıkarımlara kendi hayatlarında yer vermeleri sağlanır **(SDB1.3)**. Bu süreçte iş birlikli öğrenme tekniği kullanılabilir. Öğrenciler, çalışmalarını sırasında grubun diğer üyeleriyle etkileşim sağlar **(SDB2.1)**. Bu kapsamda Al-i İmran suresinin 189-194. ayetlerinde zor durum-dua-örnek davranış bölümlerinin bulunduğu bir kavram haritası, Fetih suresinin 27-29. ayetlerinde müminlerin özellikleri ile birbirlerine karşı sorumluluklarını örnekleyen tutum ve davranışların yer aldığı bir duvar yazısı veya drama hazırlanabilir. Öğrenciler bu süreçte çıkarımlarını özgün görseller oluşturarak yansıtır **(OB4)**. Ölçme ve değerlendirme sürecinde çoklu seçim soruları, açık uçlu sorular veya çalışma yaprağı kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Al-i İmran suresinin 189-194 ve Fetih suresinin 27-29. ayetlerinin konu ve kavramlarını içeren bir zihin haritası oluşturup sunmaları istenebilir. Hazırlanan sunumlar; veri toplama, sınıflandırma, çıkarım yapma, özgünlük ve doğruluk ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

KK.12.4.2

Al-i İmran suresinin 189-194 ve Fetih suresinin 27-29. ayetleri öğretmen tarafından eu-zübesmele çekilerek okunur. Öğrencilerin okunan ayetleri etkin bir şekilde dinlemeleri istenir **(D14.1)**. Ardından bu ayetler öğrencilere geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan da dinletilerek/izletilerek ayetlerde yer alan harf, hareke ve işaretlerin telaffuz özelliklerini algılamaları ve belirlemeleri sağlanır **(OB2)**. Bu süreçte öğrencilerden söz konusu ayetlerin okunuşunu harf, hareke ve işaretlerin seslendirme özelliklerine uygun biçimde tekrar etmeleri ve doğru bir şekilde telaffuz etmeleri istenir. Öğrencilerden Al-i İmran suresinin 189-194 ve Fetih suresinin 27-29. ayetlerindeki tecvit kurallarını açıklamaları istenerek bu kuralları metin içinde fark etmeleri sağlanır. Söz konusu ayetler, öğrencilerin okuma düzeyleri dikkate alınarak tecvit kurallarına uygun şekilde bireysel veya koro çalışması yoluyla yüzünden okutulur. Öğrencilerden bu ayetleri doğru bir şekilde telaffuz etmeleri istenir. Öğrencilerin söz konusu ayetleri doğru ve akıcı bir şekilde okuyabilecek düzeye gelmeleri hedeflenir. Bu süreçte arz ve kıraat metodu kullanılabilir. Öğrencilerin Al-i İmran suresinin 189-194 ve Fetih suresinin 27-29. ayetlerini dinlemeleri sağlanır. Bu aşamada geçerli ve güvenilir dijital kaynaklardan yararlanılır **(OB2)**. Öğrencilerden bu ayetleri tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta usulüne uygun tekrar etmeleri istenir. Öğrencilerin çalışmalarını aynı karar, biçim ve düzende sürdürme yönündeki tutumları desteklenerek bu ayetleri ezberden okumaları beklenir **(E1.3)**. Öğrencilerden Al-i İmran suresinin 189-194 ve Fetih suresinin 27-29. ayetlerini tecvit kurallarına uygun bir şekilde sınıfta veya toplum önünde ezbere okumaları istenir. Bu süreçte bilişsel çıraklık tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin tilavet becerisinin ölçülmesine yönelik uygulamalar kontrol listesi veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden Al-i İmran suresinin 189-194 ve Fetih suresinin 27-29. ayetlerinde yer alan mesajları günlük hayatla ilişkilendirerek kartlar (olay-düşünce-davranış-sonuç) hazırlamaları ve sınıf panosunda sergilemeleri istenebilir.

Öğrencilerden Al-i İmran suresinin 189-194 ve Fetih suresinin 27-29. ayetlerini kıraat kurallarına uygun örnek okuyuşlarla ezberlemeleri, bu ayetleri anlamına dikkat ederek tilavet etmeleri ve önemli gün ve gecelerde çeşitli topluluklar önünde seslendirmeleri istenebilir. Öğrencilerin içerik çerçevesinde yer alan ayetlere ek olarak Mülk suresini tilavet etmeleri, önemli gün ve gecelerde çeşitli topluluklar önünde okumaları teşvik edilebilir.

Destekleme Öğrencilerden Al-i İmran suresinin 189-194 ve Fetih suresinin 27-29. ayetlerinin mealini okumaları, seçilen örnek bazı ayetlerin hangi konuya veya kavrama işaret ettiğini belirlemeleri ve bunu eşleştirme tablosu ile göstermeleri istenebilir.

Tilavet becerisinde desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler için ayet ayet okuma, örnek okuma eşliğinde tekrar ve tertil ile okuma çalışmaları yapılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

EK-1: Kur'an-ı Kerim Dersi Seviye Tespit Sınavı Değerlendirme Ölçütleri ve Puanlama Ölçeği

Öğrencinin	
Adı ve Soyadı:	Okul Numarası:

Değerlendirme Ölçütleri	Puan	Öğrencinin Aldığı Puan
Kur'an-ı Kerim'i Tanıma (20 Puan)		
Kur'an-ı Kerim'i öğrenmenin ve güzel okumanın önemini müşahade edebilme	10	
Kur'an-ı Kerim'in iç düzeniyle ilgili kavramları ayırt edebilme	10	
TECVİT (30 Puan)		
Harfleri mahreçlerine uygun telaffuz edebilme	10	
Harfleri okunuş özelliklerine göre doğru telaffuz edebilme (harekeler, cezim, şedde, tenvin ve med harfleri)	5	
Okunuşla ilgili özel durumları doğru telaffuz edebilme (elif lâm takısı, zamir, med ve kasır kelimeleri, okunmayan elif, hurufımukattaa)	5	
Med çeşitlerini doğru uygulayabilme (tabii, muttasıl, munfasıl, arız, lazım, lin)	10	
Yüzünden Okuma (20 Puan)		
Belirlenen sure ve ayetleri usulüne uygun olarak yüzünden okuyabilme	10	
Okuma sırasında akıcılığı ve doğruluğu sürdürebilme	10	
Ezbere Okuma ve Anlamla İlişki (30 Puan)		
Namaz dualarını doğru ve akıcı biçimde ezbere okuyabilme	10	
Belirlenen sure ve ayetleri doğru şekilde tilavet edebilme (Fil ile Nâs sureleri)	10	
Ezbere okunan metinlerin anlamlarını ifade edebilme	10	
TOPLAM PUAN	100	

